

lui, poate doar la mireasmă, la miros, acolo de unde zic unii că s-ar fi născut creierul emoțional. Nu-l simți, încă, parfumul ei, care te aruncă, fără să vrei, în altă lume? Alta decât viața ta de zi cu zi, alta decât viața ta nocturnă, alta decât cea în care te cufunzi cu soția ta? Nu, probabil că nu îl simți, chiar dacă te-aș invita la piesa pe care ea m-a ajutat din umbră s-o scriu și pe care tu nu te-ai decis încă dacă să o citești sau nu. Probabil că ție nu ți-a vorbit și poate că n-a vorbit nimănui în afară de mine despre parfumul de scenă; unul dintre semnele prezenței ei în singurătatea camerei de la etajul II al unui hotel străin, ce mă împiedică să găsesc motivul adevărat pentru care propria soție s-a îndepărtat de mine. Îmi imaginez piesa în care Ana ar fi personajul principal. Îmi amintesc că Alice, soția mea, mi-a sugerat să lucrăm la un scenariu. Ea gândea că tehnica punerii în abis, folosită mai mult în arta plastică, ar fi de-a dreptul fascinantă. Eu îi spuneam că așa ceva nu și-ar avea rostul în teatru, unde personajul trebuie să apară numaidecât pe scenă, să fie viu, să se miște, să creeze o poveste din acțiunile lui. În fine, ne contraziceam, ca de obicei, în alegerea tehnicii celei mai potrivite pentru piesa pe care ne-am străduit să o creăm împreună. Eu îi spuneam că în teatru dominant este verbul a face și nu a contempla, iar ea insista că se poate scrie o piesă și din contemplarea unui personaj care nu apare pe scenă.

„Câte astfel de piese ai citit tu?”, o întrebam.

„Nu le-am citit, dar le-am scris”, admitea ea, într-un final. Și vei citești și tu și alții când mă voi decide să le public. Dar

ideea asta e ceva nou, e de-a dreptul fascinantă și da, recunosc, că am avut-o după ce am citit însemnările din agenda Anei. Continuum astfel discuția în contradictoriu. Pe e-mail. Și nu reușeam să cădem de acord nici unul cu versiunea celuilalt. Acum nu mă mai feresc să afirm că avea dreptate. Intuiții de femeie sau poate doar talent nedescoperit încă?

Acum însă nu mă mai preocupă începutul poveștii despre Ana și tine, Cristian. Detest și începutul și sfârșitul. Și povestea asta blestemată care m-a despărțit de propria soție. Ana m-ar fi ajutat, desigur. Poate m-ar fi mângâiat, așa cum a făcut-o la spital și m-ar fi liniștit. Pentru prima oară, după mult timp, Ana m-ar fi liniștit. Și tot ea, dacă ar ști că soția mea nu mă mai vrea, tot ea mi-ar aduce-o înapoi. Dar de unde s-o iau pe Ana? De la sfârșit? De la sfârșitul ultimei ei scrisori către mine, de la sfârșitul piesei pe care mi-a dictat-o tu, din umbră?

Nu te grăbi, dragul meu Cristian, să arunci și tu cartea, așa cum vroiam să arunc eu personajul care fuge de foia albă, dar zâmbește dulce la lumina șemineului. Nu-mi permit să te pierd, acum după ce vei fi mușcat din momeala lui. Ar putea fi un personaj strașnic, care să mă scoată definitiv din anonim. Sau aș putea renunța, desigur, în clipa asta, la tot.

Un singur lucru mă împiedică. De-ar fi un simplu gând! Dar nu, toată piesa e încă în mintea mea, încă trăiesc și pot fi acolo unde nici cu gândul nu gândești; poate în spatele tău, mă uit peste umăr să văd la ce pagină ai ajuns tot încercând să te decizi dacă s-o cumperi sau nu; un volum de teatru. Ești doctor, doar. La ce bun un volum de teatru? De-ai ști că unul

dintre personaje ești tu! De-ai ști că tu ești cel care a scris, fără să aibă habar, o piesă întreagă! Nu-i așa că te-ar interesa? Acum doar strâmbi puțin din nas, după ce întâi ai ridicat din sprâncene. Titlul pare interesant: "În căutarea oglinzii sparte"; ca alternativă, ai cartea franțuzoaicei, despre sex, cu coperti gri, pe care colegii ți-au pus-o astăzi de dimineață pe birou să-ți testeze și ei reacția; sau cartea mea, despre personaje care se chinuie să vadă dragostea ascunsă, ca și El, după altar și nu îndrăznesc să iasă afară, unde pândesc atâția demoni.

Uite, hai că deja începi să te plictisești. Vreau doar să te ajut să faci o alegere prudentă. Poate că soția ta te-o fi așteptând afară din librărie. Este deja îngrijorată. Nu înțelege de ce întârzi așa de mult asupra unei cărți. Devine geloasă, se apropie de tine și bine face, pentru că scrisul ăsta, cu poveste cu tot este pe cale de a distruge o relație, poate ca a ta. Și eu, ca și tine, am început să citesc, cum o faci tu acum în librărie, rândurile unei povești. Despre Ana și Cristian. Și eu, ca și tine, m-am lăsat purtat de poveste și de privirea ei de dincolo de ea și uite așa am ajuns s-o înșel pe ea, pe jumătatea mea, pe care, culmea, o iubesc, așa cum pretinzi și tu acum că o iubești pe soția ta și totuși ai început deja să o înșeli, din nou, ca și mine, fără să ne dăm seama. Și ea simte și se apropie de tine și începe să-ți pună întrebări.

Nu dragostea te fură, dragul meu Cristian, ci povestea; dragostea, dacă e adevărată, te păstrează unul pentru altul, chiar dacă pentru un timp alți demoni ți-au furat partenerul și

s-au distrat puțin cu el.

M-am hotărât să fiu onest cu tine de la bun început. Tot de la tine am învățat să-mi protejez spatele, să-mi șterg urmele păcatului în care mă pregătesc să te atrag acum și pe tine. De asta îți spun: nu eu sunt cel care vrea să te înșele, ci scrisul. El este cel care te va fura la noapte de lângă soția ta, în cazul în care te vei decide totuși să cumperi cartea, cu poveste cu tot; și tot el te va face amantul de-o noapte.

Ce mă face să fiu sigur? Am testat gustul poveștii înaintea ta, pe propria-mi soție. Nici măcar nu sunt virgine, nici scrisul, nici povestea, pentru tine, în noaptea asta. Vezi ce repede a ajuns din spatele tău în pat cu tine? Aproape pe nesimțite. Stai deja cu spatele la ea, te-ai întors pe partea cealaltă și o trădezi din nou cu ea, cu Ana, care te întreabă, fără să știe cum o face totuși, dacă nu vrei să fii și tu amant de-o noapte. Dar stai, nu te speria, nu merg mai departe. Nu vreau să ajung să mi se reproșeze că fac literatură pe viețile oamenilor, cum ai putea să faci tu sau soția ta, dacă nu aș schimba chiar în momentul acesta nu povestea în sine și felul în care m-am decis să îți-o spun. Și tu, dacă vrei cu tot dinadinsul să mi te opui, ai să-mi spui: dar, ce, omule, îți-am spus eu că vreau vreo poveste? Vrei să insinuezi că nu mai îți plac demult poveștile. Tu nu ai nevoie de povești, ești tu însuși povestitor. Nimic mai adevărat. Întoarce capul spre soția ta și privește-o cum doarme; zâmbește, poate, visând din nou la povestea cu care tu ai cucerit-o. Acea despre el și ea, cea care i-a răsărit și ei în cap prima oară când i-a văzut pe mama și pe tata ținându-se de mână. N-ai

făcut-o tu să creadă, înainte s-o seduci, că povestea voastră e scrisă în stele? Sau în străfundurile mării, acolo unde plecați amândoi când lumea nu vă dă pace sau vă rănește, acolo unde sirena și-a regăsit prințul exilat, pentru un timp, pe pământul celeilalte? Acolo unde sunteți amândoi fosforescenți și vă iubiți pe limba voastră? Ai cucerit-o, Cristian, și ai făcut-o să uite că s-ar putea să apară și momentul în care unul dintre voi va trăda și v-ați putea despărți. Și uite așa a cedat și uite așa ai avut-o.

Un singur sfat, dragul meu, acum, când deja începe să-mi pară rău (sau bine, nu știu exact) că mi te-am apropiat mai mult decât îmi propusesem: de o iubești cu adevărat pe soția ta, chiar de i-ai greșit și ea a aflat, fă orice, absolut orice, să nu schimbi finalul; să rămâneți împreună no matter what; fi sincer; plângi, umilește-te, spovedește-te în fața ei, pocăiește-te, dar n-o lăsa să plece; spune-i, așa cum de altfel știu că te pricepi deja foarte bine, că cealaltă, cu care ai trădat-o, e nebună, e de doi bani. Bazează-te pe morala unui banc grecesc: "Într-o barcă se află el, nevasta și amanta. Pentru ca barca să nu se scufunde, el trebuie să arunce peste bord una dintre femei. Evident, o aruncă pe amantă. De ce? Pentru că ea va înțelege." Dacă ea, amanta, te iubește cu adevărat, va înțelege. Uite, să presupunem că ea se trezește acum și începe să fie geloasă pe cartea asta, pe rândurile pe care tu ai început să le citești cu interes de la un punct încolo, ce trebuie să faci? Ia să vedem, ai înțeles morala? Exact, trebuie să arunci cartea și să-ți satisfaci partenera. Sau dacă vrea să scapi definitiv

de ea, trebuie musai să arzi cartea. Te duci acum aproape de șemineu, iei cartea în mână și o arunci în foc. Apoi te întorci la ea și o mai puneți de-un copil.

O întrebare parcă te macină totuși. Ai vrea, poate, să știi dacă în cazul ei s-a aplicat morala bancului. Dacă ea, Ana, s-a făcut singură nebună, a sărit de bună voie în apă, pentru că a înțeles. Nu pot să-ți răspund eu la întrebarea asta. Eu nu pot decât să-ți relatez faptele așa cum s-au întâmplat. Și tu și soția ta sunteți zodii de apă: tu scorpion, ea pește; numai Ana este de pământ. Numai ea se poate teme de înec. Și nici nu este dintre cei care ar îndrăzni să calce pe mare. Pe voi însă, pe oricare din voi i-ai arunca peste bord, vă descurcați. Fugiți unul după altul și tot vă regăsiți într-un final. Ea poate rămâne liniștită în barcă. Întrebarea este cui rămâne? Pe tine, chiar de te-ar mai striga, ești demult plecat în adâncurile mării unde te va regăsi cu ea printre monștrii marini. Mă strigă pe mine, de aici din foaie, care, dacă am reușit să te țin treaz până acum înseamnă că ceva de-aici ți-a făcut cu ochiul. Și ca să fiu sincer cu tine până la capăt așa cum mi-am propus, să-ți spun ce mi-a făcut mie cu ochiul înainte de a mă decide să te port cu mine în povestea asta. E lacrima Anei, pe care te chem acum să i-o ștergi de pe obraz, dând pagina mai departe; o picătură de apă sau poate un ocean; oceanul de idei, care au devorat-o în aventura ei în largul lumii tale, din picătura de apă, care a fost puțina ta prezență în viața ei.

„Nu moare omul dintr-o simplă răceală, Robert. Și-apoi n-am un vertij oarecare în cap, ci unul narcisic; mă bucur să fiu printre puținele femei care dansează în fiecare zi la o temperatură aproape constantă, între 39 și 40. Poate ești curios să știi când am răcit; înainte sau după ce ne-am despărțit, dacă are legătură cu el sau nu.”

„Nu, nu trebuie să-mi povestești nimic acum. Vei avea timp altă dată.”

Însă ea a continuat:” Cred că a fost chiar în ziua când l-am văzut ultima oară. Ploua dar mie nu-mi păsa. Am stat de vorbă în prag, poate doar trei minute, suficient timp pentru a afla dacă a trădat până la capăt. Dacă m-a făcut sau nu neună în fața soției lui. I-am spus că primisem telefon de la ea, prin care m-a anunțat că fusesem aruncată la gunoi, împreună cu cadoul pe care îl trimisese de ziua lui.... Am înțeles, din gestul lui de a-și coborî privirea, că era adevărat. Era sincer și poate că îi părea, într-adevăr, rău că mă rănise. Dar nu mai conta”.

A făcut o pauză, apoi a privit în altă parte. Vocea îi era înăbușită. O lacrimă își făcuse apariția în colțul ochilor.

„În fața ta am fost întotdeauna o femeie puternică. Nu vreau să mă vezi plângând”.

S-a așternut o tăcere penibilă. Vecina de salon s-a ridicat și a ieșit afară.

„A fost suficient să spună că eu sunt neună fără să fiu, a fost suficient să-și încalce promisiunea o dată pentru ca eu să nu mai pot fi eu față de el. Când am plecat, a trebuit să mă sprijin cu o mână de casă. El credea că eram dezorientată din

pricina întunericii de afară și mi-a aprins o lumină pe alee. Un surâs amar mă însoțea în drum spre poartă. Știam că nu de o astfel de lumină aveam nevoie atunci și poate că și el o știa într-un fel, dar nu mai conta și nici nu-l interesa. Am plecat atât de supărată că nu mi-a mai păsat să deschid umbrela. Am colindat ore întregi prin ploaie, apoi am luat taxiul până acasă pentru că oricum nu știam pe unde mă aflam. Eram deja udă și afară era sfârșit de noiembrie. Dar nu mai conta. Întotdeauna am ajuns la el, oricând m-a chemat. Tot Ana lui Manole m-am dus și de data asta. Numai că eram deja zidită. Cum poți să rănești atât de mult femeia pe care pretinzi că o iubești? Atunci am înțeles cât de adevărată era căderea mea și că trebuia să plătesc pentru ea. Își salvase căsnicia cu prețul pierderii mele. Mare pierdere! O femeie deja moartă! Cui ar mai folosi? Și apoi câte alte victime nu ar mai putea face! Este suficient de abil să cucerească multe femei pe care alții le-ar considera inaccesibile.”

Când și-a întors privirea către mine, ochii îi erau plini de lacrimi. A continuat să mă privească fix, minute în șir, fără să spună nimic.

„Știi de ce am nevoie, acum, Robert? De un bărbat adevărat!”

A încercat să zâmbească, dar buzele aproape i se lipiseră. Mi-a luat mâna și a lipit-o de obrazul ei. M-am tras ușor înapoi. Fața îi ardea atât de rău încât am avut senzația că mâna îmi ia foc. A făcut un semn către dulapul din dreapta. M-am repezit la paharul cu apă și am încercat să îi umezesc buzele. N-am avut

Însă timp pentru că asistenta a intrat, m-a luat de braț și m-a dat afară. Pe hol, mi-a explicat de ce trebuia să părăsesc imediat salonul. Doctorul de gardă decisese că pacienta este în stare gravă și că trebuie transferată. Transferată unde? Întrebarea a rămas în aer, undeva în spatele ușii care mi s-a trântit în nas înainte de a putea afla vreun amănunt.

A doua zi am căutat-o în același loc, dar nu mai era. Am încercat să aflu ceva despre mutarea ei. Le explicam în zadar că sunt un prieten apropiat de familie. Alte detalii n-am primit pentru că nu mai era la spital asistenta din ziua precedentă. Însă, la insistențele mele, colega ei mi-a explicat că e vorba de un caz de meningită asupra căruia trebuia intervenit imediat. Am fost condus într-o cameră mică. Cineva mi-a înmânat un plic mare și gros. ”Sunt lucrurile personale. N-am apucat să le dăm părinților, pentru că nu s-a mai întors nimeni după ele. La telefonul care este trecut în fișă nu răspunde nimeni”.

Am părăsit spitalul, gândindu-mă în același timp cum aș putea lua legătura cu familia ei. Încercarea de a obține un număr de telefon, o adresă recentă, a fost, de asemenea, în zadar. Nu mai păstrasem legătura cu părinții Anei. Mai aveam însă o speranță: telefonul Celinei, sora Anei, de la Craiova.

Acasă, am început să-i scriu o scrisoare lui Cristian. Deși Ana nu pomenise numele lui, știam, din privirea ei, că numai el, Cristian, ești singurul om care ar fi putut-o marca atât de profund. Am început să-i vorbesc despre Ana într-o scrisoare. Mă frământam cum să reușesc să fiu cât mai explicit, căci parcă îi și vedeam zâmbetul ironic în colțul buzelor, fermecător după

păreră Anei, în timp ce lectura scrisoarea. Care Ana?” *Dintre sutele de Ane pe care le-ați întâlnit, dintre alte zeci pe care le-ați făcut probabil să se îndrăgostească de dumneavoastră, dintre cele câteva care poate v-au devenit și iubite în viața asta, una dintre ele, cea mai recentă cucerire poate, Ana, femeia de care am fost îndrăgostit acum cinci ani; pentru Cristian Codruț, pretinsa pacientă, în realitate fidelă amantă, timp de doi ani. Cum de-a ajuns un al treilea să știe secretul marelui cuceritor? O întâmplare banală.....*

Poate că motivele care m-au împins să vă scriu această scrisoare, adevăratele motive, sunt și ele aflate dincolo de puterile mele de a înțelege ceea ce-mi oferă viața și de a mă înțelege.

Într-un fel, Ana a fost tot timpul prezentă în mine, chiar și după ce a dispărut din viața mea, prin misterul ce l-a lăsat în urma ei; acest mister îmi pare că învăluie și acum imaginea ei, ce-mi revine în minte, fără s-o chem, ori de câte ori întâlnesc pe stradă, întâmplător, o altă femeie care pare să-i semene.

Dar nu vreau să vă scriu despre ea sau despre noi sau despre voi. Scriu doar în speranța că voi afla ceea ce se întâmplă cu Ana acum. Dar probabil că nici dumneavoastră nu veți putea afla nimic despre ea decât ...”

Stiloul se opri se, probabil, pe linia t-ului care se pierduse într-o strâmbătură ce forma o altă literă, indescifrabilă. Ceva mă împiedica să scriu mai departe. Iarăși se pierdea, motivul pentru care începusem să scriu. Se pierduse în atâtea alte detalii care îmi invadau mintea și nu păreau să aibă vreo legătură cu

rațiunea imediată pentru care trebuia să scriu acea scrisoare. Parcă cineva îmi strâmbase linia de la t și-acum lipise stiloul de foaie.

„Înțeleg”, i-am răspuns atunci. ”Nici nu vă interesa, probabil, să dispuneți de vreun telefon al ei, devreme ce dispuneți de Ana tot timpul. Iar, acum, nu-i așa, devreme ce Ana e ca și moartă, nu vă mai interesează să mai dispuneți de ea.”

Am închis telefonul. Eram șocat. Am stat ceva timp cu receptorul în mână până să-mi revin. Primul meu impuls a fost să merg la spital și să-l văd. Și așa am și făcut. Programul său, la spitalul Bagdasar, includea două zile pe săptămână: marțea și vinerea, între 10 și 14. Numai că era o zi de miercuri. Am intrat totuși în cabinet și am întrebat de el. Mi s-a spus că doctorul Cristian Codruț își luase concediu două săptămâni. Dar nimeni nu mi-a dat alte date. Am încercat în zadar să iau adresa. Apoi mi-am adus aminte că știam totuși o adresă. Cea la care mersesem cu Ana la singura întâlnire pe care o avusesem cu el. Am mers, așadar, pe Bulevardul Tineretului și memoria m-a ajutat din nou. Reținusem până și numărul interfonului. Eram furios. Nu știam ce anume voi spune sau ce voi face. Știam doar că trebuie să te privesc în față, să-ți spun că trebuie să dau de Ana și că trebuie să mă ajuți. Mâna îmi tremura. Cum își puteai permite să fie doar politicos și atât? Dar mi-a răspuns din nou altcineva. M-am prezentat și i-am spus că doresc să vorbesc cu doctorul Cristian Codruț. Dar nu mai locuia acolo de mai bine de un an. Și nu, nu mi se puteau da alte informații despre Familia Codruț.

Seara mi-am adus aminte de plicul pe care-l primisem și l-am desfăcut. Era agenda mare și neagră a Anei. Tentația de a o deschide a fost mare. Dar am decis să nu citesc nimic.

Mi-am adus aminte de ce se întâmplase ultima oară când îmi invadasem intimitatea. Așa că am hotărât să o păstrez doar până în momentul când voi afla unde a fost transferată și să i-o înapoiez. Am pus-o într-unul din sertarele din sufragerie, apoi m-am întors la viața mea de zi cu zi, reluând lucrul la o piesă pentru care urma să semnez un contract important cu teatrul din Craiova.

Între două angajări din timpul zilei îmi aduceam aminte de decizia mea și mă simțeam mândru, de maturitatea de care dădusem dovadă. Mergeam pe stradă și în drum spre casă priveam oamenii altfel decât o făcusem până atunci, ca și cum aș fi putut să-i opresc pe fiecare, să le spun că sunt gata să-i înțeleg pe toți, să le accept dorințele sau să vin în întâmpinarea lor. Că sunt gata să fiu corect cu orice om fără să mai caut nici un beneficiu. Această stare de euforie controlată mi-a dat energie pentru a lucra cu succes la proiectul în derulare și a-mi înfrâna impulsul de a-i povesti lui Alice despre Ana.

Peste două zile am primit din nou telefon de la Celia care se scuza că nu mă sunase mai devreme și mă ruga să trec într-o zi, dacă am timp pe la spitalul Bagdasar, la secția de neurologie unde fusese transferată Ana. De asemenea, bănuia că agenda era acum la mine și-mi transmitea din partea Anei să i-o aduc când am timp. I-am promis că am să fac tot posibilul să ajung chiar în ziua aceea. Am căutat să termin treburile până în cinci și să ajung acasă cât mai repede. Spre surprinderea mea, Alice mă aștepta în sufragerie. Eram amândoi surprinși să ne întâlnim așa devreme acasă. Alice se grăbise, după spusele ei,

să mă întâmpine. Avea însă un ton ciudat. Când mi-am aruncat privirea spre masa din sufragerie, am înțeles. Totuși, m-am așezat pe canapea fără să spun nimic.

„O proză interesantă a vreunei foste iubite, înțeleg?” a început ea.

„Nu știu ce conține. Nu am citit.”

„Atunci ce căuta acolo?”

„E un lucru ajuns acolo dintr-o întâmplare. Nu-mi aparține. Intenționez să-l returnez chiar în seara asta. Dacă tu ai fi avut răbdare, iar eu suficient timp până acum, ți-aș fi explicat.

„În sfârșit, le-am găsit amândoi. Tu timp, eu răbdare. Ascult.

„Nu știu ce conține, dar știu cui aparține. Și probabil ai aflat și tu.

„Te asigur că dacă aș ști cine e și ce caută viața ei intimă la tine în sertar, nu aș fi fost nevoită să o duc pe Maria la mama în după-amiaza asta ca noi doi să putem discuta despre ea în liniște. Ai putea începe prin a-mi spune cine este și cum ai cunoscut-o. Te pomenește și pe tine de câteva ori, dar tot n-am înțeles de unde vă cunoașteți.

„O cunoști și tu. Este vorba de Ana, cea la care am stat în gazdă în primul an de facultate. O cunoști de când te-a invitat la piesa ei de teatru, la care n-ai vrut să mergi.

Alice a tăcut pentru o clipă, apoi a ridicat sprâncenele.

„Parcă nu-mi vine să cred. E prea mare diferența. Vreau să spun, între fata insipidă și palidă de atunci și cea care scrie jurnalul ăsta. Dar dacă tu zici...”

„Acum câteva zile am revăzut-o. M-a sunat sora ei și m-a rugat s-o vizitez la spital. E în stare foarte gravă. O răceală puternică, din câte am înțeles. Și pentru că s-a agravat, au fost nevoiți s-o transporte la spitalul Bagdasar. Când m-am dus a doua zi, am aflat că fusese transferată și pentru că familia nu s-a mai întors, mi-au dat mie lucrurile ei personale, respectiv această agendă. Probabil au crezut că sunt fratele ei. Azi însă m-a sunat Celia, sora ei și m-a rugat să merg la Ana și să-i înapoiez plicul. Ține foarte mult la el. Atât a tot.

„Deci te-ai văzut doar o dată cu ea?

„De fapt, de două ori. Și peste o jumătate de oră o să o văd din nou.

„Să-i dai agenda?

„Și să văd cum se simte. Doctorii spun că ar fi vorba de un caz de meningită.

„Ce ai simțit pentru ea când ai revăzut-o?

„Ce simți pentru o femeie care se zbate între viață și moarte și se agață de tine ca să-și dorească să trăiască. Nu știu exact ce simt.

„Ana se agață de tine ca să-și dorească să trăiască? De ce de tine și nu de...adică înțeleg de ce se agață de altcineva. Dar nu înțeleg de ce de tine?

„Nu știu, Alice. Poate ai s-o întrebi pe ea după ce își va reveni. Dacă-și va reveni. Uite, dacă vrei cu tot dinadinsul să știi, poți merge tu să-i înapoiezi agenda. Nu țin s-o fac eu. Dar aș vrea să o asigur că nici unul din noi nu a citit nimic. Dacă ar afla că cineva a intrat așa în intimitatea ei...ei bine, cred că o va

afecta foarte tare și îi va fi cu atât mai greu să-și revină. Cred că e important pentru ea acum să poată avea încredere în noi.

„Bine, dar pe mine nici nu mă cunoaște. Cum crezi că ar avea încredere în mine?”

„Îi spui cine ești și de ce ai venit. Inventezi o scuză pentru mine și dacă o crezi în stare să-ți spună ce vrei să știi....Oricum, să nu te arăți geloasă. Nu are nici un sens.”

Alice s-a ridicat, a luat agenda. S-a îndreptat hotărâtă spre ușă, dar s-a oprit la intrare.

„Poate c-ar fi mai bine totuși să mergi tu. Eu sunt încă foarte furioasă. O să observe. Pare o persoană inteligentă. Și-apoi cred că nu m-aș putea abține să o întreb ceva despre ce scrie aici. Și nu cred că e momentul să deschid și alte răni acum.

„O.K., mă duc eu.”

M-am încălțat, am luat plicul de la ea și m-am îndreptat spre ieșire.

„Știi”, a adăugat ea.”dacă îți povestește ceva despre cum s-a terminat, să-mi zici și mie. Sunt curioasă.”

„Alice, în momentul ăsta îmi doresc doar două lucruri: ca tu să ai încredere în mine și ca eu să pot fi alături de Ana într-un moment greu din viața ei. Îi datorez asta.”

„De ce?”

„Fie și pentru faptul că m-a ajutat să ajung mai repede la tine.”

„În fine, cred că am mers împreună cândva și la Bulandra.

- Dar nu despre mine am venit să vorbim. Spune-mi, cum te mai simți? A scăzut febra?”

„N-a scăzut și nici n-o să scadă până n-am să suport lumina, Robert. Lumina conștiinței, dragul meu Robert. Am început să înțeleg abia cum. Medicii se străduiesc să găsească rădăcini ale bolii în capul meu. Habar nu au că boala mea e una a sufletului. Dar e prea devreme să-ți vorbesc despre asta. Spune-mi, ce face Alice, soția ta?”

„Bine. A aflat de tine astăzi.”

„Poți să-i zici și tu că sunt nebună, dacă vrei. Cred că nu mai prezint nici un pericol dacă îi spui că mergi să vizitezi o nebună. În cazul în care se arată geloasă. Și o va face. O cunosc.”

„I-am spus că ești la spital...”

„Și-a mai adus aminte de mine? Că am invitat-o la piesa aceea de teatru?”

„Dar, dar era foarte surprinsă.”

„Că am ajuns pe un pat de urgență?”

„Nu, că sunt acum alături de tine. Se întreba ce ne mai leagă încă. Încearcă s-o înțelegi.”

„O înțeleg și fără să depun vreun efort. Ți-am spus. Dacă mă vei mai vizita în infernul acesta vreodată, îți dau libertatea să-i spui că sunt nebună. Îi va stârni compasiune. Spune-i că dansez întruna toată ziua. Că m-ai văzut chiar tu. Nu-i spune însă că fac toate astea pentru tine. O va îngrijora. Se va întreba ce se va întâmpla dacă totuși mă fac bine.”

„Nu va crede, Ana, Alice niciodată așa ceva. Pe lângă faptul că nu i-aș spune, te cunoaște totuși, mai bine decât crezi tu.”

A urmat un moment de tăcere. Se pare că Ana înțelesese imediat ceea ce încercasem în zadar să-i ascund.

„Înțeleg, a citit ceea ce conținea plicul. Da, are mari șanse, într-adevăr, acum să mă cunoască mai bine. Dar în același timp și să creadă ce i-ai spune în legătură cu nebunia mea. Acolo scrie despre această posibilă ipostază, deci nu ar surprinde-o. Dar poate până la urmă mor și lucrurile se rezolvă de la sine. Uite, mai sunt cinci minute și o să fii din nou dat afară cu forța. Urmează alte analize. Tot fac experimente pe mine,. Așa că nu mai avem mult timp. Vreau să faci ceva pentru mine, Robert.”

A tăcut o clipă, apoi mi-a luat din nou mâna într-a ei.

„Robert, tu știi că ador teatrul. Am câteva idei, dar sunt neputincioasă de aici. Aș dori să le pui tu în practică pentru mine.”

„Dacă pot...”

„Dacă vrei, asta e întrebarea. Dansul pe care l-am început când ai venit tu atunci, la celălalt spital. L-am dansat pentru că nu am apucat niciodată să o fac în fața lui. Cu puțin înainte de ziua lui, închiriasem o sală frumoasă la Palatul Culturii, unde pregătisem cadoul meu pentru el. Dar el l-a refuzat atunci. În fine, nici nu mai contează, pentru că, într-un fel, l-am dansat în fața lui la fiecare întâlnire a noastră, pe care o credeam ultima. Tot amânam o despărțire inevitabilă, printr-un gest sau o mișcare. Și acum le-am adunat pe toate aici, într-un singur dans.”

„Dar nu e momentul să vorbim despre asta, Ana. Trebuia mai întâi să-ți revii. Trebuie să uiți de el un timp, măcar până te recuperezi.”

„Da, ai dreptate, nu e momentul acum să vorbim despre asta. Dar s-a trezit din nou, în mine, dorința de a scrie despre acest dans. Însă aici sunt neputincioasă singură. Doar tu poți să mă ajuți. Vino mâine. Vino mâine și am să mă gândesc cum facem. Vrei?”

I-am promis că vin. Mi se părea într-adevăr neputincioasă, dar îi citeam în privire o dorință ascunsă de a-mi vorbi, de a se exprima, așa cum nu o făcuse niciodată față de mine. Afară m-am întâlnit cu Celia, care s-a ferit să-mi spună ceva despre condiția Anei. Dar din puținele cuvinte pe care mi le-a adresat, înțelegeam că lucrurile sunt cât se poate de grave, deși Ana nu știa. Pe scurt, doctorii se temeau că va fi afectată la nivel neurologic, chiar dacă se va recupera. Celia n-a vrut să-mi spună însă despre ce fel de afecțiuni ar putea fi vorba.

Seara i-am povestit lui Alice despre starea Anei. Într-adevăr, părea mai liniștită după ce am informat-o despre condiția Anei, ba chiar s-a oferit să mă ducă cu mașina până la spital.

A doua zi am fost întâmpinat de o Ana aproape veselă. Se forța desigur să pară așa, căci fața îi zâmbea, dar exista ceva mai înlăuntrul ei care n-o putea ajuta să păstreze zâmbetul mai mult de câteva secunde. A evitat să vorbească despre condiția în care se afla, trecând direct la subiectul care credea că m-ar putea interesa:

”Ce zici de un proiect teatral interactiv cu tema: ”O femeie îndrăgostită?” Ai putea să lansezi la Bulandra iubitorilor de teatru provocarea de a scrie despre o femeie îndrăgostită. Promit că, dacă Dumnezeu va decide ca eu să trăiesc, voi contribui și eu cu ceva la acest proiect. Tu însă va trebui să te ocupi de toate textele pe care le primești, de idei, de montarea, legarea lor, în fine tot ceea ce el presupune. Apoi să legi tu textul final și să scrii o piesă despre o femeie îndrăgostită. Așa cum am fost eu până acum câteva zile. Ce zici? Gândește-te că ai așteptat mult timp ca eu să devin experiment pentru un proiect de-al tău. Ei bine, acum ai ocazia. Mă ofer ca...” O durere ascuțită și bruscă de cap a împiedicat-o să continue. S-a mulțumit să strângă doar din dinți puternic, fără să schițeze vreun gest de suferință. Așa că eram gata să accept orice capriciu, numai să nu o tulbur și mai tare în suferința pe care o experimenta.

„Zic că e o idee minunată. Sper doar ca ceilalți să mă susțină, în special. Alice. Ea se înțelege mai bine cu directorul teatrului.”

„Dar tu nu trebuie să vorbești cu directorul teatrului. El va accepta proiectul numai dacă ideea va avea succes. Știi doar că așa funcționează lucrurile în teatru. Iar Alice o să-ți interzică să mă mai vezi, așa că tu decizi ce vei face în continuare.”

„De ce ești așa de sigură?”

„Pentru că Alice a citit despre pasiunea mea pentru un bărbat căsătorit, Robert. Pentru ea nu reprezintă acum, chiar dacă sunt pe patul de moarte, decât o amenințare.”

Exact când mă pregăteam să-i răspund, a intrat o asistentă

a și a început să țipe la mine. Ana însă și-a cerut scuze pentru mine, și-a luat la revedere și m-a însoțit cu privirea până am părăsit salonul. Asistenta nu se calmase deloc.

„Nu știi cum ați intrat aici, dar se pare că nu știți ce este terapia intensivă. Dacă erați prins, eu eram dată afară. Acum plecați cât puteți de repede.”

Am părăsit spitalul speriat și dezorientat, căci venisem să mă interesez de starea Anei, dar ea mă păcălise din nou cu alte subiecte. Pe drum, mi-am amintit că rămăsese ceva care ne lega pe mine și pe Ana, ceva de care nu mai știa nimeni: propunerea Anei. M-am hotărât tot în acea noapte ca lui Alice să nu-i destăinui nimic despre dorința ei și să mă gândesc serios la sugestia ei începând cu a doua zi. Ceea ce am și făcut. Mă gândeam că aș fi putut la o adică, în cazul în care Ana se însănătoșea, să justific absența mea de la spital prin timpul pe care mi-l ocupa proiectul. Ceea ce a fost perfect adevărat. La scurt timp de la ultima mea vizită la spital, am lansat în cadrul Teatrului Bulandra ideea unui proiect teatral interactiv „E-motion”, invitând pe orice vizitator al site-ului și iubitor de teatru să descrie, doar în câteva pagini, despre o femeie îndrăgostită. Îmi imaginam o piesă nouă, nescrisă și necunoscută până atunci, despre o femeie care iubește; rezultatul tuturor ideilor, sugestiilor de scenarii pe care aveam să le primesc prin e-mail. Proiectul a fost ulterior integrat programului unui festival internațional care se desfășura la Avignon. Am obținut mai repede decât mă așteptam acordul teatrului de a combina textele pe care aveam să le primesc pe

Internet, pe link-ul nou creat și de a face un nou scenariu în colaborare cu ceilalți oameni implicați.

Aveam în mine două imbolduri: chipul Anei, înfierbântat și roșu, care mă îndemna să scriu și dorința mea de a crea povestea despre ea, femeia îndrăgostită.

Dorința de a rescrie textele, de a le transforma, nu m-a mai părăsit din clipa în care toți au acceptat ideea lansării proiectului „E-motion”. Singura mea preocupare din acele zile era să nu-mi pierd ideile. Doamne, cât de multe aveam! În timp ce lucram, totul îmi apărea într-o nouă lumină: nu mai mă deranjau divagațiile altor texte care altădată m-ar fi dezgustat, nici orele întregi de discuții cu scenariștii amatori sau cu alți colegi ai mei, nici nepotrivirea de opinii, nici perspectiva ca totul să fie un eșec. Știam doar că această încercare era singura cale prin care m-aș putea elibera de ea. Mi se părea chiar că începusem să împrumut fără să vreau din stilul ei de a scrie, de a gândi, de a compune.

Proiectul a fost ulterior integrat programului unui festival internațional de teatru care se desfășura la Avignon și reprezenta una dintre șansele afirmării mele pentru prima dată, în teatru.

Îmi amintesc că o priveam, așa cum stătea întinsă pe patul de spital și îi citeam parcă în ochi, în momentele de tăcere, dorința de a scrie ea însăși povestea. Cât aș fi vrut să știu ce era în mintea ei! Acum, după ce i-am citit toate însemnările, încep să intuiesc. Am senzația că ceea ce ar fi vrut ea să-mi spună în cuvinte am continuat eu, după ce am plecat de la ea.

Genul? Am uitat s-o încadrez în vreun gen. Cred că tot de ea depinde. Întotdeauna femeia este cea care alege: cântec tânguitor sau text de citit?! Parcă îi simt din nou mintea fierbând, odată cu febra. Care e diferența între Ana de atunci, de pe vremea studenției noastre și cea de acum? Pe atunci își formula totul în minte. Îi curgeau propozițiile, picioroange ca axoni ce cotrobăie prin toate coclaurile unde bântuia imaginea celui așteptat; cel ce vine și tot bântuie și nu e recunoscut de nimeni, nici fantomă, nici spectru. Poate umbră, ca mine. Acum, Ana de acum, oriunde ar fi, e adierea blândă a nopții, e inima milostivă, e duh liniștitor și de atingerea ei am nevoie acum ca să mă pot odihni fără să mai apelez la somnifere!

De-aș mai putea-o atinge! Un semn al conștiinței, poate? La ce-i folosesc acum toate teoriile ei psihologice, cu care mi-a făcut cunoștință în primul ei an de facultate, dacă pe mine nu mă poate atinge? Se-ncepe cu visarea, cu contemplarea, dar iată că se ajunge într-un punct unde îmi este mie trasată sarcina de a pune lucrurile în ordine. Tocmai acum însă, când se pare că eu am ultimul cuvânt, nu pot să renunț la ea.

Începând de a doua zi, m-a urmărit toată agitația ei din săptămâna de spital și poate multe altele dinaintea ei; privirea ei din ultima zi în spital; toate aleile minții ei, încă lucide, poate prea mici pentru avalanșa de fraze care îi legau ei ideile. Da, trebuia să scriu. Personajul meu încerca un zâmbet. Semăna cu cel pe care l-am cunoscut prima oară pe chipul ei, acela de la mare: jumătate complice, jumătate victima jocului. Care să fie însă prima? Ideea de pasiune sau pasiunea pentru o idee?

Laitmotivul e același: paradoxul de a avea sufletul sterp numai atunci când nu poți simți carnea...Nu știam exact, nici acum nu știu, ce anume caut. Devin, fără să-mi dau seama, propriul meu subiect; victimă și călău; sunt acum pe cale să mă nasc, din nou ca personaj.

cel al lui Alice. L-am devorat cu aceeași lăcomie, de îndată ce l-am simțit pregătit pentru a mă primi.

Eram poate mai mult obsedat de dorința de violare a unei imagini perfecte, cum era imaginea trupului ei, decât de dorința de a îmbrățișa unul dintre cele mai frumoase femei ce aveau să mi se înfățișeze vreodată înaintea ochilor.

Am început să mă interesez de ea încă de a doua zi și am aflat că eram nu numai un bărbat puternic și seducător, dar și cel mai norocos din an. Alice era o femeie dorită de mai toți băieții din facultate, care încercaseră, fără succes, s-o atragă în patul lor. Căci trebuie să spun că cea mai frecventă calitate ce se invoca în legătură cu personalitatea ei privea eleganța mișcărilor și corpul ei; eu însă aveam să descopăr la ea, în afara frumuseții fizice și o inteligență cu mult peste medie, și asta era adesea calitatea pe care dorea să și-o evidențieze în special și de care se folosea, desigur, fără ezitare. Toți ajunseseră să mă invidieze pentru faptul că eu fusesem norocosul.

Nici acum nu știu de ce anume m-o fi ales ea tocmai pe mine, care a fost criteriul determinant în opțiunea ei și nici nu mă mai interesează; acceptam faptul că Alice mă iubea pe mine așa cum eram, iar eu, la rândul meu, ajunsesem să mă simt profund legat de ea; ba chiar începusem s-o respect enorm din momentul în care mi-am dat seama de fidelitatea sentimentelor ei.

Relația mea cu Alice a urmat drumul firesc al uneia de iubire. În ultimul an de facultate ne-am căsătorit. O iubeam cu adevărat. Era la fel de frumoasă, la fel de curtată ca pe vremea

când ne-am cunoscut și la fel de iubită de toți prietenii mei. Continuau să-mi spună că pe o asemenea fată nu îți permiți s-o pierzi. De aceea, am avut o singură grijă, mai mare decât aceea de a studia și de a deveni un regizor cunoscut: ca Alice să nu ajungă niciodată să-și dorească alt bărbat, să fiu tot timpul cel de care ea se îndrăgostise prima oară, și mai ales, să nu se plictisească de viața noastră de cuplu. Era o femeie jovială, care se făcea plăcută instantaneu. Mereu în căutare de lucruri noi, de prieteni noi, de idei noi. Nu a fost totuși o studentă strălucită. În timpul facultății, nu s-a remarcat cu nimic deosebit. Faptul care mă durea cel mai mult era acela că mă excludea din proiectele ei de an. Prefera să lucreze cu alți colegi, să apeleze la oricine altcineva, dar nu la mine. Avusesem multe certuri și discuții pe tema refuzului ei. Întotdeauna se eschiva și-mi spunea pe tonul cel mai natural posibil: „Păi dacă Gelu s-a oferit?” sau „Dacă Tavi era mai aproape, atunci...” și alte replici care mi se păreau de-a dreptul idioate, fără nici o noimă. Căci eu fusesem întotdeauna cel mai aproape de ea. Eram prietenul ei, iubitul ei și totuși, în afara cursurilor, își realiza temele de examen cu alți colegi. Era abilă. Atunci când simțea că încep să devin gelos pentru că-și petrecea mai mult timp cu ei decât cu mine, mă lua și pe mine să asist dacă vroiam. Nu-mi respingea pe loc nici o idee, nici o sugestie, dar nici n-o vedeam entuziasmată de prezența mea. N-a urmat, în concluzie, nici unul din sfaturile mele. Dar avea întotdeauna grijă să mă asigure, în fiecare seară, că nu aveam nici un motiv să fiu gelos. ”Nu avem aceleași idei. Atâta tot. Nu vreau să lucrăm împreună pentru că

am ajunge să ne certăm și nu ne-am mai bucura cum trebuie de seri ca aceasta, spunea ea și încheia conversația cu un sărut prelung, cu mișcările ei unduitoare și voce mieroasă. Ceea ce nu însemna neapărat că urma o seară romantică, în care făceam dragoste până adormeam sau o baie cu spumă cum obișnuia să mă relaxeze ori de câte ori eram îmbufnat. De multe ori îmi făcea altfel de surprize. Nu știu ce mare regizor ne invita la cocktail sau Tavi, cu care filmase o scenă săptămâna aceea o invita în oraș la o bere și ea mă ruga, la rândul ei, să o însoțesc. Câteodată o puneam la încercare. Refuzam să merg. Vroiam să văd dacă mă alege pe mine. Mă așteptam, evident, ca de cele mai mult ori să aleagă popularitatea ei. Dar proceda exact invers. De exemplu, în astfel de seri când eu îi ceream indirect să refuze invitația și mă așteptam ca ea să nu o facă, ea dădea telefon și se scuza: „Știi, Tavi, Robert nu prea are chef. Și nici eu nu prea mă simt bine. Hai că ieșim mâine, vrei?” Se întorcea apoi spre mine, dar nu-mi mai adresa nici un cuvânt direct. Vorbea cu ea.”Pe domnul l-a apucat iar gelozia. E musai să stăm în casă. Poftim, o să stăm în casă. Stau doar cu tine. Dar să nu crezi că am să fac ce vrei tu. De cele mai multe ori se ducea și-și pregătea singură baia, dădea muzica la maxim. Ieșea apoi plină de arome și gata să fie iubită, dar nu avea de gând să mi se ofere. Cel puțin nu așa ușor, fără să mă umilească mai întâi. Dădea drumul la televizor, se întindea ca o panteră pe toată canapeaua, cu capul spre mine. Și pândește: momentul în care mie o să-mi pară din nou rău că am fost gelos fără motiv, că nu am lăsat-o să se bucure de o seară cu prietenii.

Începea să comenteze ce era la televizor, se arăta zâmbitoare și chiar era, până în momentul când simțea că ne-am apropiat suficient de mult ca s-o doresc. Știa că n-am s-o pot avea decât dacă o să-i fac masajul ei preferat, pe picioare, și toate toanele pe care le mai avea ea în seara respectivă. De la înghețată sau pizza până la încălzirea capotului ei de baie pe care oricum și-l dădea jos când considera că m-a chinuit suficient. Cât de frumos știa Alice să mă umilească! Și cât de mult îmi plăceau umilirile astea ale ei! Și poate tocmai neliniștea pe care ea mi-o provoca, tocmai nesiguranța că ea va ajunge seara tot la mine și tot pe mine mă va iubi a fost cea care, în mod paradoxal, ne-a ținut unul alături de celălalt.

În toți acești ani de bucurie în cuplu, Ana n-a fost prezentă nici măcar o singură clipă în mintea mea.

După căsătorie, ceea ce s-a schimbat a fost tocmai roata geloziei. Începea să facă mai multe scene decât făcusem eu vreodată în timpul studenției. Până acum mi se înfățișase ca o soție cuminte, care a stat lângă mine, mi-a suportat toate toanele, n-a ieșit niciodată din cuvântul meu și nu m-a contrazis. Imediat după căsătorie, rămăsese însărcinată și fusese nevoită să rămână oarecum în umbra scenei. Nașterea Mariei și grija pentru casa dăruită de părinții ei o făcuseră să fie din ce în ce mai casnică. Ieșea, cum îi era obiceiul, cu prietenii, dar mă suna de câteva ori pe zi: ba să mă întrebe ce să-mi pregătească la cină, ba să-mi spună că pleacă cu Maria până la mama ei și să nu-mi fac griji dacă mai întârzie, oricum telefoane pe care nu obișnuia să mi le dea înaintea căsătoriei. Începuse să

de întrebări! Cât de dorit era pentru mine pe vremea studenției un astfel de interes pentru munca mea! Dar acum, când mă așteptam mai puțin, descopeream interesul ei subit față de unul dintre proiectele mele din prezent. Nici prin gând nu mi-ar fi trecut că pentru Alice regia nu fusese lăsată în umbră odată cu nașterea fiicei noastre, Maria; că niciodată ea nu încetase să fie preocupată de munca mea și o supraveghease totdeauna din umbră, fără însă a-mi adresa niciodată vreo observație, vreun reproș; că pentru ea adevărata muncă începea, de fapt, seara, după ce eu adormeam și ea putea lucra în liniște, fără să fie deranjată de plânsul Mariei sau de mine; că, deși nu-mi spusese nimic, înțelesese poate mai bine decât mine de unde venea dorința mea de a crea piesa despre femeia îndrăgostită. Că devenise, de fapt, pentru prima oară, geloasă cu adevărat. În fine, că nu credea că întâmplarea pe care eu i-o relataseam despre Ana și despre vizitele mele la spital sunt adevărate, ci, dimpotrivă a continuat în tot acest timp să creadă că eu și Ana devenisem mai apropiați decât o lăsam pe ea să înțeleagă și că, într-un fel, o trădasem. Dar nu mi-a spus nimic. Continua doar să mă supravegheze; accepta să vină cu Maria la repetiții, dar nu asista niciodată decât la început. Spunea că i-a fost suficient să vadă o singură dată ce făceam, pentru că citise indicațiile scenice și vorbea cu ceilalți oameni implicați în proiect. Și, într-adevăr, o subapreciasem crezând că nu pricepuse foarte multe de la o singură repetiție; era, de fapt, foarte inteligentă și prindea lucrurile de zbor.

Abia acum înțeleg de ce nu dormea nopțile (e un lucru pe

care l-am aflat foarte târziu, aproape de despărțirea noastră); își trăia viața doar noaptea, când se așeza la masa de scris și începea să lucreze asupra vreunei piesei de care eu nu auzisem până atunci, o rescria și o adapta unor tehnici moderne, cu jocuri și efecte scenice descrise până în cel mai mic detaliu. Îmi păreau totuși prea complicate pentru a fi realizate pe scenele din România.

Toate astea am ajuns să le aflu eu dintr-o întâmplare. Întorcându-mă odată mai devreme de la teatru, am găsit pe masa ei de lucru câteva foi împrăștiate. Până atunci habar n-aveam că există la noi în casă o masă de lucru numai a lui Alice; în ultimul timp, o văzusem foarte rar scriind, și atunci o făcea pe genunchi – grăbită, între mesele pe care trebuia să le pregătească pentru fetița noastră sau orele de somn ale ei. Le-am răsfoit din curiozitate și nu mi-a trebuit mult să-mi dau seama de originalitatea conceptelor ei regizorale. Am observat că lucra în același timp la mai multe proiecte. Alice era o ființă ce-și aducea creația în cea mai pură actualitate. Toate indicațiile scenice, tot ce ținea de mișcare, intonație, observații, erau acolo notate la fel de ordonat ca lucrurile din casă pe care le ștergea de praf o dată pe săptămână. Eram complet vrăjit. Se legau atât de bine, scene, replici, atitudini, că nici nu mi-am dat seama când a trecut ora aceea.

N-am avut timp să studiez totul pentru că ea s-a întors repede; eu eram atât de absorbit de observațiile pe care ea le notase pe foile albe, încât n-am auzit-o când a descuiat. Când s-a apropiat de birou, avea un aer fericit; însă de îndată

ce m-a văzut, s-a îngălbenit și m-a întrebat pe tonul cel mai amenințător și mai disperat pe care l-a afișat vreodată față de mine, după ce a așezat-o pe Maria în patul ei:

„Ce faci aici?”

Eram între fascinația pe care o exercitaseră asupra mea schițele scrise de Alice și oroarea pe care o citisem pe fața ei când m-a văzut aplecat peste birou.

Nu i-am răspuns nimic, mi-am revenit repede și am întrebat-o pe tonul cel mai natural posibil: „Sunt ale tale?”

Se pare că schimbarea mea a încurajat-o atunci și pe ea să adopte o atitudine asemănătoare, căci mi-a răspuns, sau cel puțin a încercat să-mi răspundă pe același ton, blând și împăciuitoare: „Bineînțeles că sunt ale mele!”.

În zadar am încercat să continui conversația. A pretextat că trebuie să pregătească cina și, cu toate insistențele mele, mi-a dat de înțeles că nu era dispusă, deocamdată, să vorbească despre scrierile sau schițele ei. Toată seara s-a comportat în cel mai natural mod posibil, ca și cum tot incidentul fusese uitat.

și i-am spus să plece. Am ajuns acasă repede. I-am spus lui Alice că fusesem la restaurant cu un domn care îmi propusese un alt contract. Că a trebuit să stau mai mult să-l conving de necesitatea unui sponsor fără de care nu vom putea realiza un spectacol care să aibă un succes la fel de mare ca cel pe care tocmai îl încheiasem.

Am început să mă dezbrac cu spatele la ea, pentru că știam că expresia feței mă trădează întotdeauna. Am intrat în baie, pretextând un duș. De fapt, tot ce-mi doream era să pot dormi. În realitate, nu aveam chef nici de duș, nici de conversație. Și totuși apa, mai mult rece decât caldă, în loc să mă trezească la realitatea de acolo, care o cuprindea pe soția mea, mi-a dat întâlnire cu o alta mai crudă și mai vicleană decât carnea șarpelui care ți se încolăcește pe gât atunci când te aștepti mai puțin. Să scriu. Să scriu eu povestea cu umbra pe care mi-o propusese când ne-am întâlnit prima oară. Să aduc umbra ei pe scenă. Să folosesc tot ce ea îmi încredințase în acești ani, de la primele însemnări până la iubirea ciudată pe care alesese ea să mi-o ofere. Ideea unei creații personale, a unei piese care să mă scoată din anonim, care să mă ajute să devin peste noapte regizorul consacrat la numai douăzeci și cinci de ani, nu-mi încolțise însă atunci în minte. Era acolo mai demult.

Continuam totuși să mă gândesc la săptămâna care tocmai se încheiase, să încerc să găsesc o motivare pentru modul în care m-am purtat și nu găseam nici o explicație. Poate nu era absolut nimic, poate eram doar obosit după spectacolul din seara asta. Sau poate gândurile despre primele mele întâlniri

cu Ana, atât de puternice dintr-odată, îmi schimbau, fără să vreau, comportamentul față de propria soție. M-am așezat pe spate, în speranța că mă voi putea relaxa gândindu-mă doar la ce a fost frumos între mine și Ana. La momentele de tăcere, la pauzele lungi și inexplicabile, singurele care făceau relația noastră posibilă după cum spunea ea, la nimicurile cărora le dădea o importanță enormă, la figura ei glacială din primele zile ale reîntâlnirii noastre.

Acum înclin să cred că Alice a bănuț încă de atunci ceva pentru că privirile ei începuseră să fie mai iscoditoare decât de obicei; citeam în obișnuita ei blândețe, pe lângă un calm înăscut, o mai mare jovialitate pe care am asemănat-o cu energia pe care ți-o dă pofta de viață; era, parcă, mai temperamentală. Și, ceea ce a fost cel mai ciudat, și-a manifestat pentru prima oară în viață, din momentul în care a aflat de acest proiect lansat pe Internet, dorința de a lucra împreună la el; multe săptămâni după aceea n-am reușit să-mi explic, oricât aș fi încercat, de ce se hotărâse tocmai acum să fie lângă mine. Aveau să mi se ofere, fără să le chem, atâtea modele vii de la care să plec în scrierea propriului scenariu: începând cu ea, cu soția mea, a cărei iubire încerc s-o regăsesc în liniștea camerei acestui hotel străin, la mii de kilometri de ea, așa cum nu credeam că vom ajunge vreodată. Niciodată n-am fost despărțiți mai mult de o săptămână. Și totuși acum săptămâna se scurge, orele trec și Alice nu mă sună, nici măcar pentru a-mi spune „Noapte bună!”. A ales să-mi vorbească, ca și cealaltă, prin scris, monosilabic, cu un „da” sau „nu”

fără să-i pese că eu nu mai vreau cuvinte, că o vreau pe ea, femeia mea, soția mea, nevasta mea, orice ar vrea ea să fie în primul rând față de mine. Mai mult decât gândurile ce-mi invadează mintea acum legate de soarta Anei, mai mult decât jocul umbrelor de pe perete care-mi conturează doar o formă, poate foarte departe de cea pe care o doresc acum, din ce a fost și este Ana pentru mine, mă bântuie zi și noapte replicile soției mele dinainte de plecarea mea. Caut să le înțeleg pe toate, în tăcere, fără să slobozesc nici un cuvânt ce ar putea schimba ceva din misterul ce plutește în liniștea perfectă a camerei de hotel, unde noaptea se adâncește și se înalță cu fiecare etaj, mai sus, din ce în ce mai sus, acolo unde luminile Avignon-ului n-o pot ajunge niciodată.

sentimente sau trăiri ale mele. E simplu. Indiferența celuilalt îți dă o astfel de libertate. Când cel pentru care simți ceea ce simți este indiferent față de sentimentele tale, atunci ai libertatea să faci ce vrei cu ele. Trecutul despre care am să-ți vorbesc nu mai prezintă pentru mine nici o importanță. Sunt doar însemnări pe care le-am făcut înainte să plec definitiv din București. Ții minte provocarea mea de la mare, povestea despre o femeie îndrăgostită de umbra unui bărbat pe care nu ajunge să-l cunoască niciodată? Povestea cu umbra....Acum ai șansa să înțelegi ceea ce vroiam să-ți spun atunci. Tu ești artist, poți să-i dai o formă fascinantă, mai frumoasă oricum decât aș fi închipuit-i eu atunci în nisip. Eu sunt departe de scenă, departe de lume și mai aproape de mine.

Cu bine, Ana”

.....

Într-adevăr, pe vremea când am întâlnit-o, scria peste tot, în aer, pe nisip. Ne-am cunoscut la mare, pe plajă. Ea era aplecată peste cearceaf și scria în nisip.

„Ce faci?” am întrebat-o.

„Te caut”, mi-a răspuns.

Mi-am dat seama că mă confundă, așa că am întrebat-o:

„Ești sigură?”

„Nu. Dar ar putea fi un preludiu perpetuu și preludiile perpetue mă fascinează”.

A continuat să deseneze în nisip, ușor, cu degetele toate,

apoi cu palma netezea ușor locul și eu am continuat s-o privesc....Nu dorea să-și ridice privirea. După ce i-am spus că sunt student la regie, m-a invitat să-i privesc umbra.

„Crezi c-ai putea să regizezi o piesă despre o umbră de femeie?”

„Depinde de femeie”, i-am răspuns.

„Eu cred, din contră, că depinde doar de umbră”, a continuat ea, rămânând aplecată, cu jucându-se cu degetele în nisip.”Eu îți vorbesc despre o umbră de femeie care totuși merită să fie iubită și te întreb dacă vei putea să regizezi vreodată o piesă în care personajul principal să fie umbra unei femei, iar femeia să nu apară pe scenă. Doar urma prezenței ei, cum e umbra mea, uite. Cum sunt atâtea povești despre iubirea pentru o floare, pentru un parfum, n-ar putea să existe și povești despre iubirea pentru umbra unei femei?”

„Nu știu, i-am răspuns. E o întrebare grea. Cred că trebuie să văd femeia mai întâi. Nu pot să cunosc umbra ei fără să știu femeia. Tu poți să cunoști umbra unui bărbat fără să-l cunoști?”

„Nu”, mi-a răspuns hotărâtă, „dar pot s-o iubesc”.

S-a întors, a plecat fără să-i pot vedea fața și s-a pierdut în mulțime. A doua zi am găsit-o acolo, în același loc, cu fața aplecată. Mă aștepta.

„Azi ai părul mai deschis decât ieri”, i-am spus.”Asta pentru că ai stat mai mult cu părul în soare decât cu fața.”

Mi-a propus să ne așezăm spate în spate și să ne împingem. Cel care îl doboară pe celălalt îi vede primul fața. S-a lăsat

învinsă și am văzut timp un chip care timp de un minut, mi-a zâmbit în cel puțin trei feluri. Pentru prima oară șiret, apoi blând și dulce, iar la despărțire doar binevoitor.

Am continuat să ne vedem în fiecare zi la aceeași oră. Și de fiecare dată stătea din ce în ce mai mult.....

La plecare i-am cerut numărul de telefon. Îi spuseseam că sunt încă în căutarea unei gazde întrucât nu eram din București și căminul nu îmi oferea liniștea de care aveam nevoie pentru proiectele mele studentești. N-a trebuit să caut prea mult. imediat după întoarcerea de la mare, am sunat-o în București. M-a anunțat cu seninătate că îmi găsisese gazdă. La ea acasă, în singura cameră care mai rămăsese liberă din apartamentul cu patru camere.”Sigur, dacă nu-ți convine zona, ai mei s-au oferit să-ți caute în altă parte. Când a aflat domnul Frumușani că părinții tăi sunt din aceeași comună cu ai lui s-a bucurat tare mult. Au fost de acord să stai pentru o perioadă cu noi pentru că Celia, sora mea, pleacă la Craiova.” Mi-a mai adăugat doar că părinții ei vor să mă cunoască mai întâi. Am mers cu mama la familia Frumușani, cu o săptămână înainte de începerea cursurilor. Le-a pus problema direct, aproape fără nici o introducere, așa cum fac toatele femeile de la țară, care nu caută în spusele lor frumusețea discursului ci esența „of”-ului lor; s-au arătat binevoitori, mai puțin tatăl, așa cum era firesc; acesta n-ar fi acceptat nici în ruptul capului să locuiesc acolo dacă el și cu mama nu ai fi fost consăteni; ajutase întotdeauna pe oamenii care erau din același sat cu el. Era ca o datorie pe care simțea că o are față de cei de acolo, care erau ca un

neam al lui, o familie la fel de mare și unită precum propria lui familie. A doua zi mi-au spus că mă așteaptă când începe școala; îmi puneau o singură condiție: să mă țin într-adevăr de carte și nu de prostii. Condiția asta includea interdicția de a aduce în casa lor, respectabilă de altfel, vreo fată sau de a da petreceri; erau cerințe care mi se păreau perfect normale și la care n-aș fi făcut vreo obiecție.

Abia după mult timp de la venirea mea acolo am aflat că mă acceptaseră în cea mai mare parte datorită ei. Toți ceilalți erau hotărâți, în ciuda amabilității pe care o afișaseră față de mine, spre un răspuns negativ; dar Ana avea totuși asupra membrilor familiei ei o puternică influență; nu era concretizată în gesturi sau conversații interminabile, ci doar în câteva cuvinte. Ana, oricum, fusese cea care pledase cazul meu și o făcuse speculând, cum nu se poate mai bine, slăbiciunile tatălui ei.

Și când mă gândesc că mie lucrurile îmi păruseră tocmai invers! Ajunsesem, oricum, într-o casă unde nu mă întâmpina decât un bun-simț exagerat; pe de o parte o prezență feminină seducătoare, cea a Celiei, sora ei mai mare, , iar de cealaltă parte aerul glacial al unei alte ființe care nu mai avea aproape nimic din farmecul celei de la mare; aproape că devenise inexpresivă. N-am auzit-o să scoată vreun cuvânt în afară de momentul când mi-a prezentat camera. Era total schimbată. Mi s-a părut că mă privește cercetător, cu sclipiri reci și scrutaătoare în privire; așa am crezut atunci, dar, de fapt, ea se schimbase pentru că se întorsese în București și își aducea

era o concluzie la discuția respectivă și cădea ca o bombă în mijlocul nostru.

Avea un extraordinar simț al umorului, dar asta n-o știam decât eu. Ea nu se manifesta astfel decât atunci când reușea să-și deschidă sufletul. De multe ori își lua un aer serios, de „superioritate”, ziceau ei și vorba ei suna grav, ca o sentință.

Figura Anei a continuat în zilele acelea să-mi rămână rece și inaccesibilă. Nu o mai revedeam decât în treacăt, când schimbam doar câteva cuvinte banale și politicoase. Luam câteodată masa împreună, de obicei pe la 5, iar seara se îmbrăca și pleca la teatru. Primul meu gând a fost că are o slujbă în domeniu, devreme ce își anunța plecarea acolo în fiecare seară. Dădea amănunte numai când era întrebată de unul dintre părinți. Amândoi o suspectau, ca și mine de altfel, că minte. O făcea cu un aer plictisit apoi pleca fără să mai arunce nici o privire în urmă. Când se apropia ora de teatru ignora aproape pe toată lumea; dădea șifonierele peste cap, se machia cu răbdare (în rest nu se machia niciodată). Se îmbrăca cu cea mai mare atenție și-și punea hainele care credea că-i vin cel mai bine, de parcă se pregătea să sărbătorească un eveniment solemn. Toate aceste detalii nu le-am observat chiar din primele zile, ci ele s-au acumulat în mintea mea treptat, pe măsură ce ea nu se mai ferea să le ascundă; sau poate, pur și simplu nu-i păsa. Tot cam pe atunci am observat pentru prima oară la ea preocuparea pentru lucruri pe care alții le-ar considera banale, căroră însă ea le acorda o importanță maximă.

Încercam s-o atrag în conversații despre teatru, mă

așteptam să mă întrebe câte ceva, devreme ce părea atât de intens preocupată de acest domeniu, dar Ana nu părea dispusă la prea multe discuții. O însoțeam destul de rar la teatru. Mai târziu, într-una din discuții, în care eu îi reproșasem că altele ar fi intențiile ei atunci când merge la teatru, ea avea să-mi spună, cu zâmbetul pe buze, că n-o deranjează ca eu sau alții să creadă că ar avea pe cineva acolo pentru care se tot aranja. Uneori încerca să se scuze, dar erau destul de rare momentele astea și-mi spunea, pe tonul cel mai firesc posibil: ”Bănuiam că tu l-ai văzut înaintea mea sau ai fost chiar la premieră și de asta nu te-am invitat”.

„Și nu era totuși mai simplu dacă mă întrebai?”

„Da, era mai simplu”, răspundea ea la fel de senină, „Dar ce să-i faci, Robert, dacă eu nu știu decât să complic lucrurile?”. Apoi îmi mai arunca nu știu ce fel de scuză politicoasă și îmi întorcea, în aceeași manieră politicoasă, spatele. Pur și simplu nu mă puteam supăra pe ea. Părea cu adevărat sinceră. Avea o privire blândă și o lumină caldă în ochi, care însoțeau fiecare cuvânt al ei, că nu puteam să cred decât că era, într-adevăr sinceră. Aș fi preferat totuși să-mi vorbească decât să tacă. Nu știu, era mai umană, era alt om. Când tăcea semăna cu un Sfinx. Cine știe, poate doar se ruga, poate se ruga mereu și era desprinsă de noi și eu habar nu aveam. A ascuns întotdeauna atâtea mistere în atitudinile ei că nu știam niciodată cum să procedez cu ea pentru a nu greși. Crezând că nu-mi mai acordă nici un fel de importanță, erau zile când o priveam pe furiș, încercând să stabilesc o oarecare asemănare cu fata pe care o

te-ai ales dacă tot nu vei afla adevărul niciodată”?

M-am ridicat de la masă, gest pe care ea însă l-a interpretat ca o tentativă a mea de a mă scuza, căci a adăugat imediat:

„Nu trebuie să te scuzi, ar fi inutil și n-ar mai ajuta la nimic. Însă în schimbul promisiunii mele că-ți voi permite să afli tot ce vei vrea să afli, trebuie să-mi promiți la rândul tău două lucruri: unu – că nu vei cere de la mine mai mult decât îți pot da, adică nu vei începe de fiecare dată cu interogații speculative sub pretextul unui elan născut din conștiinciozitatea de a afla ce există dincolo de ceea ce se poate spune prin cuvânt, pentru că asta ar însemna un mers înapoi, și doi – că vei încerca, pe cât posibil (dacă o s-o mai văd vreodată singurul lucru pe care am să i-l reproșez va fi acest *pe cât posibil*), să lași sentimentele personale față de mine deoparte. În cazul în care nu vei respecta aceste două condiții, cu sau fără știrea mea, relația noastră va fi un eșec total”.

„Vrei cam multe de la un simplu chiriaș, nu crezi?” am încercat eu să glumesc.

„Ai dreptul să alegi, așa că...Mie, sincer, mi-e chiar poftă să discut cu un tânăr inteligent ca tine. Căci, crede-mă, dacă nu ai fi fost și inteligent, nu dădeam doi bani pe tine ca bărbat. Bărbații proști mă lasă indiferentă. Dar așa, cred că aș putea învăța unele lucruri de la tine.

„Cum ar fi?”

„Cum ar fi răspunsul la întrebarea: „De ce bărbații deștepți, exceptând persoanele de față, sunt abjecți ca bărbați?”

„Crezi că aș putea eu să-ți răspund la o astfel de întrebare?”

N-ar trebui, mai degrabă, să-i întrebi pe unii din profesorii voștri de la școală? Tu ești studenta la Psihologie, nu eu.”

„Nu știi, dar mi-a venit și mie întrebarea asta în minte. Dar mai am multe, legate de bărbați. Tu n-ai întrebări legate de femei?”

„Ba da, dar spre deosebire de tine, nu cred că mă poți tu ajuta.”

„Foarte bine. Pentru că nici nu vreau să ajungi să ceri răspunsuri de la mine. Nu vreau să ajungi să te îndrăgostești de una ca mine.”

„De ce?”

„Lumea spune despre mine uneori că nu sunt întregă la mine. Unii zic doar că sunt ciudată, alții îmi spun în față că sunt cam dusă. Să zicem că e unul din motivele pentru care nu vreau să te îndrăgostești de mine. Se spune despre femei ca mine că sunt periculoase.”

„E periculos, care va să zică? De ce, mă rog ar fi periculos să mă îndrăgostesc de tine, care nu ești întregă la minte?”

Ea zâmbește.

„Fie și pentru faptul că eu, dacă vreau, pot fi multe femei într-una singură și e greu să te dezîndrăgostești, pentru că nu știi de care dintre ele te-ai îndrăgostit. E greu să mă descoperi ca femeie, pe mine, cea adevărată, atâta timp cât nu-ți permit eu.”

„Te dedublezi, cu alte cuvinte?”

„Uite, am să-ți spun secret: nu cred că eu cea adevărată sunt complicată. Starea de îndrăgostire mă face complicată.

Oricum, apelez la chestia asta cu mai multe roluri pe rând numai acum când încerc să cuceresc un bărbat de care sunt îndrăgostită. Înțelege că nu ți-aș spune toate astea dacă aș fi vrut ca tu să te îndrăgostești de mine. S-ar putea la un moment dat să-ți par atrăgătoare, dar să nu fiu disponibilă. Pricepi ceva din ce-ți spun?”

„Puțin. Dar pot să spun că mă interesează subiectul.”

„De exemplu, uneori atunci când tac, sunt una. Nu spun rea sau bună. Când vorbesc, sunt alta sau, mă rog, altele, după caz. Depinde foarte mult cu cine am de-a face. Tu acum, spre exemplu, nu mă vrei încă la pat. Te întrebi doar ce anume ar putea să-ți placă la mine. Ești confuz și asta îmi place. Ceea ce face ca relația noastră să fie posibilă, de fapt, sunt numai momentele de tăcere. Bucură-te de ele.”

„Tu asta faci?”

„Da, eu asta fac. De ce crezi că am tăcut timp de atâtea luni de zile?”

Am știut atunci că nu va mai aștepta răspunsul meu, că-mi spusese suficient cât să mă provoace. După un alt moment de tăcere, m-a îndemnat, cu aceeași voce de la început, să-mi termin băutura. S-a ridicat apoi de la masă s-a îndreptat spre ușă, a deschis-o și s-a întors spre mine zâmbind:

„Ce zici de „Copiii unui Dumnezeu mai mic”? Mergem diseară să-l vedem? Am înțeles că e cu Adrian Pinteș și că are un subiect de-a dreptul interesant. Cel puțin pentru mine, studenta în anul I la Psihologie”.

Am mers în seara aceea împreună la teatru. Ana rămăsese

vădit impresionată de subiect. Dar nu despre subiect am discutat mai întâi. M-a întrebat, evident, ce părerea aveam despre regie.

„Sincer”, a început ea, „cred că valoarea spectacolului e dată nu de regie de data asta, ci de jocul actorilor. E o distribuție bine aleasă. Tu ce zici?”

„Dar, dacă ai observat, unii actori foloseau într-un fel limbajul surdo-mușilor, iar alții în alt fel. Vreau să spun că ține de regie ca unii să-l folosească într-un fel și alții în alt fel, unii să vorbească mai repede, unii mai rar...”

„Înțeleg ce vrei să zici, dar cred că aici a ținut doar de talentul actorilor. Spre exemplu, dacă actrița din rolul principal nu ar fi deprins ea însăși atât de bine acest limbaj, dimpreună cu cel al corpului, regizorul nu ar fi putut să-i coordoneze atât de bine mișcarea scenică, oricât s-ar fi străduit. Ceea ce vreau să spun e că avea în ea și calități regizorale și actoricești. Dar mai bine spune-mi dacă ți-a plăcut subiectul. Mie mi-a plăcut mult. Se leagă atât de bine cu titlul!”

A tăcut. Aștepta răspunsul meu. Era una din serile în care Ana părea dispusă să discute cu mine despre teatru.

„Da, dar nu extraordinar”, i-am răspuns. „Pe tine era normal să te impresioneze, că se leagă de un domeniu care te interesează.”

„Nu asta mi-a plăcut, Robert, ci ideea de a fi îndrăgostită de un om care are har, de un om care poate fi un Dumnezeu mai mic pentru cei neputincioși. Uite, de o astfel de idee m-am îndrăgostit pe loc.”

„Te-ai îndrăgostit pe loc de o idee?”

„Ce ți se pare așa de ciudat, doar ești artist. Sau nu ești? Artiștii se îndrăgostesc de unele idei și divorțează de altele.”

Tăceam din nou. Simțeam că era, într-adevăr, impresionată de ceea ce văzuse și că vroia să-mi împărtășească impresiile ei.

După un moment de tăcere, m-a luat de braț, invitându-mă să stăm pe bancă până vine autobuzul.

„Am să-ți spun ceva. Dar să nu mai spui altora. Promiți?”

„Promit”.

„De ceva timp încoace mai mult scriu decât învăț pentru facultate. Nu mă prea atarg materiile lor, trebuie să-ți spun. Numai teorie, teorie pură. Nimic despre oameni, nimic despre sufletul lor. Începe să-mi pară rău că nu am făcut medicina. Măcar acolo aflu în mod cert mult mai multe lucruri despre omul material.”

„Dar, stai, Ana”, am încercat eu s-o încurajez. ”Ești abia la început. Vei face, probabil și, practică, în ceilalți ani.”

„Da, poate. Dar tot nu-mi place și pace. Oricum, nu despre asta vroiam să-ți vorbesc. Spune-mi, tu nu scrii despre ce studiezi tu acolo, despre montări, despre regie, despre școală, știu eu?”

„Câteodată”.

„Ei bine, să știi că eu le scriu pe toate. Aproape pe toate care mi-au venit în minte, de la 15 ani. După un timp, le ard, evident.”

„De ce le arzi?”

„Păi nu sunt valoroase, înțelegi doar, sunt așa, încercări

de a mă descoperi pe mine și pe ceilalți, sunt tot felul de observații mărunte. Oricum nu ar servi nimănui în afară de mine. Și când constat că nu-mi mai folosesc nici mie, adică am depășit stadiul lor, e normal să le ard. Mai păstrez , spre exemplu, ce scriu acum, în prezent.”

„Ce scrii acum?”

„Probabil că în seara asta am să scriu despre ideea de a fi îndrăgostită de un Dumnezeu mai mic. În fine, toate acele impresii care m-ar conduce spre o idee care să le cuprindă pe toate, propoziția-idee, cum o numesc eu. Și dacă se întâmplă totuși s-o aflu, o scriu repede, apoi rup toate foile pe care le scrisesem înainte și nu mai notez decât procesul care m-a condus la o asemenea idee. Spune-mi, sincer, ți se pare o tâmpenie?”

„Nu știi, Ana, n-am încercat asemenea tentații. Pe mine mă preocupă mai mult scena și viața de acolo decât foaia și textul ca pe tine. Fiecare cu damblaua lui”, am încercat eu să glumesc.

„Nu știi nici eu dacă e bine sau nu ceea ce fac. Dar mă gândeam că dacă așa ajung să mă cunosc mai bine, atunci nu poate să fie rău. Știi, poate ar fi mai bine să-l întreb pe Cristian, cel de care ți-am spus că am fost îndrăgostită și încă mai sunt”.

„Nu-mi aduc aminte să-mi fi spus că ești îndrăgostită. Și nici de cine”

„Ei, da, chiar nu ți-am spus? Dar iarăși trebuie să-ți cer să nu știe nimeni despre el.”

„Bine, nu spun. Cine e?”

„E psihiatru. L-am cunoscut într-o seară, când eram foarte supărată că bunica și cu mama nu mă lăsaseră să merg cu Radu la banchetul de absolvire al clasei a opta. Erau supărate pe mine pentru că plecasem la plimbare cu motocicletă cu o săptămână înainte și nu le spuseseam. Am fugit pe geam îmbrăcată cu rochia pentru banchet, dar nu m-am dus la petrecere. Știam că vor veni după mine și vor strica și seara celorlalți, așa că am preferat să merg pe jos, de una singură. Mergeam pe stradă, fără să am în minte o direcție anume. Eram plină de furie și nu știam ce să fac cu atâta energie negativă. Era pe înserate. Aleea pe care ajunseseam nu era luminată. Mi-am ridicat la un moment dat ochii spre singura fereastră de la care radia lumină. Era o casă veche, cu ferestre dublate de grilaje, undeva prin zona Dorobanți. Deodată a apărut la geam un bărbat. A întins mâna să închidă fereastra. Mi-a aruncat o privire, apoi a închis geamul și a stins lumina în cameră. M-am așezat pe una din băncile din curtea interioară. Nu știam ce caut acolo. Câteva minute mai târziu, am auzit ușa de la intrare deschizându-se. A apărut același bărbat, care se pregătea să încuie poarta interioară, neștiind probabil că mai există cineva în curte la ora aceea. Am realizat că dacă nu voi ieși odată cu el, va trebui mai apoi să sar gardul. Așa că m-am grăbit către poartă, dar nu mai puteam să ies, evident, fără ca el să mă observe.

„Am mai sărit un gard în seara asta, când am plecat de acasă. Acesta ar fi al doilea pe care ar trebui să-l sar dacă mă închideți aici”.

A tăcut, a zâmbit, apoi a spus privind-mă: „Și-ar fi păcat să-ți agăți rochia asta minunată. Și nici nu ai mai ajunge la petrecere, nu?”

I-am explicat că, deși rochia fusese comandată într-adevăr pentru o petrecere, nu mă putem duce și că preferam să mă plimb de neună pe străzi. I-am spus că nu știu pe unde mă află și că sunt atât de furioasă că nici nu mă interesează. Atunci mi-a arătat o tăbliță deasupra ușii de la intrare și mi-a explicat că mă aflam în curtea unui centru de consiliere pentru copii și adolescenți. Apoi mi-a spus că el lucrează acolo și s-a oferit să stăm de vorbă, dacă eu doream, despre ce mi se întâmplase așa de rău în seara aceea. A observat că mi se făcuse frig și s-a oferit să deschidă ușa să stăm de vorbă înăuntru. Mi se făcuse un pic jenă, un pic frică, așa că i-am spus că e deja târziu și n-aș vrea să întârzie acasă din cauza mea.

„Și tu ce-ai să faci cu furia din tine în seara asta?”

Am acceptat să stăm de vorbă, evident, căci pentru mine problema din acea seară nu suporta amânare. Era pentru mine o seară în care pierdusem totul. Așteptasem momentul banchetului de un an de zile, iar acum eram privată de ea într-un mod cât se poate de crud. Îmi venea să urlu, să plâng, să bat pe oricine. Dar lui nu i-au trebuit decât cinci minute ca să potolească furia din mine. Mi-a captat din primul minut interesul. A început să-mi vorbească despre mine, de parcă mă cunoștea de când lumea. Și culmea, a ghicit destul de multe. Știam eu că psihiatrții ăștia sunt deștepți, măcar ai ce vorbi cu ei. După nici o oră, uitasem de banchetul de la școală, eram cu mintea doar acolo și cu privirea la buzele lui. N-am îndrăznit să-l privesc direct în ochi, dar m-am îndrăgostit de el, atunci pe loc.”

A făcut o pauză, apoi a adăugat:” Și acum mă gândeam să-i fac din nou o vizită, să-l întreb ce zice de obsesia asta a mea. O fi bine, n-o fi bine? Să știi că e o treabă care mă consumă mult.”

„Sunt sigur. Se vede pe fața ta uneori. Dar trebuie să te gândești bine înainte. Tu vrei să te duci la el pentru că ești încă îndrăgostită sau pentru că ai nevoie de o consultație, ca atunci?”

„Nici atunci n-am avut nevoie de consultație, ci de un om care să-mi înțeleagă suferința din seara aceea. Deci, într-un fel, e vorba de o consultație. Dar, nu știu, nu știu, Robert, ce vreau. Sunt cam confuză. Tocmai de-asta cred că simțeam nevoia să povestesc cuiva despre asta. Cred că nu e bine totuși să-l văd.”

„Nu înțeleg. Ești încă îndrăgostită de cineva pe care nu l-ai mai văzut de cinci ani?”

A tăcut, apoi a adăugat pe un ton calm: „De fapt, noi vorbeam de altceva. Te întrebam dacă tu crezi că e bun pentru mine exercițiul ăsta al scrisului.”

„Da, cred că e un exercițiu bun”, i-am spus, înainte să ne despărțim. ”Cred că nu e cazul să fii îngrijorată de pasiunea asta a ta pentru scris. E normală”.

„Mulțumesc, Robert. În seara asta m-ai ajutat să nu mai mă simt singură”.

Ne-am despărțit după un alt moment prelungit de tăcere. Astfel de momente, spunea ea că sunt singurele care fac relația noastră posibilă; eu credeam, însă, că sunt singurele momente în care suntem sinceri în relația noastră, și de cele mai multe

ori ea nu protesta decât ușor, spunându-mi că nu există nici o relație. O întrebam la ce se gândește; ea îmi răspundea un pic încurcată: „Vezi tu, nu pot să-ți spun că nu mă gândesc la nimic, ci doar la ceva ce nu pot să-l definesc. Știu însă că nu e un nimic”. Avea dreptate. Era și firesc. Eram doi adolescenți care se bucurau încă de gânduri paradoxale, care-ți vin în minte când le chemi mai puțin, de idei noi, de tot ce gândirea noastră putea dezvolta și analiza mai mult decât o făcuse până atunci. Acum înclin să-i dau dreptate din cel puțin un motiv: nu mințea niciodată. Dar, de fapt, realizez că până și „a minți”, un simplu verb, pentru Ana era o stare de fapt care, ca multe altele din afirmațiile ei, se defineau cu mare atenție la nuanțe; de pildă am întreat-o într-o zi dacă ține un jurnal. Ea mi-a răspuns mai întâi printr-o altă întrebare, anume „Ce înțeleg eu prin jurnal”?; i-am spus: „un jurnal, adică un caiet în care scrii ce ai făcut în fiecare zi”. Atunci ea a răspuns hotărâtă: „Nu!”. Am lăsat-o în pace câteva zile timp în care m-am interesat încă o dată dacă Ana avea într-adevăr un jurnal. Sora ea mi-a confirmat. Aveam astfel dovada minciunii ei, puteam s-o înfrunt, și chiar i-am spus într-una din zile, înainte de a ne așeza la masă: „Am descoperit că minți. Ai un jurnal. L-am văzut și ți-l pot descrie, asta ca să nu crezi că încerc să te trag de limbă. E negru și ros la capete”. Ea mi-a surâs calmă și a continuat să așeze masa:

„Ți-am spus, eu nu mint niciodată. Nu am făcut altceva decât să răspund negativ la definiția pe care ai dat-o tu jurnalului. Amintește-ți-o și vei vedea că nu am mințit”.

„Adică tu nu scrii acolo ce ți s-a întâmplat într-o zi sau alta?”

„Nu asta e definiția pe care mi-ai dat-o atunci”, a răspuns la fel de calmă:

„Ai spus că un jurnal e un caiet în care scrii ce s-a petrecut în fiecare zi”.

„Adică ce s-a întâmplat, pe dracu’, nu-i tot una?”.

„Exact. Ce s-a întâmplat și nu ce ți s-a întâmplat, cum ai spus adineauri. Ei bine, eu nu scriu ce s-a întâmplat într-o zi sau alta, deci nu țin un jurnal. Vezi, nu te-am mințit”.

atracția ei pentru un astfel de loc misterios; era singurul loc în care se simțea liberă, singurul în care putea comunica cu oamenii, locul unde gândirea ei își permitea să nu mai cunoască barierele pe care le resimțea în viața reală ; și mai era un lucru: simțeam că pleacă din acel loc plină de energie; o priveam și fața îi era luminată; era gata să o ia de la capăt.

Ana devenea interesantă, cu tot misterul ei de Cenușăreasă care lasă urme doar pe acele drumuri pe care mai vrea să se întoarcă. Și din ce în ce mai mult visam cu ochii mei de bărbat în formare, visam cu ochii deschiși la momentul când femeia cu atâtea alte femei în ea urma să cadă la picioarele mele de cuceritor; trebuie să recunosc însă că, ulterior, acestei dorințe i s-au adăugat altele care n-au făcut însă altceva decât să adâncească gelozia pe care mi-o stârnea pasiunea ei pentru ceea ce nu avea legătură cu mine; pentru tot ceea ea iubea: cărți, flori, copii, dar mai ales, acest alt bărbat pe care nu s-a sfiit să mi-l prezinte direct ca fiind medicul psihiatru, care rămăsese, încă de atunci, modelul bărbatului alături de care i-ar fi plăcut să trăiască. Eram decis să aflu cât mai multe amănunte despre acest bărbat.

„Cred că minți în legătură cu el. E doar un pretext ca să nu mă lași să mă apropii de tine. Nici măcar nu există acest doctor de la spitalul 9”, i-am spus într-una din zile.

S-a ridicat furioasă, a plecat de acasă, iar seara, cu puțin înainte de miezul nopții, a intrat la mine în cameră, cu un caiet negru sub braț. Mirosea a băutură. Am întrebat-o ce a băut.

„Bere. Trei, una după alta, mi-a răspuns senină.” A

adăugat privind-mă fix în ochi: „Eu nu mint niciodată.” Apoi mi-a aruncat în brațe caietul.”

„Până mâine dimineată să-ți extragi toate observațiile pe care le dorești în legătură cu ceea ce vei citi. Îți interzic însă, să copiezi un rând din ceea ce scrie aici”. A plecat numai după ce i-am promis că îi voi respecta dorința.

A fost prima și ultima oară când mi-am încălcat promisiunea. Am copiat fragmente din jurnal. N-a fost o simplă îndrăzneală, a fost dorința mea de a înțelege clar ce anume a iubit ea în acel individ și cât de mult m-aș putea identifica cu el.

Nu data evenimentele; totuși, undeva i-a scăpat anul „se prea poate, așadar, ca totul să fi început din primul ei an de facultate.

„Încep să resimt, în timp ce mă apropii de spital, o amețelă plăcută, parcă aceeași cu cea de acum cinci ani, după dansul meu de la banchet. Nici acum nu-mi explic cum am ajuns să-l am ca partener. Nici măcar n-am aflat vreodată ce vârstă avea, cu atât mai puțin să știu cât are acum. Dacă a albit? În doar cinci ani? Cum am să pot urma facultatea pe care am început-o, fără să-l văd? Am ales Psihologia pentru că simt că trebuie să-l caut mai întâi acolo unde își petrece cea mai mare parte a timpului, în mințile celorlalți oameni. Ajungând la ei și ajutându-i pe ei, o să ne reîntâlnim, așa cum ne stă bine, pe tărâmul spiritualității, în cercul energiilor psihice ale universului, acolo unde cauza și efectul se contopesc, unde explicația fuge pentru că nu s-a găsit nimeni suficient de iute

la picior pentru a o prinde, acolo unde unele gânduri mor, iar altele prind viață, unde eclipsele de soare sunt fascinante, unde trebuie să fii permanent înduioșat de suferința celuiilalt.

Într-o singură oră, i-am vorbit despre lucruri pe care nu le discutasem cu nimeni înainte: bucuriile mele, plânsul meu de elevă neînțeleasă, jurnalul meu, studiile de atunci. Stăteam și priveam la buzele lui și știam că am să ajung scriu o poezie despre ziua aceea. Nu știam însă când; așa cum nu știu nici acum când am să-l mai revăd. Și i-am trimis-o. Nu știu nici acum dacă a primit-o sau nu.

Mă opresc pe o bancă, în Parcul Tineretului, înainte de a lua metroul către spital să-l revăd. Nici măcar nu știu dacă este în tură sau vin degeaba. Poate că nici nu-mi pasă prea mult. Poate că vroiam doar să mai ajung prin parcul ăsta să-mi aduc aminte de prima noastră întâlnire. Acum cinci ani, mă plimbam furioasă pe străzile Bucureștiului și l-am văzut prima oară. Eram îmbrăcată în rochia pregătită pentru banchet, deși știam că n-am voie să ajung în seara aceea acolo. Cred că atenția lui totală am avut-o din clipa când a primit răspunsul meu la o întrebare pe care, trebuie că o pune mai tuturor pacienților la un moment dat. Dar poate că un răspuns ca al meu nu-l primise niciodată.

„A cui ești tu?”

„A lui Dumnezeu”

Apoi a sunat telefonul. Era, cred, soția lui care se arăta, probabil, îngrijorată. Conversația noastră a mai continuat ceva timp și după ce a vorbit la telefon. Mi-a cerut, la un

moment dat, să-l privesc în ochi. I-am aruncat o privire scurtă, apoi am schimbat direcția. ”Hai, mai încearcă” mi-a spus cu blândețe. Am încercat, dar am renunțat și am privit în altă parte.

Dacă rostul nașterii îți pare că îl găsești în privirea pe care o întâlnești pentru prima oară, rostul morții este în puterea de a clipi. Am clipit atât de des când i-am întâlnit pentru prima oară privirea ațintită direct asupra mea și, cu fiecare clipire, câte morți ale simțurilor mele am călcat! La un moment dat, mi-a susținut prima lacrimă prin rostire, mai mult ca pentru el: „O fecioară despletită”

Cel mai ciudat și fascinant mod de a intra într-o nouă etapă a vieții mele de femeie! Cineva să pătrundă atât de adânc în mine cu o singură privire! Și mai ciudat, mă simțeam puternică. În fața unui om pe care-l priveam, dintr-o dată, ca fiind complet. Întrucât a sunat din nou telefonul, m-am simțit obligată să mă ridic, să-i mulțumesc pentru timpul acordat și să plec. Acum înțeleg foarte clar că nu ora aceea întregă m-a făcut să-mi doresc să-l revăd, ci momentul în care m-a privit, ca orice bărbat puternic și cu experiență, susținându-mi privirea, prinzându-mă în raza ei, și, mai ales, îmbrățișarea puternică dinainte de a pleca, prin care m-a făcut dependentă de el, ca și cum ar fi fost partenerul meu la un banchet știut numai de noi.

I-am trimis și poezia. I-o fi ajuns oare? În cinci ani, putea să facă și ocolul pământului, deci sigur i-a ajuns. Dar, de fapt, mă interesează? Mesajul, impactul, e singurul care mă

interesează. Ce minte perversă am ajuns să am! Atunci îmi păsa dacă a ajuns, acum mă interesează doar mesajul.

Mă apropii de spital, gândindu-mă ce am să fac după ce ajung acolo. Știu doar că undeva, aproape era el, o persoană ce-și afla locul în mintea mea de mult timp, ca fiind primul om ce m-a dominat vreodată într-o conversație. Dar cred că ceea ce mă atrăgea acum spre el, - omul care nu mă cunoaște și care m-ar disprețui pentru simplul fapt că nu văd lumea așa cum o vede el, curiosul întru lumea vie, spiritualul cu minte și brațe puternice în a prăda realul- era simpla curiozitate a unei revederi fizice.

Dacă n-aș fi deschis televizorul ieri, la acea oră matinală, care a adus schimbarea bruscă a programului meu, n-aș fi umblat acum pe străzi, spre spital. Eram singură acasă și vroiam să aflu cum e vremea. Am apăsat butonul de pe telecomandă și am plecat din sufragerie în cameră, pentru a alege un costum. Era aproape nouă, iar la zece aveam întâlnire cu Jeni la Spring. M-am întors peste cinci minute să-mi iau ceva din sufragerie. Era acolo, pe fotoliul din studio și vorbea despre adolescenți. Aceași privire binevoitoare, ca de psihiatru, același autocontrol, aceeași voce caldă...numai eu nu mai eram, dintr-odată, eu. M-am așezat și eu în fotoliu și am continuat să-l privesc. M-am îndrăgostit din nou de buzele lui în timp ce-i ascultam discursul atât de pertinent despre adolescenți, despre blugii strâmți pe care aceștia poartă, despre atâtea feluri în care ei se sărută și despre fiecare boală pe care o pot contacta prin sărut, despre HIV și alte subiecte

care treceau acum pe lângă mine doar ca păsări al căror zbor nu mă interesa. E adevărat că prima remarcă pe care am făcut-o a fost după vreo două minute: „Ce om deștept!”, dar continuam să-i privesc chipul, fără să-mi iau ochii din televizor. Privirea mea începuse să umble deasupra trupului lui ca și cum odată cu ea ar fi umblat și trupul meu cercetând fiecare trăsătură.

Da, se schimbase mult, era adevărat, dar tot el era. Dovada atracției care rămânea la fel de intensă pentru mine era faptul că în mintea mea, care lăsase până atunci prea puțin loc pentru priviri feciorelnice, tocmai făcusem dragoste cu un trup de bărbat care mă îmbrățișase acum cinci ani și căruia îi răspunsesem fără să mi-o ceară în doar cinci minute. Ba chiar părul grizonat, începutul de chelie și de burtă dădeau bine, nu știu exact față de ce sau față de cine. Față de mine, oricum, dădeau bine. Era ceva nou, dar nu mă speria. Îmi plăcea și mai mult și mă făcea să-mi doresc să-l revăd, să plec din casă cât mai repede și să merg acolo unde știam sigur că este de ani buni. Nu vroiam decât să-l mai văd, o dată și apoi plecam, departe. Dar oare eram sigură că voi avea puterea să plec departe, așa cum plănuisem?

Am ajuns. Era mai mult decât o moleșeală, mi se tăiau, picioarele, respirația. Cinci ani de zile avusesem puterea să rezist și acum n-o mai aveam. Mi-am ridicat ochii spre o clădire a cărei perfectabilitate de construcție mă făcea să-i dau târcoale, s-o cuprind cu privirea mai întâi din afară, s-o admir ca pe o expresie perfectă a imaginii unei minți atât de

contrastantă cu cea a altor minți bolnave care se chinuie la ora asta pe holuri, în saloane, la terapii intensive. Și totuși am intrat. Trebuie să intru măcar să-l văd.

Cu acest gând pătrund în holul spitalului, deschizând o ușă imensă din sticlă pe care rămăsese o foaie ce anunța o conferință despre terapii de scurtă durată. Privirea îmi rămâne deschisă; mă simt de parcă aș fi intrat într-un labirint; un hol imens, având în centru o scară pe care se urca probabil la primul etaj, în dreapta o ușă deschisă prin care se vedeau alte trepte; în hol câțiva studenți în halate erau grupați în centru, alții stăteau mai în spate pe niște bănci așezate de-a lungul zidului. Prima mea intenție a fost aceea a oricărui om care se izbește brusc de ceva străin; să mă retrag undeva, să stau jos pe o bancă, unde să pot trece neobservată și de unde să încerc să înțeleg ce se petrece. Dar n-am făcut nici o mișcare. Era o stare ce avea să presimtă un alt șoc, de mai târziu. Am rămas pentru câteva clipe în loc și am privit buimăcită întregul peisaj. Nu mai văzusem niciodată un hol așa de mare, cu o scară în formă de semicerc în centrul lui.

Dacă nu întâlneam apoi privirea aceea, care poate a fost a lui, ațintită asupra mea exact în momentul când eu l-am zărit stând acolo, în centru, lângă ceilalți și totuși (așa cel puțin simțeam eu) departe de ei, mi-aș fi spus simplu „Deci asta e clădirea în care lucrează. E perfect. El poate e undeva la etaj. Să stea liniștit. Eu atâta am vrut să văd. îmi este suficient”, eventual aș fi adăugat ca o concluzie: „Da, îi seamănă” sau „A știut să aleagă. Cred că i se potrivește”. Și plecam

liniștită, căci simțeam că până și atmosfera aceea singură, mă stânjenește, mă face să-mi dau seama cât de slabă sunt datorită instituției care mă găzduise atâția ani: nu-mi plăcuse liceul în care învățasem deloc; era mic, cu oameni și mai mici din punctul meu de vedere. Nu-mi făcusem nici un idol printre profesori, cum se întâmplă de obicei pe la vârsta asta; nimeni nu-mi rămăsese în minte cu nimic; mi se păruse că, din contră, patru ani de liceu însemnaseră în cele din urmă o moarte lentă a ființei mele. Nimeni și nimic nu mă mai provocase de când ieșisem pe ușa cabinetului, în urmă cu cinci ani. Nu gândeam că privirea ochiului lui va fi zidul de care se izbeau simțurile mele amorțite de ani. Poate acela a fost momentul prim al conștientizării inutilității mele de până atunci.

Acum, când scriu, nu pot să nu mă gândesc la valoarea reală a acelei clipe, a semnificației pe care o are pentru mine. La început am considerat-o ca un fel de șoc al îndrăgostitei ce-și revede iubitul după mulți ani, după un „intermezzo” nedorit de nici unul dintre ei, după un refuz din partea unuia sau a amândurora al împlinirii prin trăire a dragostei; ca pe un moment ce nu vine decât o dată în viață; a fost mult mai mult, cel puțin pentru mine.

O parte din ceea ce s-a întâmplat a însemnat însă sigur o conștientizare a propriei slăbiciuni în fața alteia. Până atunci nu mi-aș fi putut imagina cum pentru o clipă ironia zâmbetului lui îmi va sfârși puterile, după un cutremur al întregii mele ființe; un impact al mecanismului memoriei mele de până atunci intoxicată de imaginea lui, eul meu explodând în mii

nu puteam însă să trec mai departe așa ușor. Nu pot să nu mă gândesc la acest personaj din viața ei, nu mai aveam nici cea mai mică îndoială că există. Eram, așadar, sigur că ea trăise cu adevărat ce scrisese acolo însă mai mult mă preocupa să știu dacă totul se redusese numai la ceea ce ea notase; dacă acea primă întâlnire era doar începutul și personajul este încă prezent în viața ei. Ana îi atrăsese din nou atenția. Era și firesc să se întâmple așa. E o femeie frumoasă; însă nu e pe deplin frumoasă decât atunci când trăiește cu adevărat. Și scena aceasta a fost una din momentele pe care ea le-a trăit cu adevărat; de îndată ce începe să spună lucruri banale și să întrețină conversații agreabile și inconsecvente, devine placidă. Pentru că erau momente când trebuia să facă și așa ceva.

Nu mă puteam însă mulțumi cu atât; trebuia să știu exact ce s-a petrecut între ea și acel bărbat misterios din jurnal; Am citit în continuare, convins că adevărul mi se va arăta îndată; însă nimic. Numai stări psihice ale ei, descrise amănunțit; răsfoiesc cu disperare următoarele pagini dar tot nimic despre el; mă hotărăsc să citesc tot și să notez, pentru că trebuie să țin cont de toate aspectele ascunse ale caracterului ei. Găsesc undeva o însemnare care-mi aduce totuși aminte de întâmplarea pe care o citisem.”*Poate că am nevoie de un șoc mai mare decât cel pe care l-am avut acum o lună*” (...)*”poate că totul e o chestiune de voință pe care eu nu o mai am și dacă o am nu o pot controla”*. Așadar trecuse o lună și ea nu-l mai văzuse. Presupun că suferea, devreme ce scrie că-și pierde controlul asupra voinței sale (pesemne că la ea, ăsta e un lucru

care se întâmplă foarte rar). Mă declar totuși mulțumit și trec mai departe. Se roagă la Dumnezeu să-i coordoneze voința, își propune program zilnic și învătă cât mai mult; în sfârșit, undeva, o idee despre cum concepe dragostea; o notez. S-ar putea să-mi folosească: „*Buzele tale dorite / încă nedorind*”. „*Am momente în care aș putea să accept dragostea așa cum nu se oferă. Momente de slăbiciune, bineînțeles. Nu! Dragostea trebuie formată, trebuie închipuită, visată și apoi gustată strop cu strop, bucățică cu bucățică ...*”, dar surpriză, rectifică în rândul următor: „*nu, cred că la ora asta aberez, din pricină că mi-e prea foame*”.

Câte rânduri de mulțumiri către Dumnezeu, pentru că e încă puternică și nu vrea mai mult de la el! Crede în Dumnezeu. Se agață cu disperare de el pentru că i-a dat ceea ce a avut nevoie, capacitatea de înțelegere a lucrurilor”.

A doua zi i-am spus: „Ești întruchiparea perfectă a tragicului”.

Acum îl întreb pe el, pe Dumnezeu, singurul martor al neputinței mele de atunci: Ce demon a împins o asemenea femeie, aparent atât de cinică și cerebrală spre nebunia tragicului?. Și câte alte întrebări nu nasc acești ani de absență a Anei din viața mea; cum ar fi, de exemplu, cele legate de motivul pentru care Ana a ales să plece dintr-o dată din București, pentru ca după un an să se întoarcă. Ce interesant a ajuns să se propage umbra ei peste ani! Unele își află răspunsul aici, printre rândurile din fața mea, dar, ciudat, nasc alte întrebări, legate de acest individ, căruia nu m-am hotărât niciodată să-i

m-a redus la o tăcere plăcută, cea mai plăcută din viața mea și atât? Cum altfel să pot afla decât întâlnindu-mă cu el? Regăsesc câte o trăsătură a lui în fiecare față pe care o văd în stradă: ochii, părul, tâmplele, buzele. A devenit o obsesie.

Să plec departe de București... pentru o perioadă...să mă îndrăgostesc, să mă pierd un pic în alți oameni și apoi să văd dacă îmi mai doresc să îl cunosc? Habar n-am de ce toate aceste senzații și întrebări stupide. Trebuie să iau o atitudine în legătură cu el.

P.S. Dragă iubitele, am multe soluții în legătură cu tine; ceea ce mă intrigă e gândul că aici se prea poate să te fi creat și recreat și ultimul lucru pe care mi-l doresc este să fac din tine un mit.

Devenea din ce în ce mai interesant. Pentru prima oară se revoltă. Începeam să-i dau dreptate în privința sfatului pe care îl promisem de la ea, acela de a lăsa deoparte sentimentele personale când am pornit la un astfel de drum. Numai o analiză lucidă și o distanțarea mă puteau ajuta să înțeleg ceea ce s-a petrecut. În schimb gelozia nu făcea altceva decât să mă oblige să deformeze realitatea și să dau lucrurilor acel înțeles care m-ar avantaja.

„Sunt zile în care țip și mă maimuțăresc la facultate. Înnebunesc cu același regim. Nu-mi pasă dacă ele mă cred nebună. E cel mai bun remediu și mă mulțumește să știu că ele consideră că am simțul umorului”.

Lamentații pe teme de nefericire în dragoste; și-a extras citate, care crede ea, că ar exprima cel mai bine stările ei

„Crezi cumva că tu ai fost bărbat până acum cu mine? Și tu tot idee de bărbat ești, deocamdată. Și nici nu mă interesează să fii mai mult. O dovadă certă e faptul că plec departe de tine.”

Am preferat să tac. Dar nu puteam să-mi mai păstrez calmul dacă mai rămâneam în casă. Așa că m-am îndreptat către ușă. M-am întâlnit cu ea la ieșire. Până atunci nu o privisem atent și nu observasem că se tunsese. Destul de scurt. Îi stătea mult mai bine decât înainte, era mai tânără iar fața îi era mai luminoasă.

Nu i-am spus însă nimic pentru că eram furios și mi-era teamă c-am să spun cu totul altceva. Am ieșit pe ușă fără să-i adresez nici un cuvânt. Nu știam încă unde am să mă duc. Poate tot la bibliotecă. Îmi aduc aminte că diseară ne-au invitat colegii la o petrecere în cămin. Îmi propun să mă duc și încep să colind prin oraș să găsesc flori și un cadou potrivit pentru Alice, sărbătorita. Gigi, colegul meu cel mai bun, îmi spusese că ea insistase chiar ca eu să vin la petrecerea ei. Oare îmi pusese gând rău? Cu atât mai bine. Îi voi duce și un cadou care s-o impresioneze. Îi cumpăr o brățară și flori și mă întorc acasă pentru că oricum nu aveam chef de ore. Odată ajuns acasă, scena de dimineață mi-a răsărit vie în minte. Mi-a trecut prin gând că poate și-a lăsat caietul în cameră, fără să-l ascundă. După ce m-am asigurat că nu era nimeni acasă, am intrat în camera ei și-am început să-l caut. Nu am dat însă de nici o urmă. Pe birou, nu erau decât cursuri și conspecte. Am realizat, după ce le-am răsfoit, că nu le mai știam ordinea în care le-am găsit. Am ieșit din cameră dezamăgit. Singura explicație

Reușisem să ieșim din gară și să lăsăm în urmă toată agitația de acolo.

„Ies cu prietenii în oraș.”

„La ce oră te întâlnești cu ei?”

„Nu știu. Am să stabilesc după ce mă întâlnesc cu Alice, prietena mea. De fapt, acum trebuie să ajung la ea. Nu știam că vii și...”

„Înțeleg și nu mă deranjează să merg și eu. Asta în cazul în care nu e geloasă. Mă prezinți ca prietena ta de la Craiova.”

„Asta ar însemna să mint. Noi doi nu suntem prieteni.”

„Și nici nu vrei să fim?”

„Nu.”

Cred că tonul meu atât de categoric a fost cel puțin o surpriză pentru ea, căci s-a oprit pentru o clipă în loc, apoi a continuat să meargă.

„Atunci trebuie să-mi spui ce suntem.”

„De ce e important pentru tine să știi ce suntem? Mai bine zis de când te interesează?”

S-a oprit din nou, s-a întors pe jumătate și a privit într-o parte:

„Pentru că vreau să știu ce scriu pe colet când îl returnez.”

Apoi a plecat. Nu i-am răspuns nimic, nici nu m-am dus după ea. M-am uitat la ceas și m-am grăbit să iau autobuzul către Alice. Nici nu mai m-am gândit deloc în ziua aceea la ea. Ca și cum promisem un cadou care, fiind atât de îndepărtat de mine, nu mă interesa câtuși de puțin. Doar un singur gând, bizar ce-i drept, care părea să-mi fi trecut prin minte mai demult,

îmi revenise acum, ca o mulțumire, o satisfacție poate, care te binedispune. Ideea că dacă Ana într-adevăr nu iubise până acum, nu putea fi decât în avantajul meu. Doar atât. Un gând fulgurent, care n-a dat roade în nici un fel. N-am continuat să mă gândesc la o posibilă revedere, nici să-mi doresc s-o cunosc, nimic; nu mai aveam nici o dorință legată de ea. Nici măcar nu m-a interesat ce-a făcut în acea seară. Alice și fericirea noastră erau totul pentru mine.

Știi doar că m-am întors târziu acasă, după miezul nopții și la ea era lumină în cameră. A doua zi de-abia mi-am adus aminte de cele întâmplate în gară. Nu plecase și nici nu avea de gând. Era normal, numai că eu nu făcusem legătura. Începuse sesiunea și prefera să stea acasă să învețe. Mă aștepta o lună de învățat și pe mine, dar nu mă apucasem încă de lucru. Examenele mele erau oricum, mai mult aplicative decât teoretice și multe le pregătisem cu săptămâni de zile înainte.

Au trecut câteva zile bune, timp în care n-am schimbat decât câteva cuvinte. Am observat totuși că nu se mai ducea la teatru. Serile și le petrecea în cameră la ea fără să știu ce face. Dar nu simțeam nevoia să iau nici o atitudine față de ea. Eram mulțumit cu viața mea și nu doream să schimb nimic. Nu părea s-o deranjeze.

Într-o zi rămăsesem singuri acasă. Nu mai dorea să rămână cu mine sau poate doar avea treabă, pentru că a plecat grăbită. Mă furișez în camera ei să văd pentru ce examen învâța. Dar nu găsesc decât o cameră dezordonată, plină de cărți și foi împrăștiate. Îmi arunc o privire peste ele. Cărți pe birou, cărți

pe pat și foi pe jos. Sunt curios să știu ce citește de zor atâtea zile. Mai toate sunt de psihologie. Biblia, undeva între agenda neagră din care citisem și eu și o altă carte, un dicționar cred. Una singură era deschisă. Era *Idiotul* de Dostoievski. Primul meu gând a fost să mă reped la agendă, să-mi continui lectura. Dar când să trec, mi-am dat seama că deranjasem foile de pe jos. M-am retras brusc. Un fel de frică pusese stăpânire pe mine. Dacă își dă seama când se întoarce că am fost aici? Trebuie să le pun la loc cum au fost. Verific ușa de la intrare, apoi încerc să citesc în așa fel încât să nu le ridic de jos. Să le las acolo unde erau. Mi-am adus aminte de incidentul de anul trecut, cel care declanșase prima noastră ceartă zdravănă și învățasem lecția. Nu trebuia să las urme. Era, se pare, în continuare fascinată de preludiile perpetue. Nu se mai întâlnise cu el, dar fusese de nenumărate ori în locul nepermis și furase din nou impresii. Părea nerăbdătoare să înceapă practica în spital, dar, culmea, exact în anul al doilea când putea fi alături de el, așa cum credeam că-și dorește, ea se decisese să plece pentru a studia în alt oraș. Continuarea lecturii mele începută cu un an în urmă nu avea să-mi ofere nici o informație în plus despre Cristian. Părea că dispăruse din viața ei. Numai notițe despre lecturile Anei, strict legate de ceea ce studia la momentul respectiv. Impresii despre cărți de psihologie, despre piesele de teatru văzute în acel timp, și, foarte hotărât subliniată, decizia ei de a nu se prezenta totuși la unele examene. Nu-i plăcea ceea ce studia la școală. Erau materii care o plictisiseră deja îngrozitor. Mă străduiam doar să așez foile una peste cealaltă,

să aflu amănunte despre doctor, de genul, un telefon, o adresă. Nu mă interesa câtuși de puțin ce fel de om e. Doar Ana și ființa ei. Iar acum, nici nu știu dacă să mă bucur sau să mă întristez că, începând acest al doilea proiect, o pierd pe Ana în favoarea lui. Ceea ce am citit însă atunci, singur, în camera Anei, m-a întristat. Credea, se pare, că, odată plecată, va putea începe o viață nouă. Interesantă mi se pare ideea că nu poate iubi un bărbat căsătorit, pentru simplul motiv că este un om divizat, că nu-i poate aparține numai ei.

Se angajase ca voluntar la organizația „Salvați copii” din Craiova și scria că începe să înțeleagă ce înseamnă dragostea adevărată. Pentru prima oară după mult timp vroia doar să trăiască și atât. Înțelegeam, din ce citeam, că nu prea își făcuse prieteni pe acolo, că era încă singură și că se plângea de datoriile ei femeie (care or fi fost numai Dumnezeu știe) care îi lăsa din ce în ce mai puțin timp pentru reflecție.

Două lucruri îmi atrăseseră atenția în acest parcurs al meu în jurnalul ei labirintic: lupta îndârjită de a-l găsi pe Dumnezeu, de a-l striga de acolo, din foaie și lupta ei cu memoria care-l cuprindea pe el. Părea hotărâtă să-l înfrunte, cu toată prezența lui în viața ei. Înlocuise, într-un cuvânt, gândul cu acțiunea, pe principiul că atunci când faci, nu știi prea bine ce faci, și acesta e un lucru care conferă spor acțiunii. Din păcate, munca susținută nu o prea ajuta să depășesc „marile chestiuni” cum numea secretele ei. Părea pe deplin convinsă că numai așa, fiind departe de el, îl poate iubi deplin. Refugiul cel mai sigur era lectura intensă. Își notase cu grijă lecturile dintr-o

săptămână, încercând să-și mărească numărul de pagini pe care îl avea de parcurs pe zi. Ceea ce părea că regretă cel mai mult legat de el era faptul că se vedea nevoită să renunțe la el ca și reper intelectual, adică nu-și mai permitea să se încurajeze cu gânduri de genul „el ar fi mândrul de mine pentru asta sau el m-ar încuraja să fac asta”, deși tentația de a-i telefona spre a-i cere o părere sau alta era mare. Își făcuse prieteni printre scriitori. Pe Jung îl numea, de exemplu, chiar „amantul neștiut de nimeni”. Pe Ovidiu cu arta lui de a iubi, îl detesta în ascuns, pretextând că urăște, de fapt, latina. O preocupare constantă părea a fi drumul spre starea de rugăciune adevărată. Starea stărilor și trăirea trăirilor păreau să fie țintele ultime ale unui tip de ascetism dublat de lecturi intense pe care îl urma, izolată într-un oraș și neștiută de nimeni.

N-am mai citit mai departe, căci mă gândeam că însemnările astea erau o parte dintr-un exercițiu indispensabil unui psiholog. Dacă Ana vroia să îmbrățișeze o astfel de profesie, era normal să scrie impresii diverse despre lucruri sau atitudini pe care le observă la oameni.

Ceea ce citisem îmi întărise însă convingerea că era o femeie care nu poate fi iubită așa simplu, spunându-i că o iubești. Că trebuia s-o atragi în conversații care s-o intereseze, să o țină prezentă cu mintea mai întâi lângă tine, căci cu sufletul ei îmi părea tare greu ca cineva, chiar altcineva decât mine, să comunice. Cu excepția acestui aspect, care la urma urmei nu mai însemna nimic pentru mine. Ana fusese o lectură inutilă în acea după amiază.

Într-una din zile, doamna Frumușani m-a luat deoparte și mi-a vorbit direct despre ce o frământa în legătură cu fiica sa.

„Robert, am nevoie de ajutorul tău. E vorba de Ana.”

„Spuneți”, am încurajat-o.

„Tu ești student la regie, Ana merge des la teatru. Cum se face că nu ați mai mers împreună? Că nu mai aveți discuții despre teatru?”

„Când era Ana acasă mai discutam, dar acum o las să învețe pentru sesiune.”

„Știi ce cred eu? Cred că e ceva suspect aici. Merge prea des. Credeam că știi tu dacă și-a găsit pe cineva pe la teatru. Ea nu prea discută cu mine. Nu m-ar deranja să aibă un prieten, eu chiar am încurajat-o de când ai venit la noi să mergeți împreună, să încercați să vă cunoașteți, dar ea nu vrea.”

„Și de ce nu-i respectați dorința?”

„Pentru că sunt îngrijorată de schimbarea ei, de când cu teatrul. Refuză sistematic să-mi vorbească...”

„Nici cu mine n-o face, să știți.”

„Și asta mă îngrijorează. Faptul că s-a izolat acolo, la Craiova. Și culmea, e singură și acolo și aici. Adică nici când vine acasă nu mai e cea pe care o știam. Ceva s-a întâmplat cu ea și nu știu ce. Ai văzut cât a slăbit de când a plecat din București?”

„Ați încercat s-o convingeți să vină înapoi?”

„A zis că vine, la vară, după primul an. Aici am reușit s-o conving. Dar nu vrea să-mi spună de ce suferă. Să știi că nu era așa înainte să vii tu.”

„Insinuați c-aș avea vreo influență...?”

„Încerc să aflu ce se întâmplă cu ea. Am crezut că între voi s-a întâmplat ceva și...”

„La început ne-am înțeles bine, dar de când a plecat a refuzat să-mi mai vorbească. Pot să vă spun însă că există un bărbat de care se simte foarte atașată, dar pe care nu vrea să-l cunoască.”

„De ce?”

„Păi cred că e însurat și e mai mare decât ea.”

„Cine e? Îl cunoști?”

„Nu. Am citit despre el odată în jurnalul ei. Nu vrea să discute cu nimeni despre acest subiect. E cam ciudățică să știți, cu dragostea.”

„Cam ciudățică doar? A luat-o razna, Robert. Nu mai e ea. E clar. Se ține după bărbați însurați. Are abia 20 de ani și se ține cu bărbați însurați. Lasă că vede ea când vine.”

„Deși n-o cunosc prea bine, îndrăznesc să spun că nu e o idee bună. Se va închide și mai mult în ea și nu veți mai afla nimic. Pe când dacă procedați altfel, mai aveți șanse măcar să aflați cine e. Dacă vreți, desigur.”

„Bineînțeles că vreau. Vreau să știu cine e dobitocul care mi-a adus fata în halul ăsta. Mă ierți, Robert, că vorbesc acum așa în fața ta, dar să știi că de tine nu mă ascund. Te-am plăcut de la bun început și dacă aș fi fost o mamă geloasă poate că ți-aș fi găsit până acum o mie de cusururi. Din contră, m-am întristat când am văzut că nu sunteți așa apropiați.”

„Nu e timpul pierdut”, am adăugat eu și abia acum înțeleg că remarca asta mi-a fost într-un fel fatală. Nu e timpul pierdut

însemna pentru doamna Frumușani dorința mea de a încerca să mă apropii mai mult de fiica ei.

„Ai dreptate, poate că tu poți să afli mai mult decât mine. Vrei, te rog, să încerci să faci asta pentru mine, Robert? Vreau să zic, să afli cine e omul care a adus-o pe Ana în halul ăsta.”

„Cum aș putea s-o fac?”

„Invit-o la teatru diseară. Apropie-te de ea.”

„Doamnă, eu am o prietenă deja.”

„O, nu, Robert, nu asta îți cer. Știu, mi-a spus Ana despre prietena ta.”

„Ce v-a spus?”

„Mi-a spus când a venit de la Craiova că ești cu prietena să sărbătorești ziua ta și atât. Eu vreau să te rog doar să mai aveți discuții cum aveți la început, să vezi ce dracu' citește de s-a tâmpit atâta. Poate că și de aici i se trage. Acolo nu merge mai deloc la cursuri, citește toată ziua, aici stă închisă în casă.”

„Am cumva senzația că nici în timpul liceului nu ieșea prea mult.”

„A, da. desigur, tot cam la fel era, dar atunci mi se părea firesc, era timpul când se citește mult.”

„Acum am observat că scrie mult.”

„Bine, dar ce scrie?”

„Impresii despre diverse lucruri. Se prea poate să fie doar preocupată de facultate și să-i placă.”

„N-ar fi nimic rău în asta. Dar tu n-ai observat c-a slăbit îngrozitor? Nu se mai aranjează, nu mai merge la teatru așa de des. Dar, mă rog, i-am interzis chiar eu să mai meargă. Să știi

„Desigur. Crede că o mint. Că nu mă duc la teatru de fiecare dată când plec în oraș și-mi reproșează că aș avea un amant. Adică nu, greșit, că aș fi amantă pentru un bărbat. Mi-a interzis cu desăvârșire să mai merg. Tu ce crezi?”

Am rămas fără replică. Simțeam cum roșesc. Îmi era cumplit de rușine de mine pentru că știam foarte clar că gândisem același lucru ca și doamna Frumușani. Bâgui încurcat:

„În legătură cu ce?”

„Cu atitudinea doamnei Frumușani.”

„Cred că e îndreptățită să gândească așa, devreme ce tu mergi la teatru aproape zilnic, fără să ai măcar o slujbă în domeniu și devreme ce nu ai nici un prieten, sau cel puțin unul de care să știe doamna Frumușani”.

„Da”, zise ea. Ai dreptate. Însă tu ce crezi? Crezi că e adevărat? Atât cât mă cunoști! „Căuta, așadar, să mă provoace, mă încuraja.

„Dacă spui că mergi la teatru, înseamnă că într-adevăr acolo mergi. Dar, de asemenea, am motive întemeiate să te suspectez și eu, ca și mama ta, de a avea pe cineva, un bărbat adică, nu îndrăznesc să-l numesc amant.”

Ea mă întrerupse.

„Ba da. Spune-i amant. N-am să te acuz că greșești.”

„Așa. Deci te suspectez de a avea un amant. Dar cum tu nu minți niciodată, înseamnă că mergi într-adevăr la teatru și că amantul tău e de la teatru.”

La auzul acestor cuvinte Ana începuse să râdă; râdea cu

poftă, așa cum nu o auzisem niciodată, de când o cunoscusem. Râdea continuu, fără să-i pese că lumea se uita la ea. S-a îndreptat spre o bancă și ne-am așezat pe ea. Continua să râdă și să mă privească. Apoi îmi luă mâna. Mă atingea pentru prima dată, dar ea făcu gestul ăsta aproape fără să-și dea seama, ca pe unul normal, și-mi zise:

„Deci, așa, amantul meu e de la teatru. Iartă-mă, Robert. Iartă-mă, te rog. Nu am râs de tine, nici de cele ce ai spus, ci de logica lor. E într-adevăr perfect logic și am râs pentru că de-abia acum am realizat că poate fi și perfect adevărat. Numai că trebuie să dai la o parte prepoziția pentru a fi perfect adevărat.”

S-a lăsat apoi un moment de tăcere. Eu nu prea auzisem fraza pentru că o rostise mai încet, pe jumătate întoarsă și tocmai mă pregăteam s-o rog să repete când mă întrerupse, ducându-și mâna la gură și făcându-mi semn să tac. Mă uitam la ea mai departe să înțeleg de ce. Am văzut-o cum se ridică brusc de pe bancă. Fața îi devenise dintr-o dată gravă și serioasă. A făcut câțiva pași mari încolo până a ajuns în fața unei călugărițe care avea în brațe un carton, pe care scria ceva. Probabil cerea bani pentru construirea vreunei biserici.

S-a înclinat un pic în fața ei, apoi a scos bani din poșetă și-i ia dat. Aceasta i-a întins, la rândul ei, un caiet mai mare. A scris ceva, apoi a venit spre mine.

„Să mergem, zice, nu mai am bani de teatru.”

Eu vreau s-o opresc, îi spun că am eu bani, dar mi-a răspuns că nu mai contează, că oricum nu mai are chef de teatru.

„Dar ce-o să spunem acasă?” o întreb încurcat.

„O să spunem că s-a anulat spectacolul! „îmi răspunse ea sec.

„Bine, dar asta ar însemna să minți.”

„Dar n-o să mint. Pentru mine, spectacolul din seara asta s-a anulat.”

N-am mai zis nimic, înțelesesem din tonul ei că nu mai dorea să mai vorbim. Am mers în tăcere acasă și ne-am despărțit foarte devreme. Eu însă nu eram așa de liniștit ca ea. Un gând pusese stăpânire pe mine: „Ce scrisese Ana acolo?”. Într-un târziu, am îndrăznit să bat la ușa ei. M-a poftit să intru. Stătea întinsă pe pat, cu fața în sus.

„Ce vrei?” mă întrebă brusc.

„Eram curios ce ai scris acolo, în caietul pe care ți l-a dat.”

„Nimic. M-am semnat.” I-am mulțumit și am plecat. Dacă doar s-a semnat, de ce atunci o afectase așa de tare toată întâmplarea, încât nu mai avea chef de teatru? Un lucru ca ăsta îmi era foarte clar în minte: anume că dacă Ana ajunge să nu mai aibă chef de teatru, înseamnă că ceea ce i s-a întâmplat e ceva serios.

N-am putut să adorm repede, n-am putut să adorm deloc de fapt, timp de aproape trei ore, pentru că imaginea ei, împreună cu toate reprezentările ciudate din acea zi, nu mi dădură pace. O vedeam când râzând în hohote și privind-mă, când gravă, aplecându-se în fața acelei femei, cu o față transfigurată, plină de evlavie; îmi răsuna în urechi glasul ușor răgușit (are, în general, o voce ușor groasă care dă impresia că e răgușită ori de câte ori vorbește, dar mai ales când se

emoționează), tonul sec, pe care mă anunțase brusc.” Pentru mine, spectacolul din seara asta s-a anulat” ca și cum anunțase că lumea s-a terminat pentru ea. Și totuși, când am intrat apoi la ea în cameră, expresia feței ei, nu mai avea nimic grav în ea; fața părea chiar inexpresivă; nu am mai regăsit nici în tonul cu care mi se adresă, nimic apocaliptic, așa cum îl anunțase atunci când rostise: „Pentru mine spectacolul din seara asta s-a anulat.”

Am deschis caietul meu de schițe și am notat un alt gând despre Ana, fără să știu dacă are vreo legătură cu mine.”De aflat dacă este capabilă de sacrificiu suprem.”Ce mi-o fi venit și mie cu întrebarea asta? Oricum, am constatat că e binevenită pentru că răspunsul m-ar ajuta s-o privesc dintr-o cu totul altă perspectivă.

A doua zi de dimineață, am întrebat-o dacă o să fie acasă după-masă, pe la ora cinci. Mi-a răspuns afirmativ, adăugând: „Oricum, nu merg nicăieri „, adaugă ea.

„Asta rămâne de văzut” am adăugat eu în gând. Speram ca, măcar într-o seară să fac eu programul pentru noi doi. O invitaseam și pe Alice la piesa la care vroiam să iau bilete, deși știam că văzuse spectacolul. M-a refuzat și m-a invitat la rândul ei să mergem la o bere cu prietenii. I-am explicat că o invitaseam deja pe Ana și că ea acceptase. Că nu mai puteam, deci, să dau înapoi. Pe Alice nu părea s-o deranjeze faptul că merg cu Ana. S-a mulțumit să-mi întoarcă spatele și să lase întâlnirea noastră pe a doua zi. Deși aveam un plan cu Ana, nu-mi imaginaseam nimic sentimental, privirea ei mă împiedica întotdeauna să o

privesc prea mult cu ochi de bărbat. Avea ceva, nu știu ce, care îmi anula orice încercare de a trece dincolo de anumite limite. Aveam de gând să descifrez, în sfârșit, tot misterul legat de pasiunea ei pentru teatru.

Mi-am adus apoi aminte că trebuie să mai duc la îndeplinire ceva ce-mi propusesem încă din ziua precedentă. Doream să merg din nou în Cișmigiu și o caut pe călugărița căreia îi oferise acei bani. N-am mai stat pe gânduri și m-am îndreptat către parc. Am găsit-o în același loc, în aceeași poziție. Foarte probabil ca și ea să mă fi recunoscut pentru că m-a privit fix de la distanță. Mi-a creat un sentiment de teamă; apoi, odată ajuns înaintea ei nu știam cum să-i explic ceea ce voiam de fapt. Am întrebat-o dacă își mai aduce aminte de ea. Îmi răspunse afirmativ, dar nu păru dispusă să întrețină vreo conversație cu mine. Atunci am scos din buzunar bani.

Ea-mi făcu semn să aștept, a scos caietul și m-a rugat să-mi spun numele. Iată că dețin mai repede decât speram șansa să văd ce a scris Ana. Mi-am scris numele apoi am început s-o caut. Nu era. Cu o pagină în urmă, sus, scria cu litere de tipar: FATA DE LA TEATRU. Ea trebuia să fie. Cine altcineva s-ar semna așa? I-am mulțumit și am plecat spre casă.

Se făcuse aproape cinci și mă gândeam că n-o să mai am timp să mă întorc. Ea era deja acasă. Pusese masa și mă pofti să mă așez. Am așteptat până după masă, apoi la desert o anunț cu o bucurie reținută: „Am luat bilete la teatru. Sunt pentru ora șase. Sper să nu mă refuzi. Doamnei Frumușani o să-i lăsăm un bilet dacă nu vine până plecăm noi.

„La ce piesă?”

„La Ondine.”

O vreme, a rămas neclintită. Nu făcu nici un semn; nici de aprobare, nici de respingere. Într-un final spuse: „E un spectacol care merită văzut. Du-te singur. Eu nu mai pot să-l văd.”

Am înțeles, deci, că-l văzuse. Trebuia să m-aștept. Îmi propusesem, totuși, să nu renunț.

„Nu poți sau nu vrei? Îmi datorezi o explicație.”

„Ai dreptate. Ia loc”. Eu mă ridicasem deja, un reflex nervos al refuzului pe care-l primisem.

„Trebuie să înțelegi că, chiar dacă aș mai vrea să-l văd, nu trebuie să mai vreau. Făcu o pauză. Lăsă ochii în jos. Apoi se ridică și se duse la geam; era întoarsă cu spatele la mine, cum făcea de obicei când urma să-mi comunice ceva important.

„Spectacolul se joacă de mai bine de patru ani încoace. În urmă cu trei ani, tot pe la ora asta, tot vreme de iarnă, am plecat în oraș. Eram îmbrăcată cât se poate de simplu, cu blugi și pulover, iar pe deasupra o haină neagră de astrahan și un fular gri din lână de Angora. Cobor din autobuz și dau cu ochii de o colegă. Mă întrebă dacă merg acasă. Îi spun că doar am venit și plec mai departe. Nu știam încă la ce piesă mă voi duce. Trec pe la Național și, cum mi-e obiceiul, iau afișele la rând. Dau cu ochii de cel care anunța Ondine; o mai văzusem de două ori și, totuși, sufletul îmi tresare de fiecare dată când am în față ceva care-mi aduce aminte de ea. Căci nu privisem niciodată afișul fără ca el să nu-mi apară în față; chipul acela atât de drag pe

care-l văzusem pentru prima oară în seara banchetului meu de absolvire a liceului .

Cineva m-a împins însă în trecere și m-am trezit din visare. Exista un vis care se repeta de câteva săptămâni încoace, de când văzusem prima oară piesa. Rămăsese prezent în mintea mea zi și noapte, căci trebuie să spun că și noaptea era tot același, însă cum se întâmplă în vis, imaginile tind să se deformeze un pic. În vis, eram pe rând, când cea care puneă în scenă piesa, când cea care o juca, iar el era, când cavalerul Hans, când simplu spectator care privea, cu detașare, undeva, într-un colț, tot spectacolul. Și, uite-așa, noi nu ajungeam să jucăm niciodată amândoi în aceeași piesă, nu comunicam niciodată direct și nu ne puteam atinge. Când eu eram regizoarea, iar el cavalerul Hans, refuza să joace scena finală, mă tachina spunându-mi că scena asta n-am s-o reușesc niciodată, pentru că el nu moare niciodată, ci se preface mort. Când inversam rolurile, și eu eram actriță și jucam rolul Ondinei, piedicile le întâmpinam tot la scena din final, când trebuia să spun ceva de genul: „Cine e bărbatul ăsta?” și să privesc omul din tron; eu în schimb rosteam replica privind spre el, acolo, undeva în colțul sălii, de unde dispărea după ce rosteam întrebarea. Și regizoarea îmi atrăgea atenția de mii de ori că trebuie să mă uit la el, la omul din tron când rostesc fraza și nu în sală; dar eu nu puteam rosti replica asta decât uitându-mă acolo, în colț; și după ce el dispărea, întorceam capul spre cavalerul din tron și spuneam: „O, Doamne! Ce frumos e! Cât l-aș fi iubit! Cât l-aș fi iubit! „Și atunci el apărea din nou în colț și spunea: „Dar sunt

aici. Sunt viu și te aștept afară. Hai, vino.”

Eu coboram de pe scenă și alergam afară. Auzeam regizoarea plângându-se pentru a suta oară că scena asta n-o să-i iasă niciodată dacă eu o voi continua așa; să fug ca o nebună de pe scenă, în loc să dispar în spatele ei, așa cum îmi spusese; apoi, o auzeam tot pe ea scuzându-se față de ceilalți; le spunea că m-am dus afară să fumez o țigară; c-am să mă întorc imediat; iar eu stăteam singură în frig și-l strigam disperată să vină, pentru că sunt acolo, că îl aștept și îngheț; dar el nu venea și-atunci mă întorceam înapoi, la ceilalți și portarul îmi dădea o țigare aprinsă pentru ca ceilalți să creadă că am fost să fumez; și eu o stingeam de față cu ei, apoi reluam scena.

Dar astfel de vise erau numai noaptea. În timpul zilei eram extrem de ocupată, n-aveam timp să mă gândesc la nimic din toate astea. Și imaginea lui îmi revenea de fiecare dată când priveam afișul.

M-am uitat la ceas și am văzut că era șase fără un sfert. Aveam timp să merg și până la Teatru Mic. Mi-am spus că plimbarea până acolo o să mă răcorească, o să-mi limpezească mintea, o să mă facă să nu mai doresc să-l caut și, cu atât mai puțin, să-l invit la Ondine. Odată ajunsă la Teatru Mic, aflu că nu se juca nimic în seara respectivă. Îmi venea să urlu, să le cer să-mi deschidă ușile și să ridice cortina pentru că am să joc eu piesa mea, cu un personaj abstract, dar pe care, în ciuda abstractității lui sau poate tocmai datorită ei nu puteam să-l uit; și piesa asta să fie monologul meu, strigătul meu în pustii; pentru că știam că nimeni nu mă va crede dacă o să le spun

adevărul. Cum puteam eu să vin cu o poveste atât de stupidă, de absurdă, cum că odată am plecat la un psihiatru și fiind atât de supărată că părinții nu mă lăsaseră la banchet, l-am ales pe el drept partenerul meu; cum, o dată ajunsă acolo, m-am abandonat total în mâinile lui; că avusesem, pentru prima oară în viață, senzația că am descoperit chipul meu în alt chip și cum de atâta timp încoace încerc să regăsesc chipul acela pentru a mă regăsi pe mine? Cum puteam să le spun că n-o să-mi găsesc liniștea până nu-l voi găsi pe el, cel căruia mă abandonasem fie și numai pentru o seară și apoi îl lăsasem în lumea lui? Cum puteam să le spun deci, acestor oameni simpli, că trebuie să joc piesa asta simplă și abstractă, care n-are conflicte și n-are personaje principale, deși le cuprinde pe toate la un loc? N-ar crede nimeni că sunt un personaj viu. Toți ar fugi de mine, toți autorii. Inclusiv tu, Robert, regizorul, care chiar ai făcut-o, preferând o femeie mai puțin complicată sufletește, și tu ai fugit de mine”.

Am vrut s-o întrerup, însă ea a ridicat mâna și mi-a făcut semn s-o las să termine.

„Când am plecat de la Teatru Mic am realizat că plimbarea până acolo nu mă ajutase cu nimic, ba mai mult, aflarea veștii că nu se joacă nici o piesă, mă tulburase profund. Trebuie să-ți spun, Robert, că nu m-am gândit nici o clipă că cineva ar putea să mă urmărească; nu priveam în jur, dar de fiecare dată când mă apropiam de Universitate trăiam cu senzația că l-aș putea întâlni. Exact ca în visul meu obsesiv. Însă în jur nu era nimeni. Doar Naționalul, înconjurat de lumini și necunoscuți. La un

moment dat, mi s-a părut că-l zăresc; am urmărit persoana aceea până s-a pierdut în mulțime. Tot drumul am continuat să-mi reproșez că nu sunt decât o persoană slabă, că n-am demnitate și cu atât mai puțin tărie de caracter. Continuum să mă condamn fără să observ, că de fapt, ajunsesem exact în fața spitalului, locul nepermis, cum îmi spuneam eu. Ce trebuia să fac? Ce puteam să fac, Robert?”

Pentru prima oară se întoarse spre mine; avea lacrimi în ochi.

„Trebuia să nu intri”, i-am răspuns hotărât. „Trebuia să stai acolo, în față, neclintită și să încerci să te regăsești pe tine, așa cum erai înainte de a-l cunoaște.”

„Nu înțelegi”, Robert, mi-a spus ea calmă. „Eu nu l-am cunoscut niciodată. Dacă l-aș fi cunoscut, mi-ar fi fost mult mai simplu atunci să înțeleg ce se petrecea cu mine. Eu n-am făcut altceva decât să mă las prinsă de privirea lui. Și asta nu mai depindea de mine, de rațiunea mea. Din acel moment, nu mai puteam face nimic, cu atât mai puțin să doresc să nu se fi întâmplat nimic. Nici acum nu-mi pot dori asta. E ceva ce nu depinde în nici un fel de opțiunea mea. Oricum nu voi putea niciodată știți dacă aș fi intrat totuși să-l caut sau nu pentru că un om s-a oprit în spatele meu. Mă văzuse probabil că ezit? Că sunt nehotărâtă și asta-i dăduse curaj? N-aș putea spune. Cert este că mi se adresa cu o voce caldă, amabilă:

„Îmi pareți familiară...”

Mă întorc să văd cine mi se adresează. Era un bărbat destul de în vârstă, cam între patruzeci și cincizeci de ani la

prima vedere, un domn în toată firea, cu palton și diplomat; când mi se adresase, își dăduse jos pălăria. Însă eu am rămas mirată de remarca lui, cu atât mai mult cu cât am realizat că nu-l cunoșteam absolut deloc. Apoi, a continuat:

„Știi, eu lucrez în domeniul sănătății... și v-am văzut.”
Face pauză.”Dacă vă interesează ...”Se oprește din nou.”V-am admirat și ...sunteți foarte frumoasă! ,,

Pentru o clipă, am crezut că este dezorientat și că poate are intenția să mă întrebe de vreo stradă. Apoi, aducându-mi aminte ultimele lui cuvinte, îl privesc dintr-o dată sobră, rece dar în același timp speriată.

El însă rămăsese calm; rostise cuvintele cu naturalețe; chiar amabil, aș putea spune. Mă întrebă, pe același ton, dacă mă duc în vizită la cineva. N-am avut timp să-i răspund pentru că se oferi să mă conducă. Lucra în spital.

Eu nu am putut, însă, decât să repet întrebarea; de data asta cu un ton mai apăsător: „Dumneavoastră doriți ceva?”

Răspunse în timp ce se pregătea să-și mute diplomatul în cealaltă mână: „Să facem cunoștință.”Cred că îmi întinsese mâna, dar eu m-am întors și am luat-o grăbit înainte. Nu am fugit totuși, riscam să par ridicolă; nu se întunecase de tot afară; n-am mai privit în urmă; nu mă interesa decât dacă mă mai urmărise sau nu. N-aș putea spune care erau adevăratele lui intenții. Pentru mine nu mai contau. Dar întâmplarea în sine, trebuie să-ți mărturisesc că m-a marcat profund. Nu mi-am revenit decât acolo înăuntru, după ce am intrat în Sala Mare a Teatrului Național. Însă frazele lui îmi mai răsuna obsedant

în urechi: „V-am admirat. Sunteți frumoasă! „O spusese cu o voce timidă, de adolescent, ca și când, văzându-mă pe mine, avusese o revelație, descoperise ce e frumusețea. Fața i se luminase, ochii îi străluceau din ce în ce mai intens și simțeam cum umilința și înjosirea mea creșteau pe măsură ce privirea i se aprindea mai tare. Doream ca pământul să se fi deschis și eu să intru în el. Încercam totuși să găsec motive credibile care să-l scuze. Îmi spuneam că e vârsta a treia, vârsta critică; avusese un moment de rătăcire și eu, deși nu puteam să-l accept sub nici un chip, trebuia să încerc să uit și să iert. Eu fusesem însetată de iubire, o căutam cu disperare în colțuri de oraș iarAș fi vrut să plâng, dar lacrimile nu vin niciodată așa ușor pentru mine. Și totuși am plâns ceva mai târziu. Doream să mă ridic și să plec. Dar picioarele nu-mi dădeau voie. Așa că am stat acolo, împietrită, timp de aproape trei ore și descărcarea mea s-a produs, în cele din urmă, tot acolo, odată cu scena finală. Odată cu ea au venit, în sfârșit, și lacrimile care lăsausescătușată suferința mea din toate zilele de până atunci; și aplauzele celor din jur căzură și ele asupra mea ca o umilință. Era ca și cum îmi aplaudau propria înfrângere, care nu mi-a mai lăsat loc pentru nici o altă bătălie, pentru că era totală și definitivă. Știam că trebuie să ies afară, să fug de pe scenă, așa cum făcusem în vis și acolo să-l strig: „Hans! Hans! „și el să fie prezent în jurul meu fără ca eu să-l pot recunoaște vreodată.

Alerg să prind autobuzul în stație; mă urc buimăcită pe prima ușă. Caut un loc liber pentru că nu mai mă țineau picioarele. Dintr-o dată mă simțeam tare obosită. Arunc

instinctiv o privire în spatele mașinii, deși nu mai aveam puterea nici măcar să mă tem. Nu văd însă pe nimeni cunoscut. Ceva îmi părea totuși familiar. Plutea în aer. Era un miros. Era mirosul de scenă; un parfum pe care-l simt în nări de fiecare dată când stau aproape de scenă, în primele rânduri. E un parfum care emană energie și prospețime. Îl poți adulmea în momentul când actorul face o mișcare energică. Orice mișcare importantă este energică în sine. E un parfum persistent, de esență tare. „E un parfum vital” îmi spun. Pentru că mie mi se pare că numai un actor adevărat poate să răspândească un astfel de parfum și numai când e pe scenă. E ceva care își avea resorturile în febra scenei. Iar eu aveam atâta nevoie de un astfel de parfum, căci el mă făcea să mă simt puternică și-mi dădea un imbold să merg mai departe.

Făcu o pauză:

„Și el a venit. Fără să-l chem.”

Se întoarce spre mine. Era semnul că terminase. Fața îi deveni treptat luminată iar ochii i se limpeziră. Se uită la ceas. Îi imit gestul. Ce altceva mai puteam să fac? Era cinci și jumătate.

„Ai timp! Îmi mai spuse ea înainte de a ieși.” Ai grijă, însă, cum te întorci! „,

Când m-am întors, lumina era încă aprinsă la ea în cameră, dar nu am îndrăznit să deranjez. Se consumase prea mult în ziua aceea. Și-apoi ce mai rămăsese de spus?

Peste câteva zile era Crăciunul. Ana dorea foarte mult să meargă la țară, la bunicii ei, dar doamna și domnul Frumușani

au hotărât să petreacă sărbătorile acasă. Ea vroia să împace și capra și varza, așa că le promisese că se va întoarce să petreacă Crăciunul cu ei. Am plecat amândoi cu trenul. Pe drum mă întrebă cum merge facultatea. Mă laud și îi spun că sunt hotărât să iau bursă. Se laudă și ea, desigur, între ghilimele, cum îi stă bine. Nu s-a pregătit pentru examene, deci este hotărâtă să nu se ducă.

Am ajuns în sat. Pe bunicii ei îi știam destul de bine și le purtam un mare respect. De aceea m-am bucurat să-i revăd și să stăm de vorbă. Și parcă și Ana se schimbase. Era veselă, spontană și vorbea mai mult. Adică vorbea și fără să fie întrebată, ceea ce la ea se întâmpla destul de rar. Era ca și cum preluase totul sub control ei de când ajunsesem acolo. Iar mie părea că ar putea să-mi destăinuie totul dacă aș întreba-o. Nu o deranja aproape nici o întrebare.

Am stat toată după-amiaza la ea, mai mult la bârfă. Cel puțin așa o numisem eu. Părea deschisă spre orice tip de discuție. Ne aminteam de prietenii noștri comuni din sat. Unul dintre ei chiar o vizitase recent și-i spusese că rămăsese la fel de frumoasă.

„Și tu ce i-ai spus?”, am întrebat-o eu curios; speram ca ea să răspundă cu vreo replică de film sau oricum ironic, cum îi era stilul.

„Nimic.” O întreb intrigat:

„Cum nimic? Și el ce-a mai zis?”

„A continuat cu complimentele. Erau atât de banale încât am dedus că sunt același, pentru toate fetele cu care ar putea

face o partidă bună. Nu știu de ce, dar mi-a dat impresia unui om care caută să se însoare și zice ce are de zis pentru a viitoare nevastă.”

„Și tu l-ai lăsat să le înșire pe toate?”

„Și-apoi dacă l-aș fi contrazis în vreun fel, era genul de om care cerea argumente pentru orice contradicție a mea. Cum puteam eu să mă apuc să-i explic lui de ce cred că minte? Mi-ar fi cerut dovezi concrete și, deși le aveam, nu voiam să i le dau. L-aș fi onorat.” a adăugat ea cu un surâs pe buze.

M-am bucurat să o văd surâzând după atâtea luni de izolare și tristețe. Am lăsat-o să povestească, fără s-o mai întrerup, tot ce vroia ea. Îmi plăcea s-o ascult. Se apropia parcă, în povestirile ei de acum, despre serile petrecute la poartă în timpul liceului, de tonul de la mare, când glumeț, când visător, nimic din tonul pedant care o caracteriza de obicei și seriozitatea cu care trata, orice tip de subiect.

A doua zi am găsit-o oarecum schimbată, mai serioasă. Simțise poate că-și permisese prea multe cu mine? Atunci am întrebat-o dacă a postit. Mi-a dat același răspuns cu parțialul. De data asta am rugat-o să-mi explice. Eram hotărât să nu mai cedez așa ușor, să-i spun că nu-mi plac vorbele ei în doi peri: „Așa bine”, zicea ea.” Sigura rugăciune care mi-a venit în minte era aia pe care o rostesc călugării în fiecare minut: „Doamne, Doamne, miluiește-mă pe mine păcătosul. Și asta nu e suficientă. Mai trebuie multe: rugăciune adevărată, post adevărat.” Treptat discuția a alunecat spre oamenii inteligenți. A insistat să-i dau o explicație: de ce majoritatea oamenilor

inteligenți nu sunt credincioși. I-am spus că nu știu, că nu m-am gândit niciodată că oamenii inteligenți n-ar fi și credincioși.

Abia la întoarcere aveam să discutăm lucruri mai interesante. Se arătase un pic mirată că nu-mi țin un jurnal. De unde, oare, m-o fi crezut ea într-atât de conștiincios? M-am simțit totuși bine să știu că mă apreciază mai mult decât merit.

M-a mai întrebat, totuși, ce cred despre Crăciun. Dacă eram pregătit să mă nasc din nou. Desigur, tonul ei avea o nuanță ironică. Îi mulțumesc, însă, pe același ton, pentru faptul că e o sărbătoare pentru care trebuie să te pregătești și să fii pregătit. La un moment dat nu știu cum fac și-i întorc întrebarea. Mi-a răspuns după un moment de gândire: „Nu știu. cred că-l trăiesc doar parțial! Crezi că se poate așa ceva?”

La despărțire, mi-a urât să am parte de un Crăciun așa cum mi-l doresc. I-am urât același lucru și am întrebat-o dacă își face planuri pentru după Crăciun. Mi-a răspuns că nu își făcuse nici un plan.

Mă despart de ea și nu știu de ce încerc o urmă de îndoială. Oare chiar nu-și făcuse planuri? Sau poate că avea, dar mai includeau și o altă persoană, poate un iubit, de care n-a vrut să-mi povestească pentru că nu dorea să mă rănească. Dar mi-am adus aminte că nu-i stă în obicei să mintă. Doamne, nu trebuie să mă mai îndoiesc niciodată de sentimentele ei. Tocmai neîncrederea asta e cea care mă împiedică să avansez în raporturile mele sentimentale cu Ana.

Crăciunul l-am petrecut, ca de obicei, în familie. Ai mei m-au întrebat, mai tot timpul, cum stau lucrurile cu familia

Frumușani; dacă se poartă frumos cu mine, dacă pot să lucrez. Întrebările lor mă incomodează cu atât mai mult cu cât nu le pot răspunde exact și nici cu amănuntele pe care ei mi le cer. În noaptea de Crăciun, mi-am amintit de o întâmplare din perioada în care doamna Frumușani îi interzisese cu desăvârșire să mai meargă la teatru. Nu puteam decât să bănuiesc că se frământă ca un leu în cușcă, în camera ei, în căutarea unei soluții.

Se trezise de dimineață, în jur de șapte. S-a îmbrăcat în grabă și a plecat. M-am trezit și eu și m-am dus în bucătărie să nu dau impresia că aș lenevi în pat. Plecarea ei așa de matinală îmi stârnise o oarecare curiozitate. Am aflat că e la biserică. Mă hotărâsc, dintr-o dată, să merg și eu. Doamna Frumușani se arătă încântată; pe semne că o suspecta în continuare și găsea acum prilejul s-o verifice din nou. Biserica era aproape. Am ajuns repede. Încerc să o găsesc dintr-o privire, însă, în momentul în care am intrat, toate capetele erau plecate. Am zărit-o într-un final, într-un colț, oarecum retrasă. Era aproape să n-o recunosc; cu eșarfă de mătase pe cap, o fustă lungă ce-i ajungea până la pământ. M-a văzut abia când am ajuns lângă ea; dar fața i-a rămas inexpresivă. Am văzut cum se întoarce cu fața spre altar și mâinile îi erau împreunate ca pentru rugăciune. Mi-am dat seama că ea nu participa la slujbă ca toți ceilalți. Nu se închina doar atunci când ceilalți o făceau; și nimic din ea nu părea să fi rămas acolo, în biserică, cu ceilalți oameni și cu mine, care eram lângă ea; privea undeva fix, într-un punct al altarului, cu figura împietrită; era transfigurată, iar paloarea obrazilor îi accentua și mai mult neclintirea capului.

Oare acum se roagă? Mi-am adus atunci brusc aminte de ce-mi spusese la țară despre rugăciunea adevărată, la care, credea ea, se ajunge cu greu.

- Sunt trei modalități în care te poți ruga, îmi explica ea. Una dintre ele pleacă de la imaginație, dar mintea se limitează la o contemplație, care nu este însă decât contemplație în sensul acesta laic, de care îți vorbesc. O a doua rugăciune e caracterizată de meditație, care, deși trece de contemplație, nu este nici aceasta rugăciunea adevărată, căci nu unește mintea cu inima. Omul tot se mai consideră liber să primească alte gânduri și să ignore mai cu seamă modul în care se nasc în ele aceste gânduri și lupte. El se dovedește neputincios în a rezista cum se cuvine atacului patimilor. Însă când trăirea e mai puternică și se intensifică, este posibil să ajungi la a treia treaptă a rugăciunii, care este cufundarea în contemplarea chipului lui Dumnezeu. Acea încordare despre care îți vorbeam prin care corpul pare că vrea să se desprindă de pământ, să-și piardă orice formă și orice greutate și să se înalțe, printr-o vibrație evlavioasă fără aripi la cer.

„Și ce se întâmplă atunci când îți vine un gând în minte, cum spuneai adineaori? Mai e mintea atunci unită cu inima?”

Păi, atunci cred că deși auzi gândul venit din afară, mintea e suverană, fiind întregită cu inima, și nu mai permite gândului, fie el rău sau bun, să intre. Adică mi se pare că atunci e omul cel mai stăpân pe sine și i se oferă și privilegiul de a intra în comuniune cu Dumnezeu.!

Am întrebat-o atunci ea ce fel de rugăciune practică, dar

nu mi-a mai răspuns. I-am spus că eu nu știam să mă rog așa cum îmi spusese.

„Nici nu cred că trebuie să ne silim să ne rugăm într-un fel sau altul, ci cum putem fiecare, a continuat ea. Eu, de exemplu, când simt că nu mă rog cum aș vrea, spun: Doamne ajută-mă să mă rog cum îți place ție. Și așa învâț, cerând ajutor de la El”.

Eu nu încercasem, desigur, niciodată asemenea trăiri. Nu eram de fel dintre cei care merg săptămânal la biserică. Și nici pe Ana n-o vedeam mergând așa de des. Însă acolo, în biserică, în timp ce-i priveam chipul, o analizam, o disecam, vroiam cu pricepre să știu în ce fel de rugăciune se afla, de parcă astfel aș fi ajuns la ea. Nu ghiceam nici o vibrație și nici o mișcare interioară. Parcă era de piatră; mai degrabă avea figura unui damnat. Poate că își dăduse seama ce încercam să fac, poate că o rănisem dintr-odată și rămăsese nemișcată și doar încerca să-și stăpânească furia. Am încercat să-mi amintesc dacă am mai văzut-o așa vreodată. Nu, fața ei nu fusese niciodată așa de gravă. De fapt, nu știu dacă am întâlnit vreo față de femeie la douăzeci de ani așa de gravă. Sau poate c-o mai văzusem așa, când fusesem la teatru și, încercasem, cum îmi era obiceiul s-o privesc în timpul piesei pe furiș, să pot cuprinde chipul ei într-un moment de slăbiciune, atunci când ea nu se știa privită. Atunci privirea îi era la fel de împietrită și rămânea așa până la sfârșitul piesei.

A ieșit fără să-mi adreseze vreun cuvânt. Credeam că mă va aștepta afară. Dar ea plecase deja, singură, cum venise, de parcă nici nu mă văzuse vreodată. Când am ajuns-o din urmă,

mi-a aruncat o privire care m-a pătruns în tot corpul. Nu era tăioasă, acuzatoare, dar părea dezamăgită.

„Nu am venit trimis de doamna Frumușani, să știi” am anunțat-o, căci credeam că o astfel de acuzație citisem în privirea ei.

„Ar fi fost mult mai ușor să te iert dacă ăsta era motivul. Știi foarte bine de ce ai venit. Să nu crezi, însă, domnule psiholog olog, continuă ea, punând accent pe olog, că am să-ți permit să treci de anumite limite. N-aveai nici un drept să-ți ațintești privirile tale freudiene dincolo de aceste limite, într-o lume care poate îți va rămâne inaccesibilă.”

Apoi mi-a întors spatele și a grăbit pasul. Așadar m-a rănit direct și cu rimă, dacă mă gândesc bine. Îmi spunea, astfel, că mai aveam multe de învățat ca să am dreptul să privesc oamenii mai îndeaproape. Eram, totuși, cât se poate de furios, simțeam în mine o dorință aprinsă de a mă răzbuna. Î-am strigat din urmă, atât de tare cât să fiu sigur c-aude:

„Prea bine, actricetă pe motoretă.”

Cred, însă, că aceste din urmă cuvinte ale mele o amuzară în loc s-o înfurie și mai tare pentru că odată ajuns acasă, mă întâmpină cu fața radioasă și zâmbetul pe buze. Nici o urmă din furia ce-o însoțise pe drum sau atitudinea gravă din biserică. Se schimbase complet într-un timp atât de scurt. Cam cât o pauză dintre actele unei piese de teatru. I-am răspuns prin același zâmbet împăciuitoare.

După Revelion, m-am întors în București. Am aflat că fusese, două zile la munte. Era prima oară când ne vedeam

în noul an; trebuia s-o surprind într-un fel. Cobor repede și-i cumpăr o floare. Mă gândesc, chiar, că ar fi potrivit să-i și scriu ceva. Aveam ocazia să-i spun ce simt pentru ea. M-am așezat chiar la masă pentru a putea scrie cât mai caligrafic. Ce să-i scriu? Ce anume simțeam pentru ea? Că aș vrea s-o cunosc mai bine? Că începeam s-o doresc? Nu puteam. Mi se părea c-ar fi răs din nou de mine. Și, apoi, eu n-o doream încă, ca femeie, nu doream corpul ei prezent lângă mine, așa cum o doream pe Alice, fără sentimente și zbateri interioare; și nici n-o doream în toate ipostazele în care o văzusem până atunci; doream numai prezența ei, cu fața senină și veselă, așa cum o cunoscusem la țară, când am vorbit deschis, doar noi doi, acolo, în cămăruța aceea, înainte de Crăciun.

Până la urmă, m-am limitat la o floare. Un trandafir. Am intrat și i l-am oferit așa cum îmi propusesem. M-am gândit că aș putea completa, în momentul următor, gestul meu cu acela al unui sărut. Doar așa se făcea la început de an, nu? Elanul, însă, mi-a pierit, pentru că ea se afla într-o poziție incomodă pentru mine; stătea pe pat și atâta timp cât nu ar fi făcut prima gestul care să-mi dea de înțeles că intenționase să mă sărute. Îmi era dificil să ajung până la ea. L-a pus lângă ea, pe pat și mi-a făcut la rândul ei o urare oarecum generală:

„Să ne Dumnezeu la toți un an mai senin, nu?” Astea au fost exact cuvintele ei. Nimic mai mult, după care și-a strâns genunchii la piept și și-a pus capul pe ei. I-am adus aminte că mi-a spus că nu are planuri pentru vacanță.” Da, n-aveam nici o intenție, dar s-a ivit o ocazie neașteptată și am vrut să profit de

ea; simțeam nevoia să plec undeva, într-un loc liniștit, undeva să mă pot relaxa și citi în voie; să scap de telefonul ăsta care sună ca la Gara de Nord, de soneria lungă și imposibilă, de bombănelile și trântitul de uși al doamnei Frumușani și mai ales de ordinele domnului Frumușani: „Du-te după pâine”, „Caută-ți buletinul!”, „să am parte de liniște, de o liniște deplină; și n-o găseam decât acolo.

Ea continuă să vorbească, însă eu n-am mai urmărit-o, pentru că privirea îmi rămăsese fixată pe o foaie aruncată în colțul spre care stăteam întors; era un fel de notiță ce părea să cuprindă un mesaj; curiozitatea îmi fusese stârnită de faptul că două cuvinte erau scrise cu litere de tipar. Restul erau de mână. Și în timp ce ea vorbea, eu am citit-o de două ori. Suna cam așa:

„TU și TEATRUL: două lumânări aprinse, din a căror împletire o nouă flacără se va naște într-un alt suflet, într-un alt an.” Și ceva mai jos: „Sărbători fericite!”

Nu era adresată, însă, nimănui. Zăcea acolo, în colț, ca și cum nimeni nu știa de ea. Și totuși, scrisul era al ei.

„Cred că-mi doresc să trăiesc mai mult timp într-un astfel de loc”, „Cine știe, poate am să mai merg acolo peste ceva vreme”, sfârși ea pe un ton ușor melancolic și visător.

Își ridică brusc capul și mișcarea ei mă trezi și pe mine din reveria ce mă cuprinsese. Tocmai visasem amândoi cu ochii deschiși, fără să ne dăm seama, dar la lucruri diferite.

Am pretextat că am treabă și am plecat din cameră. Tot entuziasmul meu din acea zi pierise într-o secundă. Am închis

ușa și m-am simțit, dintr-odată, cuprins de o furie nebună. Așadar, era adevărat, avea un amant la teatru, așa cum îi spusese în parc. Amintirea râsului ei isteric de atunci nu veni decât să-mi întărească și mai mult ceea ce gândeam. Așadar, teatrul însemna el și el însemna teatrul.

Prima durere resimțită era născută din umilința orgoliului mei bărbătesc. Mă simțeam neputincios și slab pentru faptul că îi acordasem acestei ființe mai multă atenție decât merita. Pentru prima oară mă străfulgeră gândul că Ana era nebună. Dacă fusesem dispus, cu câteva clipe înainte, să mă abandonez total tuturor voințelor ei, oricât de ciudate și de neînțelese îmi păreau ele, acum simțeam o repulsie față de tot ce se lega de această ființă. Deja mă feresc s-o numesc femeie. O femeie cu tulburările ei se mai putea numi femeie? Dacă în urmă cu câteva minute, eram dispus să o fac să-mi dezvăluie toate secretele pe care ea le ținuse atât de adânc în sufletul ei până acum, să o golesc de toate chinurile și îndoielile pe care un chip văzut odată la întâmplare i le strecurase înăuntrul ei, acum eram hotărât să fug, s-o las în pace, cu obsesiile ei cu tot. În toate era o Ana din ce în ce mai absentă, cu gândul departe, la oameni-idei sau idei-pasiuni cum aveam să le numesc pe undeva, prin însemnările mele. Unde oare era limita între normal și patologic la Ana, era greu de spus atunci.

Pentru prima oară, m-am gândit, atunci, să-l caut. Să știu cine este și să-l privesc în față. Dar de unde să-l iau?

și tu îndrăgostit și eu prefer, iată, să cred, că ai fi putut fi și de Ana). Sau poate am să scriu doar despre plăcerea ta de a asista la chinurile unei femei îndrăgostite, iarăși, pretinzând că ai fi știut de ele. Dar așa cum o știu eu pe Ana, nu prea îi lăsa pe ceilalți să-i ghicească suferințele. Sau poți să râzi de așteptările ei de femeie, atât de puține, dar atât de intense! Parcă te și văd acum, stând în fotoliul tău prețios de psihiatru, cu o mână pe carte, răsfoind-o doar, căci poate multe scene îți sunt cunoscute, și cu o alta petrecând-o ușor peste burtă, așa cum fac oamenii pofticioși după ce au consumat o masă copioasă pe gustul lor. Oare Ana o fi fost pe gustul tău? Peste cinci minute, poate, ai să fumezi și una dintre pipele tale preferate; una aromată, care să dea și mai multă savoare unora dintre amintirile despre victimele tale, bine zăvorâte în temnița ideilor tale, până când te decizi tu să le eliberezi. Poate, la un moment dat, unul dintre copiii tăi îți va sări în brațe și te va întreba ce citești. Întrebare pe care ți-o va repeta poate și ea, soția ta, care tocmai a intrat să-ți aducă o gustare. Inițial n-a vrut să te deranjeze, dar apoi s-a gândit că poate ți-o fi fiind foame. Și tu ai să răspunzi, cu zâmbetul tău fermecător, că nu trebuie să-și bată ea căpșorul cu astfel de gânduri. Că e vorba doar de un personaj dintr-o piesă de teatru care s-ar plia minunat pe cazul unei paciente de-a ta și că, de, s-ar putea să te intereseze unele idei. În fine, dacă ea ar insista totuși, o s-o apropii ușor de corpul tău, o să-i șoptești o frază legată de interesul tău subit pentru tipul de soutien pe care îl poartă în momentul acela și, printr-o mișcare mai fermă ca cea anterioară, ai s-o lipești de tine, o să te asiguri

că e din nou a ta și ai să uiți, probabil, că exact în biroul ăsta de lucru, unde în mod normal îți primești pacienții, exact în poziția asta, ai mai sedus și alte femei. Dar iată și farmecul unor astfel de clipe: senzațiile sunt de fiecare dată altele, o dată cu schimbarea peisajului.

că, fără să vreau, ți-am făcut rău și am să încerc să mă explic.

Ei bine, ceea ce a fost între mine și Cristian nu se poate cuprinde (măcar de asta trebuie să-ți dai seama) într-o definiție; un lucru ar fi trebuit să-ți fie evident; a fost...dorință; dorință alimentată de gânduri adolescente, dorință de cunoaștere; nu l-am considerat decât un partener de idei, însă nu ca pe unul oarecare, ci posedând ca dominantă fundamentală a personalității sale spiritul fin al contradicției; un auxiliar fără de care toate achizițiile mele intelectuale ar fi fost nule, sau în mod sigur neinteligente și lipsite de substanță; în fața mea nu-l vedeam pe el ca bărbat, ci doar zâmbetul lui, zâmbetul omului superior, singurul în măsură să intensifice zbaterile mele interioare, singurul care m-a făcut să nu-l pot iubi decât prin cunoaștere; tocmai faptul că nu-l cunoșteam, că nu puteam ști sigur cine este, a trezit în mine sentimentul original, acela pe care toți îl posedăm și care se traduce prin dorința de a te căuta pe tine în celălalt. Omul acesta există. Nu este actor, ci psihiatru, așa cum ți-am spus de la început. Ne-am întâlnit deja de câteva ori. Felicitarea pe care ai citit-o era scrisă de mine, pentru mine. Ei bine, la faza asta îți dau voie să mă faci nebună. Mi-am imaginat că acest necunoscut m-ar cunoaște atât de bine și m-ar iubi atât de mult că mi-ar trimite o astfel de felicitare în care mi-ar spune că eu și teatrul am putea fi asemenea ...mai departe știi, ai citit. Uneori îmi place să mă joc cu cuvintele, să scriu poezii, așa cum altora le place să se plimbe, să cerceteze peșteri neexplorate, etc. Îmi place să scriu. Scriu, așa cum o fac și cu tine acum, oamenilor pe care

încerc să mi-i apropii sufletește, scriu oamenilor dragi, dar nu mă joc cu ei. Poate înțelegeți acum de ce întâlnirea cu făptura lui fizică, aceea din holul spitalului, m-a tulburat profund. Pentru că întâlnirile noastre de până acum nu fuseseră decât tangențiale și s-au petrecut într-o altă lume, unde făpturile noastre fizice n-aveau ce căuta.

Acum înțelegeți că eu nu l-am iubit pe Cristian. Eu am iubit doar ideea de el. Dacă mâine ai pierde-o pe Alice, ai știți s-o simți și altfel decât cum ți s-a oferit ea până acum? N-ai iubi oare umbra ei? Mi-e atât de frică! Iată un alt lucru pe care îl mai aflii despre mine. Cât de frică îmi este să mă apropii prea mult de oamenii prea inteligenți. Da, în sensul ăsta mi-e frică de bărbați. Dar tu când ai fost bărbat cu mine ca să înceapă să-mi fie frică de tine?

P.S. Biletul ăsta trebuie să-l iei ca pe ultima noastră convorbire. Să nu crezi, însă, că te voi prețui mai puțin în inima mea. Sper că înțelegeți că nu pot lăsa viața mea personală să devină subiectul unor speculații care sunt departe de a fi pur psihologice. Când am să mă propun eu ție, Robert ca subiect, alte femei, cum ar fi Alice, vor mai încăpea cu greu în spațiul tău. Eu sunt dintre femeile poate prea mari pentru spațiul vital al unui bărbat comod.

Cu bine!

Ana

Am aruncat scrisoarea pe jos și nici nu m-am grăbit s-o ridic. Ce rost ar fi avut? Aflasem, dacă era să cred în sinceritatea cuvântului Anei, cauza clară pentru care ea nu l-a putut iubi

pe Cristian: pentru că se încăpățânase să fie o intelectuală desăvârșită; dar nu era un lucru grav pentru o personalitate puternică și influentă ca a ei; însă Ana s-a încăpățânat să fie intelectuală tot timpul; nu-ți poți permite să fii intelectual mereu; asta înseamnă să-ți pui ștreangul de gât singur; și tocmai asta făcuse: ea optase pentru o iubire potențială, o iubire care nu va ajunge să se împlinească. Oare așa ar fi fost toate iubirile ei de până acum? Dacă era adevărat, atunci se prea poate ca Ana să fi fost încă neatinsă de nici un bărbat. Era o chestiune tare ciudată, ce-mi trecea prin minte în timp ce stăteam cu ochii ațintiți la scrisoarea de pe covor și nu-mi puteam explica nimic din ce se întâmpla în mintea mea.

Ana era, însă, o ființă singuratică, la care căutam, în zadar, legături permanente, vizibile, cu oamenii din jurul ei. Nu am văzut-o niciodată aducându-și vreun prieten în casă. Nu avea prieteni și nici dușmani. Vorbea la telefon rar și de cele mai multe ori răspundea ea, pentru că era nevoită, nefiind nimeni acasă; atunci convorbirile erau scurte, cu răspunsuri monosilabice din partea ei; în schimb, nu suna niciodată pe nimeni. Cum să cred, atunci, că avea prieteni? Singurele persoane cu care am auzit-o vorbind erau cele din familia ei. Era o fiică docilă, ascultătoare și le dădea întotdeauna dreptate părinților, în toate reproșurile pe care i le făceau: că era dezordonată cu lucrurile, că uita să cumpere pâine, că nu se ducea la cursuri, că nu se purta frumos cu nu știu ce musafir, că uita să-i salute când intra în casă. Ea tăcea și le dădea dreptate. Uneori promitea că o să încerce să se schimbe. Ba chiar le-a spus într-o zi, cu zâmbetul pe buze:

„Da' ce vreți și voi, sunt o femeie îndrăgostită. Voi nu erați așa la vârsta mea? E firesc să fiu cu capul în nori.”

În zadar au încercat mai apoi să afle despre cine era vorba. Nu le-a mai dat nici un detaliu.

Rândurile din scrisoare au fost ultimele cuvinte pe care se simțise datorare să mi le adreseze. Eram totuși hotărât să încerc o soluție salvatoare. Nu am mai stat însă pe gânduri, să analizez, ca altădată o strategie sau alta. I-am spus că am nevoie urgentă să-i vorbesc. Am sugerat imediat soluția asta. Mă așteptam la un refuz categoric. Și totuși ea veni. De cum a intrat, am închis ușa și m-am așezat în dreptul ei. A surprins-o reacția mea, însă nu a zis nimic. S-a mulțumit să mă întrebe pe un ton calm ce doream. M-am hotărât atunci să-i vorbesc și eu la fel de calm:

„Vroiam să-ți spun că te înșeli profund. Da, este adevărat că la început te-am.....nu te-am privit de la început ca pe o femeie. Dar nu mi-ai spus chiar tu să nu o fac? Tu ești foarte distantă în relațiile cu ceilalți și nu știam cum să procedez întocmai pentru a nu se ajunge aici. Am gândit la un moment dat că poate ești doar interiorizată, dar că mă iubești la fel de mult ca mine, dar te temi să-ți împărtășești sentimentele. Eu așa interpretasem toate temerile și ezităările tale din trecutul. Dar nu este cazul să te mai temi de mine, Ana.”

Am tăcut pentru câteva clipe, apoi m-am apropiat de ea. Am luat-o de umeri și privit-o în față:

„Ana, eu nu te-am crezut niciodată bolnavă cu adevărat. Eu doar am căutat să te înțeleg pentru că știam că numai astfel reușesc să mi te apropii.”

Ea s-a grăbit să-mi răspundă:

„Ei bine, n-ai reușit să mă înțelegi, dar nu ăsta e motivul pentru care nu pot să te iubesc.”

„Dar care? Relația ta cu el te împiedică să mă iubești? Îl iubești mai mult pe el?” Ana continua să tacă în vreme ce eu încercam din toate puterile să-mi stăpânesc furia.

„Bine, dar el e departe acum, iar eu sunt aici, lângă tine și-ți spun că te iubesc. Din privirea ta înțeleg că el nu ți-a spus-o niciodată. Poate că nici nu te iubește. Se prea poate ca existența ta să-i fie indiferentă.”

Întinsesem coarda la maximum. Ea însă a rămas calmă; a reacționat exact invers de cum m-am așteptat. A privit tot timpul pe fereastră. Apoi a vorbit foarte calm.

„Nu vreau ca existența mea, ca femeie, să conteze, pentru nici unul din voi. De ce nu mă lăsați să vă iubesc așa cum am ales eu, de la distanță, fără să mă ciocnesc de voi în fiecare zi? Nu vreau să am o relație cu nici un bărbat. ăsta e adevărul.

„Vrei să spui că n-ai avut nici o relație cu nici un bărbat? N-ai avut un prieten?”

„Nu. Și nici nu vreau. N-am spus asta nici măcar părinților mei. Ei bine, Robert, vreau să fiu singură. Nu vreau să am nici o relație cu nici un bărbat. Și nici nu vreau să încerci să schimbi această dorință. Mi-e teamă că am să te disprețuiesc dacă o faci.”

Știam că în acel moment era vulnerabilă și că atunci aveam ocazia să aflu, cu adevărat, ce gândește:

„Ana, tu iubești himere. Mai întâi vii și-mi spui c-ai iubit un bărbat, c-ai iubit o idee; ideea de a fi ca el sau, mă rog, cum spui tu, ideea de C.; te-ai îndrăgostit de un chip văzut într-o seară și-ai continuat să trăiești cu obsesia imaginii lui, pretinzi că-l iubești, dar nici măcar n-ai fi în stare să mi-l descrii dacă ți-aș cere-o, pentru că știi ceva? Nu există. Nu există nici un psihiatru. Și mi-am dat seama, nu neapărat din faptul că tu n-ai fost acum capabilă să-mi spui ce este între noi voi, EL nu e decât o abstracțiune a minții tale. Acum înțeleg, însă, perfect. Înțeleg două lucruri: tu ești bolnavă de iubire, Ana. Tu ai putea să mă iubești cu adevărat, dar ți-e frică. Ți-e frică de el, de mine, de oricine vrea să fie bărbat cu tine.”

„Ți-am admis o dată teoria asta, de câte ori vrei s-o fac?” a răspuns, încercând să se mențină calmă. ”Și-apoi de ce nu te mulțumești cu Alice? Și ea e o femeie frumoasă. Și ea e deșteaptă. Poate fi ceea ce-ți trebuie. Dar nu, tu vrei două, nu-i așa, ca și el? Că sub două nu vă plouă”.

Era deja tensionată, dar își stăpânea, ca de obicei, nervii.

„De unde știi tu că Alice e frumoasă?”

„Pentru că am văzut-o. Am stat de vorbă. Mi-a spus că te iubește. Vroiam să știu dacă este adevărat. De-asta am vrut s-o văd. Privirea omului nu mă minte niciodată.”

„Și ai aflat?”

„Da”, răspunse pe un ton calm și sigur, de data asta. ”Te iubește și chiar dacă nu recunoști, și tu o iubești. Ești alt om de

când ai o relație cu ea. Și ai face bine să o iei de nevastă mai încolo pentru că nu mai găsești femei așa frumoase.”

„Da, e adevărat. Am început s-o iubesc pe Alice. Nici măcar nu ești geloasă. Și eu care credeam că...”

”Am fost un pic, la început, când am aflat că îți este prietenă și-am înțeles că te-am pierdut înainte de a te fi avut măcar, dar asta deja nu mai are nici o importanță. Tu nu ai greșit cu nimic. Eu, eu sunt cea care am decis să nu am nici o relație cu nimeni.”

„Știi bine că n-aș fi ajuns să am o relație cu Alice dacă tu nu m-ai fi respins. Și-apoi minți cu nerușinare. Îl vrei pe el, pe psihologul tău faimos, dar nu știi dacă el te vrea. Asta e. Preferi să te minți că ai luat decizia de a nu avea o relație cu nimeni. Doar ca să nu te simți înfrântă, doar ca să nu te simți refuzată și...”

N-am apucat să termin fraza. Pe când rosteam ultimele cuvinte ea-mi cuprinse fața în palmele ei și mă sărută brusc, cu patimă, apăsându-mi buzele cu putere. Sărutul ei fu lung și aproape că slăbi în mine orice putere. Pentru o secundă am avut senzația că nu mă mai puteam ține pe picioare. Mi-am revenit însă repede. Am întrebat-o:

„Pentru ce ai făcut asta?”

Ea se întoarse cu spatele la mine și înainte să iasă din cameră mi-a spus.

„N-am făcut altceva decât să-ți mulțumesc pentru faptul că ai încercat să înțelegi. Nimeni, până acum, nu m-a iubit atât de mult încât să-și dorească să mă înțeleagă, fără să mă

condamne. Și deși nici tu nu m-ai scutit de așa ceva, eu accept condamnarea ta.”

Vroia să plece.

„Ana, nu poți să pleci din nou, așa fără să-mi spui adevărul. Eu nu știu decât un singur lucru despre tine. Și acela e faptul că tu nu minți. Vreau să știu dacă el există cu adevărat, vreau să-l cunosc. Și apoi, promit, dacă tu vei vrea, te las în pace, definitiv.”

„Ei bine, el există. Însă n-am să-l pot iubi niciodată așa cum te ...”

Nu și-a terminat fraza; Era aproape să izbucnească în lacrimi. A ieșit fără să-mi mai adreseze vreun cuvânt. După o oră a venit din nou în cameră și s-a așezat pe pat. Avea ochii roșii, semn că plânsese. Nu mi-a spus decât atât: „Ai dreptate. O să te las să-l cunoști. La următoarea întâlnire, îți promit că am să te prezint lui. Și am să spun adevărul. Că ești un prieten”.

„Mai am o singură rugămintă. Cât durează o ședință?”, am întrebat-o

„O oră”.

„Lasă-mă să mă duc eu mai întâi. Tu vino în a doua jumătate de oră. Vreau să-i cer părerea despre o problemă personală. Nu vreau să fii de față”.

S-a arătat puțin mirată, dar a acceptat: „Dacă tu crezi că te poate ajuta, de ce nu?”. Apoi mi-a dat adresa și ora la care urma să ne întâlnim.

Până la întâlnire, a mai vorbit cu mine; altfel ar fi dat de bănuț altceva; dar cuvintele ei țineau clar de bun simț și nu

de dorința de comunicare. Se prea poate ca eu să fi rămas de multe ori cu ea singur în casă, dar n-aveam de unde să știu sigur. Seara venea la cină îmbrăcată într-un capot. Nu saluta. Mânca aproape automat și din când în când mai dădea pe gât câte un pahar de vin; ca să poată dormi bine, zicea ea. Numai că, într-o seară, fiind singură acasă, a cam depășit măsura de un pahar. Să fi băut două, poate trei, căci a venit la mine în cameră și mi-a spus, fără să mă privească, așa cum făcea de obicei când îmi comunica ceva grav, care depășea puterile ei:

„Aș fi vrut măcar să-mi doresc să te iubesc, așa cum te iubește ea; să te vreau acum alături, să aflu în tine răspunsuri pe care le caut de ani de zile. Dar el a fost primul care a trezit în minte simțurile de femeie. Lui îi datorez toate căutările mele. Dar stai liniștit, el nu mă vrea. Știu să ghicesc un chip mulțumit. La prima noastră întâlnire, încă de atunci, am știu că este fericit cu căsnicia pe care o are. Doar eu îl vreau și nu știu de ce, să nu mă întreb de ce, vroiam ca el să mă facă să mă simt femeie. Acum însă nu mai vreau pe nimeni. N-ai fi aflat niciodată aceste lucruri dacă nu te încăpățânași să mă iubești cu orice preț. Lucrul pe care-l regret cel mai mult este că n-ai să poți înțelege niciodată, nici tu, nici nimeni. Nici măcar eu. E o forță mai presus de mine care mă atrage mereu spre el. Pe care mă chinui s-o înfrâng de ani de zile. E ca și cum iubesc un... demon, un psihodrac”.

„Felicitări! Ai găsit cuvântul pe care bănuiesc că-l căutai. Odată, mi-ai spus că atunci când ai găsit cuvântul sau propoziția care exprimă cel mai bine ceea ce trăiești într-un moment sau

altul, te liniștești, nu te mai preocupă. Încearcă să te liniștești”.

A ieșit pe hol, dar nu s-a îndreptat către camera ei, așa cum m-aș fi așteptat. Am urmat-o. S-a îndreptat spre bucătărie și s-a oprit în fața oglinzii care acoperea ușa. Avea fața tristă, aproape desfigurată. Am rămas la un pas în spatele ei. A tăcut pentru o clipă, apoi a adăugat:

„Am ajuns să-mi doresc să nu fi existat. Da, Robert, nici măcar privirea asta a ta nu trezește în mine nici un simțământ. E ca și cum eu sunt aici, într-un alt spațiu decât tine, la mii de ani distanță. Te văd acolo, cum stai și mă privești și-mi dau seama că oricât m-ai privi, n-ai să mă poți întâlni niciodată. Eu te văd totuși, deși nu pe tine, ci imaginea ta într-o oglindă. Și știi ce-mi zic? Uite cum stă acolo, ca marele regizor, mută lucrurile într-un loc sau altul, oamenii lângă lucruri, într-un spațiu sau altul, până când i se pare că omul se potrivește lucrului și lucrul se potrivește locului și nu poate găsi și pentru mine un loc! Cum nu mă poate vedea el, de acolo, deși mă privește intens, și cum nu poate el, care e atât de deștept, să-mi găsească și mie locul?”.

Avea, din nou, lacrimi în ochi.

„Pentru că eu sînt de vină. Pentru că eu nu doresc, ca personaj, să-mi găsesc locul. Nu vreau să intru în nici o piesă, nu vreau să mă mișc. Stau așa, între oglinzi, și privesc când lumina uneia, când lumina alteia, dar n-o doresc decât pe cea venind dinspre imaginea lui reflectată în oglindă. Și simt că stau așa de mii de ani, prinsă în raza privirii lui și mă îndrăgostesc de imaginea lui ca de propria mea imagine. Din când în când

văd și imaginea mea reflectată în oglindă și deodată mă apucă un dispreț fantastic și tot atunci îmi dau seama că n-am să mă pot iubi și accepta niciodată. M-apucă un râs isteric. E ca și cum aș răsturna mitul lui Narcis fără să pot simți niciodată ce a simțit el”.

A făcut o pauză, apoi s-a întors și m-a privit în ochi.”Ei bine, acum știi adevărul. Nu m-am îndrăgostit de el decât în măsura în care mi-am dorit să fiu în locul lui. E un om cu daruri multe. Tocmai de-asta o să te duc să-l cunoști.”

Am mângâiat-o pe păr și m-am îndreptat spre ieșire. Am mai privit-o o dată înainte să plec. Capotul îi alunecase și se desprinsese ușor de șold. Conturul unui sân putea fi ghicit prin decolteul cămășii de noapte. Trupul ei nu mai avea nimic din maiestatea din timpul zilei. Prin pânza cămășii, cu nuanțe de albastru și linii învăluite și întrerupte, trupul ei părea într-adevăr desprins de picioarele drepte, lungi și bine clădite. Primul meu instinct a fost să o iau în brațe, s-o țin așa până când sentimentul ăsta al neputinței care pusese stăpânire pe amândoi ar fi dispărut și al fi apărut altul nou, brusc și obsesiv, al comunicării dintre trupul meu și al ei. Dar oare o doream ca femeie mai mult decât doream s-o ajut să depășească momentul care apăsa atât de greu asupra sufletului ei? O simțeam slabă, firavă, și vroiam s-o ajut, să-i ofer ceva de care să se sprijine. Și în același moment începea să prindă contur în mintea mea dorința unei posesii a trupului ei, a minții ei, a momentului acela pe care știam că eu îl controlam pentru prima dată în raport cu Ana. Dar tot Ana era cea care părea să se sincronizeze

cel mai bine cu clipa. Era slabă și totuși puternică, devreme ce avusese puterea să-mi spună în față că se hotărâse să renunțe la amândoi.

S-a îndreptat spre mine, fără să mă privească, mi-a cuprins gâtul cu o mână, printr-o mișcare asemănătoare cu cea prin care își dădea mereu eșarfa după gât și m-a privit pentru o clipă în ochi, apoi a vorbit ca pentru sine:

„În care dintre voi să găsesc bărbatul adevărat? În el, care acum m-ar fi avut sau în tine, care te pregătești să plângi pentru slăbiciunea mea?”

Apoi s-a întors cu spatele, și-a strâns capotul la loc și a intrat în baie. Am ieșit afară. Nu vroiam să mă vadă plângând. Și nici nu vroiam să simtă că abia atunci, când se hotărâse să renunțe la amândoi, începusem s-o doresc cu adevărat, într-un fel în care n-am dorit-o niciodată pe soția mea.

interpretare erotică. Devenea tot timpul distantă atunci când simțea că ne-am putea apropia mai mult decât o făcusem până atunci. Foarte rar era veselă cu mine sau măcar zâmbitoare. Atitudinea ei față de mine era desigur rece, aspră, dar acum înțeleg că ea trăia relația cu mine mult mai profund decât mi se înfățișase aparent. Dar trăirile noastre au fost cred, în acest an cel puțin, mereu în contratimp. Când eu mă hotăram s-o cuceresc, ea tocmai îmi întorcea spatele, când eu am uitat-o pe Ana și m-am îndrăgostit de Alice, Ana s-a întors la mine, dornică să fim prieteni. Suferea în tăcere, când pentru mine, când pentru Cristian, când pentru ea. Din supliciul ăsta, al înduioșării de sine, se nășteau toate rândurile acelea din nopțile ei de insomnie când credea că poate capta gândul în limpezimea lui, fără ca asta să însemne neapărat că el este și blând și iertător. Ana nu se analiza doar în cele mai mici detalii, ci tăia în carnea vie a conștiinței: operație fără anestezie al cărei paleativ a crezut că poate fi el: Cristian. Dumnezeu ei mai mic. Să fi fost un ocol inevitabil din drumul ei?

Acum când mă pregătesc să o descriu pe foaia albă care stă de ore întregi pe masă fără să fi fost atinsă, îmi aduc aminte de toate momentele în care am avut ocazia să o privesc în voie, fără să mă simt stânjenit de privirea ei. Unul dintre aceste momente a fost cel al unei conferințe la care am fost invitat să particip. M-am așezat undeva la margine, tocmai pentru a avea prilejul să o observ mai bine, fără să fiu deranjat de nimeni. Deși avea un chip frumos, eu l-am văzut mai mult sever decât zâmbitor, mai mult aspru decât armonios, mai mult suferind

decât neted. Departe de a fi o femeie urâtă, are trăsături regulate și tocmai regularitatea lor o face să pară o ființă comună; la acest aspect se mai adaugă și faptul că n-am văzut-o niciodată prea preocupată de aspectul ei exterior în afară de serile în care pleca la teatru; atunci, într-adevăr își alegea hainele cu atenție, își asorta accesoriile, încât aveam impresia, la un moment dat, că și lenjeria ei intimă trebuie să fie neapărat adecvată ținutei; se îmbrăca și pleca.

Târziu am înțeles că până și îmbrăcămintea făcea parte din strategiile ei de a rămâne o anonimă; pentru că, de îndată ce-și punea pe ea niște haine mai elegante reușea să atragă privirile celor din jur. Nu de puține ori în serile când o însoțeam la teatru răspândea un aer de femeie misterioasă, care ascundea multe alte farmece. Multe priviri rămâneau ațintite asupra ei: burtoșii cu chelie care se ofereau să ducă haina soțiilor la garderobă îi adulmecau parfumul, trecând pe lângă ea; adolescentele de vârsta ei își dădeau coate și-i comentau probabil ținuta sau pantofii. Mulți ne priveau admirativ și nu de puține ori am surprins pe fața Anei un zâmbet de mulțumire pentru toată atmosfera de acolo. De multe ori se rușina însă de privirile insistente ale celorlalți și mă ruga să intrăm mai repede în sală.

Dacă nu ar fi stat acum cu părul dezordonat și aproape intrându-i în ochi și cu ochelarii așezați la fel de neglijent pe nas, (avea niște ochelari așa de vechi, de parcă fuseseră transmiși din generație în generație) cu privirea rătăcită, cu fața palidă și obosită, ce venea să spună că prezența ei e o concesie pe care o face celor de acolo, Ana ar fi trecut drept o femeie frumoasă.

așa cum te văd, că ai măsurile ideale!” ”Cum adică măsuri ideale?” a întrebat-o Ana. ”Adică 90, 60, 90, prostuțo!” ”Și cum îți dai seama de asta, mă rog?” a fost Ana curioasă. ”Păi, uite, te măsoari. Ia adu un centimetru, ai?” ”Ei, da”, protestă Ana, stăm de centimetru, acum. Eu te-am întrebat unde se măsoară aceste trei mărimi: la picioare, la fese, unde?” „Auzi, tu ori ești proastă, ori te prefaci. Cum, nu știi?” ”Nu, nu știu”. Prietena îi explica pe picior de plecare că altele s-ar mândri cu o asemenea talie. Răspunsul Anei fu scurt și neașteptat: „Păi și ce, ți-am spus eu că nu mă mândresc?”

Doar acum, în primele și ultimele zile ale revederii noastre, mă lăsase să mă bucur într-adevăr, mai mult de înfățișarea ei de femeie, ale cărei detalii îmi vin acum în minte fără să le chem. Atâtea miresme ale parfumurilor din serile ei de teatru, atâtea culori îmbinate pe trupul ei armonios de femeie, atâtea priviri schimbătoare în oglindă pe care le pândeam ca școlarul pus la colț. Dar m-am bucurat din plin de alte forme, la fel de armonioase, ale celeilalte. Ale femeii de lângă mine, Alice, femeia pe care Ana n-a fost niciodată geloasă.

Pur și simplu, a preferat să fie față de mine de cele mai multe ori doar omul cu înfățișare simplă și modestă, cu vorbă blândă și caldă, omul afectuos, sensibil și delicat. De ce m-a lăsat doar acum, înainte de a mă părăsi din nou, să mă bucur, pentru prima oară, de trupul ei ce l-am putut întrezări gol printre cămașa de noapte transparentă, de sânii ei frumoși, de brațele și mișcărilor ei armonioase, pline de înțelesuri; de ochii umezi, de o culoare cafenie aurită, cu acel ceva senzual în ei

pe care îl ascundea adeseori, când simțea că ar putea să atragă bărbatul din mine, sub o privire când blândă și pașnică, când severă și pătrunzătoare?

N-aș putea nici acum, chiar de aș încerca cu toate pozele ei în față, să spun care e cu adevărat chipul Anei în fața lumii. Am câteva fotografii, dar din ele transpar trăsături puternice, mai mult bărbătești, un chip când aspru, când eluziv, ieșind parcă din cadru. Spre exemplu, una este de pe la cincisprezece ani, în picioare, pe o bancă, sprijinindu-se de un copac și privind dincolo de cadrul. Are fața palidă și curată și chipul primește parcă expresia unei străluciri care nu te lasă să-i captezi chipul în întregime. E dincolo de mine, dincolo de timp; are cincisprezece ani, e în lumea ei și mă sfidează din nou.

măcar nu mai păstrase invitația Anei. Așadar, nici Alice nu fusese vreodată geloasă pe Ana.

Eu însă eram curios să știu care era piesa căreia Ana îi dedicase constant din timpul ei în ultimele luni, așa că am mers înaintea de spectacolul propriu-zis la conferințele din deschiderea festivalului studentesc, ținute la Studioul Casandra, unde fiecare autor trebuia să țină o prelegere despre o temă aleasă. Aveam tot dreptul să fiu acolo, deci începea să-mi pese din ce în ce mai puțin dacă prezența mea îi crea sau nu un discomfort Anei.

De la început, m-a fascinat tot ce s-a discutat acolo. Mi-am notat și planul de discuții al conferinței, crezând că vom avea poate, ocazia să mai discutăm pe marginea lui. Am descoperit în ea, așa cum era de așteptat, o foarte bună teoreticiană. Într-adevăr, părea că reușise să devină ceea ce își propusese: o intelectuală desăvârșită. În mintea ei lucra în continuare numai cu abstracțiuni.

M-am bucurat, totuși, s-o descopăr printre moderatorii discuțiilor pe marginea prelegerilor prezentate. Aveam să descopăr acolo o altă față a ei; o femeie deși la fel de inteligentă, cum o cunoscusem la început, totuși mai hotărâtă și mai volubilă decât de obicei. De îndată ce a început să vorbească, expresia feței se schimba dintr-o dată și continua să fie schimbătoare, în funcție de stările sufletești prin care trecea; momentul pe care eu îl așteptam cu nerăbdare era acela când Ana se va înflăcăra sau se va înfuria; speram, cu alte cuvinte, să se ivească vreun moment, poate o întrebare din tot auditoriul de acolo, care să o facă pe Ana să se simtă provocată.

Aveam să fiu însă tare dezamăgit; întrebări stupide și supărătoare au existat, însă Ana, după ce-și exercita funcția de moderator, răspundea cu calm, printr-o frază care sintetiza opiniile celorlalți sau exprima propria părere privitor la problema care tocmai se discuta. Înflăcărată a devenit însă atunci când a ajuns să-și susțină propriul referat; în sensul că era nerăbdătoare, parcă, să dea cât mai multe exemple; căuta, ca de obicei, cuvântul care să exprime esența ideii pe care tocmai o anunțase; și îndată ce-l găsea, trecea la chestiunea următoare;

A avut succes, evident, a fost aplaudată pentru ideile ei și a continuat să răspundă altor întrebări care i s-au pus, de data asta mai puțin liniștită și mai ironică decât aș fi crezut-o în stare. Era absorbită total de atmosfera care se încinsese, de dorința de a nu pierde nimic, de a fi ultima care să puncteze ideea, de a înțelege cu mintea, de data asta, și nu cu inima. O simțeam, la un moment dat, vibrând de emoția provocării intelectuale pe care o găsisese acolo. Obrajii erau acum împurpurați și ochii se făceau mari, tot mai mari, ca să cuprinză în ea toată sala, toate celelalte priviri, printre care și a mea care o urmărea acum cu uimire. Constatam cât de multă dreptate avusese despre ea, încă de la început. Am cunoscut la Ana atâtea tipuri de priviri câte femeii spunea că ar zăcea nenăscute în ea.

XVII.

O altă întâmplare petrecută la nici o săptămână după ce relațiile dintre noi păreau ca și inexistente, m-a ajutat să găsesc un alt motiv posibil al respingerii ei. Doamna Frumușani vorbea la telefon de aproape o jumătate de oră; părea intrigată de o problemă și vroia să o rezolve cu orice preț; la un moment dat chiar a țipat la cealaltă persoană; așteptam în zadar să se calmeze pentru ca eu să-mi reiau studiul; așa că mă hotărâsem să-i atrag într-un fel atenția că nu era singură în casă. Am ieșit pe hol, cu intenția să mă îndrept spre bucătărie, dar imediat ce m-a zărit mi-a făcut semn să mă apropii și m-a rugat să-i aduc o agendă albastră din camera Anei, unde trebuie să găsească un număr de telefon important. Am dedus, deci, că Ana nu era acasă și că puteam să intru fără probleme. Am luat agenda de pe birou și, înainte de a pleca, mi-am aruncat privirea pe biroul ei. Am zărit o poezie printre multe alte hârtii împrăștiate. I-am dus agenda doamnei Frumușani și, profitând de neatenția ei, mă întorc în camera Anei. Era într-adevăr, un poem, pe care am început să-l copiez, împreună cu notele care erau trecute dedesubt:

La mânăstire

Dacă am pășit cu un picior

și n-am știut pentru ce o fac
și dacă am pășit apoi cu alt picior
și n-am știut că uitasem banii pentru portar
a fost pentru că m-a vrăjnit peisajul
era o alee uscată, albă
erau niște case mari, tot albe
era o biserică și mai mare, albă
și-afară era zi, tot albă.

În fața mea mergeau femei cu cizme negre
și negrul lor s-a completat cu îmbrăcămintea unor oameni
care erau în timpul slujbei aproape de altar
unii îngenunchiau de multe ori
puțini rămâneau în aceeași poziție mult timp.
și mai erau niște copii, îmbrăcați tot în negru
care-și frecau mâinile, deși nu era frig înăuntru
poate nu știau încă sunt la adăpost.
când am ieșit din biserică,

cineva mi-a spus

că un călugăr i-a sfințit mașina

m-am uitat la el și am văzut că era îmbrăcat tot în negru
atunci și ceilalți îmbrăcați în ... erau tot călugări?

da, numai că fiecare are dreptul să-și aleagă distanța față
de altar

sau gesturile pe care urmau să le facă în fața lui.

dar de ce mă întrebam eu aceste lucruri

când timpul pentru care plătisem se scursese
poate că tot ei erau deasupra mea

devreme ce ei stăteau acolo cât voiau
fără să plătească ... nimic!?
sau plăteau ... totul?

P.S. O zi pe care n-am s-o uit. Să ai în jur liniște, o lumină blândă și caldă în privire, împăcare cu sine. Iată lucruri după care tânjesc de-o viață. Adevărul pentru mine e în tot ce există acolo. Atunci când voința de a crede se pierde, se recheamă prin rugăciune. Eu rechem voința de a știi dacă „într-adevăr cred sau e doar încercare de autocondamnare. Plec însă de la o premiză sigură: foaia albă e pură, scrisul meu e impur.”

Poate Ana începuse să se liniștească într-adevăr, dar toate frământările care o chinuseră pe ea păreau să fie acum în mine. N-am avut liniște până la întâlnirea cu el. O așteptam așa cum își așteaptă un vânător prada și studiam toate unghiurile din care ar putea fi abordată așa-zisa iubire a Anei față de el. Erau atâtea lucruri care mă frământau zi și noapte: modul în care aș putea afla dacă Ana îl dorește cu adevărat sau dacă e doar o obsesie, motivele pentru care am dorit să-l cunosc, ce-i va spune Ana timp de o jumătate de oră, cum aș putea să știu dacă și el simte ceva pentru ea și, mai ales, cum să recapăt dragostea ei. Eram aproape sigur acum că mă iubea, dar preferase să păstreze tăcerea; că, deși îl iubește, nu-i fusese niciodată amantă. Mai mult, în delirul ce mă cuprinsese în acea seară, îmi spusese că eu voi proceda exact ca el. Mi-am dat seama că pe o femeie ca Ana n-o poți cuceri atrăgând-o mai întâi în pat, așa cum făcusem cu Alice. Poseda în fond o minte

interesant, căci adunase tinere talente din liceele bucureștene.

Știam că Ana nu mă va invita personal la festival, deși mă vroia prezent acolo, dacă ar fi fost să cred ceea ce-mi spusese Celia, care s-a oferit să mergem împreună. Tot ea mi-a destăinuit faptul că Ana fusese foarte descumpănită de forma finală a spectacolului.

„Nu trebuie să fi supărat că nu te-a invitat. Cred că avea așteptări foarte mari și acum e dezamăgită că lucrurile nu s-au aranjat așa cum vroia ea. Aproape că a vrut să renunțe definitiv la orice dramatizare când și-a dat seama că tot scenariul pe care ea o concepusese nu putea fi urmat îndeaproape. În plus, ea ar fi vrut ca o mică sală de spectacol să dispună de decoruri care să-i reprezinte pădure de cedri sau reflectoare care să-i creeze vreo câteva zeci de nuanțe de galben armonizate într-un anumit punct al scenei. Îți dai seama că nu se puteau realiza toate astea, așa, cât ai bate din palme și mai ales când ai la dispoziție doar o simplă sală de spectacol și nu o sală de teatru, așa cum ar fi trebuit. Dar nici un teatru nu era disponibil pentru perioada festivalului, așa că acesta a trebuit să desfășoare într-una din sălile de la Palat. S-a renunțat, așadar, la multe efecte scenice... Se descurajase mult în ultimul timp, ba chiar spunea că treaba asta începe s-o dezechilibrizeze total și că mai bine s-ar apuca de alta, mai importantă.”

Pe când Celia îmi explica toate astea înainte de spectacol, începeam iarăși să mă cam îndoiesc de capacitățile mentale ale Anei; înclinam să cred că totul venea din refuzul mai degrabă de a-și reprezenta lumea așa cum era și din tendința ei de a trăi

exclusiv în lumea ideilor fanteziste.

Și totuși, spre marea mea surpriză, piesa n-a fost numai un amalgam de simboluri, cum crezusem din scenele de început. Ceea ce m-a captivat cel mai mult a fost o scenă de dans pe tema iubirii; se pare că personajul întruchipat de Ana purta pretutindeni cu ea credința că dragostea ei este una vinovată, pentru că iubea, fără ca el s-o știe, un bărbat căsătorit; (iarăși coincidențele erau prea evidente pentru a le neglija); sentimentul de vinovăție era și mai mult adâncit în conștiința ei de un altul, ce se concretiza într-o admirație profundă pentru soția acestuia;

Scena a rămas la un moment dat în semiobscuritate și a fost invadată de copaci formați cu ajutorul reflectoarelor, înșiruiți pe o pânză albă; restul scenei era ocupat de alte forme împodobite cu frunze verzi, forme oarecum grotești dar sugestive pentru cele două tipuri de reprezentări pe care Ana le concepuse.

În scenă a intrat mai întâi un grup de dansatoare, îmbrăcate în costume vii și sclipitoare: s-au prins în horă și au început să danseze sub desigurul umbros al copacilor; la un moment dat s-au desprins și fiecare dansa în jurul unui copac ales de ele; dansul lor devenea sălbatic, mișcările spasmodice, grotești chiar, asemenea unei momerii; cele mai frecvente erau gesturile de natură sexuală, executate în fața copacului, dimpreună cu acesta; la un moment dat, într-unul din colțurile scenei, se coboară luna strălucitoare; stă suspendată undeva în aer, aproape de dansatoare, dar suficient de sus ca ele să n-o poată atinge; femeile par derutate de această apariție; gesturile

mimarea actului sexual; ea îi respinge însă, cu gesturi hotărâte pe fiecare și gesturile erotice ale ei se îndreaptă către lună, pe care o atinge, o mângâie cu mâinile, cu fața, într-un ritual tandru și liniștitor; apoi se îndreaptă spre partea din spate a scenei și mișcările ei încep să se împletească cu formele negre ale copacilor de pe pânză; formele acelea se mișcă și dansează o dată cu ea, urmând fiecare pas și fiecare mișcare a ei, care devine din ce în ce mai gravă, pe măsură ce înaintează spre centrul scenei; formele din spatele ei se împreunează într-un joc de litere tremurânde ce se aliniază pe orizontală: *E-motion*, o dată cu ieșirea ei din scenă.

Spectacolul se încheiase. M-am strecurat afară și m-am îndreptat spre camera unde am presupus că vor intra ea și echipa ei după spectacol, pentru a se schimba. Și pentru ca surpriza să fie totală, m-am ascuns după perdea, astfel ca nimeni să nu mă poată vedea când intră. ”În fond, am acum ocazia s-o felicit, să ne împăcăm”. N-avea să-mi lase însă șansa să mai rostesc nimic. A intrat grăbită, aproape chiar a dat buzna pe ușă, și a căzut în genunchi; a stat așa pentru un timp, încremenită acolo, în poziția în care îngenunchiase fără să scoată un cuvânt, apoi și-a întors capul spre locul în care eram ascuns; avea de data asta o figură tristă, melancolică: „De ce nu spui nimic? Am făcut-o doar pentru tine. Pentru ce nu-mi răspunzi?”.

Am făcut un pas spre ea, căci crezusem pentru o clipă că-și dăduse seama de prezența mea acolo; dar în același moment ea s-a ridicat brusc și a părăsit camera. N-am fugit după ea; nici n-am strigat-o din urmă; eram pur și simplu uluit. De unde

trebuia s-o ia și de ce s-o desprind? Când trăise cu adevărat? Pe scena în care-și adusese toată ființa artistică, exaltată de trăirea muzicii sau în camera în care se aflase cu un minut înainte, cu fața tristă și desfigurată de parcă asistase la propria înmormântare și acum se întreba dacă depindea ceva de ea sau nu? Și de ce oare îmi fusese mie dat să fiu martorul unei întâmplări care n-o să pot afla dacă m-a cuprins vreodată? Cad și eu în genunchi în locul pe care Ana tocmai îl părăsise; numai că eu nu știu să mă rog; pentru un timp cad aproape în nesimțire.

Am ajuns acasă și m-am întins în pat. Chiar nu știam ce altceva aș fi putut face. M-a apucat mai întâi o furie care se transformă în ora următoare în milă de sine, căci nu reușisem în tot timpul petrecut cu ea să schimb cu nimic mersul relației noastre; ajunsese și eu la acel sentiment ce părea s-o fi dominat pe ea atâta timp, în anul în care fusese departe de Cristian: neputința; mă simțeam neputincios, dar nu pentru faptul că nu reușisem decât foarte târziu s-o cunosc cu adevărat, ci pentru că nu puteam să o mai ajut cu nimic. M-am trezit plângând, dintr-odată. Apoi m-am ridicat, am ieșit din casă și m-am îndreptat către Alice.

Am găsit-o acasă. Era singură și se răsflăta probând diverse cosmetice. Era desigur, surprinsă de apariția mea căci mă știa plecat la țară, dar n-am lăsat-o să se dezmeticească. Am dezbrăcat-o cu mișcări repezi, am aruncat-o pe pat și i-am început s-o iubesc fără cuvinte, fără să-i spun măcar c-o doresc, fără s-o las să-mi vorbească. Și pentru a mă asigura

că n-are să scoată nici ea nici un cuvânt, am început cu ceea ce-i plăcea ei cel mai mult: cu mângâierea între coapse, acolo unde îmi spusese cândva că este locul unde numai eu puteam ajunge fără ca ea să mi se mai poată opune. Era, într-adevăr, a mea, în numai un minut. Am sărutat-o mușcându-i buza de jos, apoi am penetrat-o puternic, fără să-mi pese dacă o doare sau nu. Durerea mea era mai mare, iar nevoia de a uita, de a mă simți puternic și bărbat, mai mare decât orice altă durere. N-am vorbit cu ea nici după actul acesta, cel mai sexual dintre toate pe care le avusesem înainte. Știam că nu pot s-o mint și nici să-i vorbesc despre vreo neputință a mea. Se pare că ei îi plăcuse totuși mult acest gen de surpriză, căci la plecare mi-a zis, cu zâmbetul pe buze: „Dacă așa dor ți se face de mine, altă dată să știi că eu te trimit la țară sau o să plec chiar eu pentru câteva zile”.

Seara am mers la teatru; luasem bilete în primul rând, căci se juca *Patul lui Procust*; simțeam că nu pot trece de acea stare decât mă las învăluit de parfumul Doamnei T.; îl adulmecam în nări, și-adulmecarea mea era întocmai ca respirația noului născut după baie, ușoară, liniștită, cu fiecare val adus de unduirile ei de panteră gânditoare.

putea să spun nici acum nu precizie, dar reacția mea a fost clar de respingere. Sunt oameni pe care-i plăci sau îi respingi de la prima întâlnire. Mi se păruse de-a dreptul urât ca bărbat. Mă întrebam însă ce putuse Ana să iubească la o figură de bărbat atât de monstruoasă. Un om spre mijlocul vieții lui, de talie mijlocie, cu o față rotundă și un ten mai degrabă proaspăt și fin. Capul, pieptul și abdomenul erau largi, dar umerii apropiați. Pe fața moale, largă și rotundă, ieșea în evidență un nas cărnos, care-l făcea să pară respingător, dar și o luminozitate, o strălucire venită de nu știu unde, care m-a lăsat să întrevăd, în momentul când m-a privit prima oară, un chip binevoitor, deschis, dar nu zâmbitor. Asta nu însemna că trebuie să-l plac sau să mă placă. Unii ar spune că avea burtă, eu aș spune că avea doar stomac, adică își scotea înainte pieptul și partea de sus a abdomenului. Cu toate acestea, proporțiile verticale, deși mijlocii, erau armonioase. Părea, ca vârstă, undeva între 45 și 50 de ani și deja avea, în afară de chelie, părul grizonat. Ciudat însă, nu părea deloc surprins că mă vede pe mine și nu pe Ana. După ce a plecat pacientul dinaintea mea, m-a poftit să intru și m-a invitat să iau loc. Apoi s-a îndreptat spre birou să-și verifice agenda. I-am luat-o înainte, așa cum îmi propusesem: Știi că o așteptați pe Ana, dar ea o să mai întârzie puțin.” Abia atunci m-a privit, puțin mirat: „S-a întâmplat ceva?”

„Cred că ar fi mai bine să mă prezint. Mă numesc Robert Deleanu, sunt student la regie și un bun prieten al Anei. Am rugat-o pe ea să vină în a doua jumătate de oră, pentru că vroiam să putem vorbi deschis despre ce se întâmplă cu ea.”

„Bine, dar înțelegi, cred, că eu nu pot discuta problemele pacienților mei cu alți oameni.”

„Nici dacă ei sunt implicați în ele?”

„Ce te face să crezi că ești implicat în vreuna din problemele Anei?”

Se exprima cu o voce dulce, blândă, joasă, insinuată și în același timp conciliantă, cu un accent aproape lustruit. Un dar al naturii, într-adevăr, potrivit profesiei de psihiatru, prin care compensa urâtenia chipului. În vocea asta, liniștitoare și surprinzătoare, eu unul presimțeam un semn al vicleniei .

„Atitudinea ei din ultimul an față de mine. Sunt mai sigur decât niciodată că eu sunt una din cauzele problemelor ei. A plecat departe de mine și acum s-a întors. Vreau să știu cum să mă comport față de ea pentru a-i fi mai bine, nu mai rău decât până acum”.

Eram bucuros că am putut rosti fraza privindu-l în ochi, fără ca vocea să-mi tremure. Miștisem și miștisem bine.

„Înțeleg, deci, că știi și care sunt problemele ei.”

„Unele. Dacă le-aș fi știut pe toate și, evident, dacă aș fi știu cum să mi le explic, nu mai veneam aici.”

„Mă bucur să aud că Ana a făcut pasul ăsta. Că a discutat cu tine, vreau să zic. I-am spus de mult că trebuie să discutați despre voi.”

„Înțeleg că Ana v-a vorbit despre noi.”

„Despre ce altceva crezi că putea să-mi vorbească?”

„Despre altcineva. O simt acum departe. Tocmai acum când mă pregătesc să fac un pas mare.”

Probabil că dacă așa spune, este și ceea ce simte cu adevărat, dar asta nu înseamnă că este și la fel simt eu. Nu, nu este și ceea ce simt eu pentru Ana. Eu am dorit-o pe Ana ca femeie, numai că ea nu m-a lăsat s-o iubesc astfel. Este îndrăgostită de altcineva. Dar am s-o las pe ea să vă spună despre cine este vorba. Nu am eu dreptul să vorbesc despre asta, chiar dacă știu cine este persoana în cauză.”

L-am privit din nou în ochi. Vroiam să aflu din privirea lui dacă știe sau nu. Dacă Ana îi destănuise ceva sau nu. Dar a rămas la fel de calm.

„Ana n-a reușit să iubească deocamdată pe nimeni ca bărbat, a continuat el să-mi explice. În psihiatrie noi numim acest proces „parentificare”. Adică se întâmplă, cum este cazul și aici, ca unul dintre parteneri să fie investit de către celălalt cu atribute de mamă sau de tată și să-i solicite să fie tratat ca un copil sau se poate întâmpla invers, el să îndeplinească rolul de părinte să se comporte față de celălalt ca un părinte față de copilul său. În cazul vostru, Ana este cea care vrea să fie doar părinte față de tine. Ca o mamă care are grijă de fiul său de la distanță, cum se explica ea.”

A continuat să-mi vorbească mai pe larg despre acest proces pe care el îl numea parentificare și care, după părerea lui, avea legătură cu atitudinea Anei față de mine. După alte zece minute de conversație pe această temă, aflasem că Ana considera că singura relație adevărată pe care aș putea s-o am era cu Alice.

„Nu este vorba că n-ar vrea să se apropie de tine mai mult.

Poate că și-ar dori să aibă față de tine și o altă atitudine decât cea maternă. Dar pot fi momente în care tu să nu-i mai permiți să se manifeste doar astfel. Trebuia s-o oprești, gestual, vreau să zic, să se mai manifeste așa. Dacă ea vrea să te sărute doar pe frunte, tu să o săruți mai mult pe gură, dacă ea te dădăcește prea des, tu să nu-i mai permiți și s-o faci să înțeleagă că poți să-ți porți și singur de grijă și multe altele atitudini de genul ăsta. Trebuie să înveți să o faci să devină femeie.”

„Doamne, ce gogomăanii!”, am exclamat, de data asta în mintea mea, simțind cum îmi creștea sângele în cap. Ce povești putuse Ana să-i înșire! Și cât de învăluite erau sub dorința asta a ei de a avea totuși o relație cu mine! Eram gata să izbucnesc, gata să-i spun adevărul în față, indiferent de consecințe. Căci se pare că habar n-avea de faptul că Ana îi înșirase astfel de povești doar ca să se poată apropia mai mult de el, doar ca să-l îngrijoreze, iar marele bărbat s-o poată iniția în arta amorului. Toate se legau. Și când mă gândesc că eu o crezusem sinceră. Dar timpul se scurgea și se apropia ora la care trebuia să sosească Ana. Pentru prima dată, de când începusem conversația, rămăsesem fără resurse.

Am început să gândesc cu voce tare. Probabil că mulți facem așa în momente de panică, pentru a ne descurca: ”Deci, așa, a reușit să vă convingă cum că n-ar avea nici urmă de pasiune în ea pentru mine. De fapt, ce, spun prostii, nu pentru mine neapărat, pentru nici un bărbat. Cu excepția unuia, evident. Despre care n-a îndrăznit încă să vă vorbească, nu?”

Mă privește cu uimire, așteptând ca eu să continui.

„Despre acest bărbat tu știi? Ți-a vorbit?”, continuă el, de parcă ar fi dispus să afle și lucruri noi, care i-ar îmbunătăți teoria.

„Da și știu și cine este. Știm amândoi, dacă mă gândesc bine. Există, nu vă temeți, există și bărbatul care a făcut-o pe Ana să trăiască și pasional. Să nu ne mai prefacem.”

„Poți fi, te rog, mai explicit?”, încercă el cu același ton calm.

„Uitați cum stau lucrurile. Ceea ce Ana v-a spus despre mine sau despre relația noastră este doar parțial adevărat. Adevărul este că ea m-a respins de la bun început. N-a fost vorba de nici o relație, de nici o încercare. Astea sunt gogoși pe care le inventează ea. Trebuia doar să vină la dumneavoastră cu o poveste credibilă. Trebuia să pară puțin nebună. Altfel cum să ascundă motivul pentru care vine mereu aici?”

„Motivul pentru care vine mereu aici ar fi...” continuă el să mă provoace.

Dar exact atunci a sunat soneria. Trecuse jumătatea de oră. Ana era la ușă, așteptând să fie poftită, însă el nu se grăbea, căci nu s-a ridicat de pe scaun. Aștepta răspunsul meu.

„În cazul în care nu vi l-a spus încă îl veți afla acum, cu siguranță. Am să mă asigur de asta”.

„Înțeleg că ea a fost de acord cu acest aranjament, să sosească în a doua jumătate de oră?”

„Da”.

„Duceți-vă să-i deschideți. Nu-i place să aștepte”.

„Nu sunt tocmai sigur că ar fi o idee bună să fie și ea de față”.

Înțelegeam că începea să bată în retragere. Intuise ceva din planurile mele.

„Amândoi suntem la fel de siguri, după cum vedeți. De-asta se află aici. Insist să-i deschideți.”

Tonul meu ferm nu-i mai lăsa nici o alternativă. Și nici eu nu mai aveam de ales. Trebuia să merg până la capăt. Încercam în zadar să-mi stăpânesc furia ce pusese stăpânire pe mine. Simțeam, crescând în mine o sete de răzbunare. Nu știam exact pentru ce sau pe ce vroiam să mă răzbun în clipele acelea, dar mă simțeam prostit, înșelat, folosit. Deci eu fusesem obiectul pe care Ana îl manevrase cum dorise doar ca să-l facă pe el să creadă că are ceva de reparat la ea. Dar ce bine alesese subiectul! Pasiunea! Iată ce dorea cu orice preț să împartă cu el! Exact cum intuisem din scrierile ei! Totul îmi apărea dintr-o dată prefăcut, bine lucrat, pentru a-și ascunde adevăratele intenții față de el.

Când a intrat, avea un aer grav și vinovat. Poate că intuia și ea ceva din atmosfera tensionată de acolo, M-a salutat și s-a așezat lângă mine.

Nu le-am lăsat timp nici unuia dintre ei să se dezmeticească. Și el și ea păreau, dintr-o dată, încurcați. Poate că realizaseră amândoi că fusese o greșală să accepte ca eu să fiu acolo, dar era prea târziu.

„Mă bucur mult, Ana”, am început eu privind-o, „că am ajuns aici înaintea ta. Am aflat lucruri interesante despre noi. Dar n-am apucat să-i dau vestea cea mare. De fapt, am vrut să fiu și tu de față” am spus, luându-i mâinile într-ale mele.

Părea s-o surprindă gestul, dar n-a zis nimic.

„Vroiam să fim amândoi, iar dumneavoastră să fiți primul care află despre intențiile noastre din două motive: pentru că Ana vă consideră un prieten apropiat și apoi pentru că dorește și ea să fiți martorul unui eveniment important din viața noastră. Eu și Ana am decis să ne căsătorim și cum vă simte foarte apropiat, ar dori să ne fiți naș. N-am stabilit încă data, dar asta e mai puțin important...”

În momentul în care am pronunțat cuvântul căsătorie, Ana a încercat să-și retragă mâna și să se ridice. N-a reușit nici una nici alta. Am continuat să-i strâng puternic mâna într-a mea. El a observat gestul, dar n-a spus nimic. S-a schimbat doar, pentru prima oară, la față. Cât despre ridicat, și dacă ar fi vrut, Ana era, ca și el, prea șocată pentru ca picioarele s-o mai ajute.

„Să vă căsătoriți...” a repetat el, căutând să pară interesat de veste și dornic de detalii. ”Și nu ați stabilit când...și ați vrea ca eu și soția mea să vă fim nași.”

„Exact,” am continuat eu pe tonul cel mai natural.

Ana era împietrită. Fața îi era încremenită și nu mai putea articula nici un cuvânt. Iar eu continuam s-o țin strâns de mână.

„Desigur că este doar o propunere și va trebui să discutați cu soția dumneavoastră. Să-i spuneți despre noi. Oricum, eu am decis să respect dorința Anei, așa că am venit să vă lansăm invitația personal.”

Atunci s-a ridicat de pe scaun. El începuse, se pare, să-și revină, în vreme ce Ana nu putea scoate nici un cuvânt.

„Tot ce pot să-ți promit este că am să discut cu soția

mea despre voi. Dar vezi tu, soția mea este o femeie foarte credincioasă.”

„Și noi suntem credincioși”, am adăugat eu, mirându-mă de unde atâta forță de a minți și de a răni direct, fără menajamente, o ființă care mă chinuise timp de un an cu jocurile ei de mare îndrăgostită.

Au urmat alte minute penibile în care el încerca, de fapt, să refuze politicos, iar eu mă prefăceam că nu înțeleg, doar pentru a prelungi acest supliciu pregătit pentru ei.

La plecare Ana s-a îndreptat cu pași grei spre ușă, dezechilibrată și neștiind unde să-și ascundă privirea. I-a mulțumit și am ieșit. Am ținut-o de mână până la mașină. Am luat un taxi. Când ne-am urcat însă, i-am eliberat mâna. O simțeam dărâmată, căzută, dar nu-mi păsa. A început să-mi pese mai mult când a coborât din mașină. Mă așteptam să meargă în casă sau să facă o scenă violentă. Dar s-a mulțumit să-mi vorbească pe un ton calm:

„Aș vrea să ne plimbăm puțin dacă nu te deranjează.”

„Deloc”, am spus.

„Înțeleg, că ai aflat de la el mai multe decât credeam că-ți va spune. Mă încearcă, de fapt, Robert, un sentiment straniu. Nu știu de ce să mă bucur mai repede: de faptul că l-ai învins cu propriile arme, pe el, pe care îl credeam invincibil în ale discursului sau de faptul că acum am avut, mai mult datorită ție decât mie, certitudinea că și el e îndrăgostit de mine.”

Am tăcut.

„Nu, nu sunt foarte supărată pe tine” a continuat. ”Tu m-ai

ajutat, fără să știi, să aflu un adevăr de care nu eram sigură. De spus îmi spusese că mă dorește, dar nu știam dacă mă dorește doar la pat sau mă dorește pe mine, cu toate darurile mele de femeie. Nici acum nu știu clar, dar sunt sigură că suferă pentru că m-a pierdut”.

„Crede că te-a pierdut, dar tu știi bine că...”

„Robert, nu ți-am spus oare că am luat decizia că nu-l mai văd? Că asta era ultima oară?”

„Da, Ana, știu, dar vroiam să mă asigur că nu te va mai căuta. Dacă îi spuneam doar că te plac, așa cum ți-a spus el, poate că n-ar fi însemnat un obstacol prea mare pentru el. Dar așa, spunându-i că te vreau pentru o viață, mă asigur că nu te va mai căuta. O fac pentru binele tău. Ți va fi rău dacă te întorci la el.”

Probabil că dacă scena aceasta ar fi montată într-o bună zi, acesta, ar fi momentul cel mai potrivit pentru tehnicianul de la lumini să aprindă reflectoarele, toate, câte le are la îndemână și să le pună pe fața Anei. Era unul dintre momentele când puteai capta lupoaița albă, gata să te sfâșie. Eu nu pot, oricât aș încerca să descriu privirea pe care mi-a arătat-o atunci. E mai orbitoare decât toate aceste reflectoare pe care le-aș pune pe chipul ei.

„De când alegi tu pentru viața mea, ce e bine și ce nu e bine? Poate că pentru mine e bun chinul ăsta al lui de zi cu zi, de ani de zile. De când tu, care ai pretins că mă iubești, te joci cu viețile oamenilor? Bărbat fără minte, aș putea să fac la fel, cu numai două cuvinte pe care le-aș strecura în urechea iubitei

tale Alice. Aș putea să mint, așa cum ai făcut tu acum. Să fiu vrăjitoarea cea rea care-i dă mărul otrăvit frumoasei tale și o lasă fără liniște. Vroiai să fi sigur că n-o să mă mai caute? Când ți-am spus eu ție că m-a căutat vreodată? Nici măcar nu mi-a făcut el curte, ci eu lui. Eu l-am iubit ca o nebună din prima clipă, din primul minut... de atunci n-am mai fost eu. Și tu, marele regizor, crezi acum că poți face teatru cu viețile oamenilor? Te-ai gândit vreo clipă că poate și el mă iubește, că poate chiar suferă acum, că m-a pierdut? Dar văd că te încăpățânezi, să știi totul, fiecare motiv al piesei, să nu piezi vreo intrigă. Atunci află, maestre, dacă tot vrei să scrii cu sânge totul, află adevărul până la capăt. Nu-l vreau pentru că eu, spre deosebire de alții, nu mă joc cu conștiința mea și nici cu a altora. Nu-mi pot asuma destinul unei alte femei. Dacă aș duce până la capăt toată pasiunea asta a mea pentru el, nu crezi că am să-l vreau la un moment dat doar pentru mine? Nu crezi că am să ajung să vreau din ce în ce mai mult? Așa se întâmplă cu toate amantele. Toate vor din ce în ce mai mult. Mai întâi mai mult timp, pe urmă mai mulți bani sau mai știu eu ce, copii! Mă vezi tu pe mine atât de nebună? A, da, am alte nebunii, intelectuale. Creez și eu personaje care se sfâșie între ele, scriu uneori până simt că o iau razna, dar nu-mi permit să mă joc cu viețile și sentimentele oamenilor. Și-apoi, tu nici măcar nu știi să citești pe fețele oamenilor. Chiar nu-ți dai seama că e fericit în căsnicia lui? I se citește în ochi”.

„Dar te vrea și pe tine, așa cum te-am vrut și eu.”

„Da, mă vrea, și în afară de el și de tine mă mai vor și

alții, în fiecare zi, când mă urc în autobuz, când cobor, când mă duc la teatru. Și e firesc. E doar semnul că sunt bărbați și nu călugări. Dar e drumul lung până la fapta în sine. Și pe tine, uite, acum recunosc, am început să te doresc cu adevărat doar atunci când am simțit că te-am pierdut. Când te știam în brațele ei, când am venit la București de ziua ta, hotărâtă să...Nu mai contează. Important este că, din momentul în care am aflat că ai deja prietenă, am renunțat. Ca și în cazul lui. Niciodată n-am să încerc să despart doi oameni care se iubesc. Asta e, îmi spuneam. N-a fost șansa mea. N-am știu să aleg momentul, bărbatul, nici eu nu mai știu ce.”

„Și dacă îți spun că n-a fost o glumă? Că te vreau, acum și pentru totdeauna?”

„Iar eu îți spun adevărul. Nu știu ce vreau, Robert. Nu mă pune să aleg. Alunec, acum, între atâtea stări. Mai bine gândește-te la mine ca la o nebună. Așa i-am spus și lui să facă. Să ia totul ca pe o toană de poetă.”

„Bine măcar că nu mă disprețuiești.”

„Nu, departe de mine gândul ăsta. Sunt doar furioasă. Și eu m-am jucat atâta cu tine.”

„Și cu el, inventându-i tot felul de povești despre noi, doar ca să-l poți vedea, nu-i așa.? Ca să ai motive ca el să mă primească din nou la el.”

„Cât de puțin mă cunoști, Robert! Nu l-am mințit cu nimic.”

„Adică ceea, ce i-ai spus lui, că nu mă poți iubi ca femeie, e adevărat? Asta este ceea ce simți?”

„În afară de el, da, pe nici un alt bărbat nu-l pot iubi cu simțuri de femeie. Față de toți ceilalți nu pot fi decât mamă. Probabil că el ți-a spus, așa cum îl cunosc, că tu trebuia să fii mai insistent cu mine? Nu-i așa? Da, eram sigură. Nu, Robert, să nu crezi vreodată că tu ai greșit cu ceva. Totul se leagă de o dorință, absurdă, poate din copilăria mea. Am să-ți povestesc, dar te rog să nu spui nimănui”.

A început să povestească fără să mai dorească promisiunea mea verbală, mulțumindu-se cu un gest al meu:

„Eram în excursie la munte, cu școala. Aveam, cred 12 ani, nu știu exact. Era o iarnă frumoasă, cu peisaje de nedescris. M-am detașat de grup, pretextând că mă doare burta și am promis că stau singură, în cabană. Am petrecut o zi întregă în căutarea lupoaicei albe, despre care citisem într-o legendă, că ți-ar da, în cazul în care ai întâlni-o, semnul destinului tău. Am rătăcit o zi întregă în munți, fără apă și fără mâncare, căutând doar lupoaica. Seara târziu, m-am întors la cabană, nici eu nu știu pe unde, aproape înghețată și semiconștientă.

„Și ai văzut-o?”

A tăcut, apoi mi-a răspuns: „Când m-am întors, am făcut prima mea însemnare. Și tot atunci m-am decis, după ce am terminat de scris, să încerc să devin sfântă. Auzi tu ce gânduri aveam, la numai 12 ani, să devin sfântă! A făcut, din nou, o pauză.”N-am mai regăsit niciodată însemnarea aceea. Dar știu că era important pentru mine tot ce scrisesem acolo”.

„Lui i-ai spus despre asta?”

„Nu, n-am povestit nimănui(...) Oricum, ai greșit mult

în seara asta față de mine. Viața mea îmi aparține și nu mi-o judecă nimeni. Cred că e mai bine dacă nu ne mai vedem.”

„Da, să n-ai nici o grijă. Am să plec chiar săptămâna viitoare.”

La câteva zile, am aflat de la doamna Frumușani că plecase pentru câteva săptămâni în Maramureș. Între timp, eu m-am mutat în căminul studentesc împreună cu alți doi colegi. De atunci, viața ei a continuat fără ca eu să mai aflu nimic despre ceea ce i s-a mai întâmplat.

După doi ani, m-am căsătorit cu Alice și ne-am mutat într-un apartament pe care l-am primit de la părinții ei ca dar de nuntă. Începusem o nouă viață, în care Ana nu-și mai avea locul și nu mai apărea decât rareori... doar în vis.

urma urmei pentru a obține succesul în artă.

Soția mea este la mii de kilometri distanță de mine, preferă să răspundă monosilabic la întrebările din scrisorile pe care i le trimit prin e-mail, iar casa noastră din București e probabil pustie, devreme ce nu răspunde nimeni la telefon.

E pentru prima oară, în trei ani de căsnicie, când Alice îmi spune că se simte bine fără mine.

Tot neputincios mă simțeam și atunci, în primele zile de la primirea scrisorilor Anei prin e-mail, căci nu știam ce să fac cu ele, așa cum nu știu nici acum cum să fiu ca soția mea să fie din nou îndrăgostită de mine. Frica de atunci avea în comun cu frica de acum amenințarea din partea personajelor de acolo, din foaie. Da, trebuie să recunosc că dansul Anei, cu toate gesturile chinuitoare din el, era cât se poate de fascinant. Dar nu știam ce să fac cu el.

Mai era și vocea ei, mai ascunsă, care se pare că m-a influențat și mai mult, care se amplifică o dată cu dorința mea de a scrie piesa despre femeia îndrăgostită, pe măsură ce parcurgeam rândurile scrise, și care îmi șoptea, undeva într-un colț al minții mele să nu mă îndepărtez decât un pic de acest personaj, cât să-l pot privi pe ascuns dintr-un colț și să stau la suficientă distanță cât să-l pot atinge, să-l pot dezbrăca după cum îmi face semn. Apoi era Ana, în cămașa bleu transparentă din fața oglinzii, dintr-o după amiază de vară. Dansa, din nou, îmbietor. Fiecare fragment din scrisorile ei semănau cu un gest, o mișcare în dansul ei din fața oglinzii care reflectă atâtea alte creaturi ce dansează și ele în jurul ei, distrăgându-mi tot timpul

atenția. E atât de ciudat că și acum, când a trecut ceva timp, și umbrele astea de pe pereți, seamănă cumva tot cu mișcările ei pe care mintea mea le contempla pe măsură ce pătrundea în universul ei de idei. Nu mi-a fost ușor să mă desprind de imaginea ei în seara când am citit ceea ce îmi trimisese. Țin minte că atunci a fost și prima oară când mi-am mințit soția în legătură cu motivul întâzierii mele.

Îmi era frică de modul în care aveam să înfățișez lui Alice povestea; să nu ghicească cumva o prea mare implicare a mea în ceea ce aveam să spun. Ei bine, e adevărat când se spune că de ceea ce ți-e cel mai mult teamă în viață nu scapi. Dacă am evitat în seara aceea să-i spun adevărul, din frica de a nu o pierde, acum n-am decât să accept confruntarea cu această frică.

Textele începeau să curgă pe Internet, cu idei noi, cu frânturi sau cu artificialități, iar eu trebuia să le citesc, să le filtrez. Și pentru a face asta trebuia să mă detașez de povestea Anei. Trebuia să fac o alegere. Am ales să scriu doar impresiile mele, să le combin cu ceea ce primeam de la alți scenariști sau amatori de teatru, dar mai ales cu ceea ce aveam de la Ana și să fac o piesă unică, originală. Asta îmi spunea o voce interioară să fac. Chiar așa am făcut. Un alt fapt pe care însă nu l-am știut a fost acela că soția mea găsisse toate însemnările a doua zi în sertar și le citise și ea.

.....

la el. Și a înțeles. Și m-a scutit de prezența ei cât i-am cerut. Era, alături de scris, singura mea resursă pentru moment. Cred că sufeream mai mult decât el pentru că i-am dat impresia că m-a pierdut și pentru că mi-am dat seama că și el era îndrăgostit de mine. Ajunsese să mă înnebunească autocontrolul lui. Dacă m-ar fi putut iubi înainte de a o iubi pe ea, pe soția lui, dacă se gândește și el acum la mine, dacă voi putea să mai rezist încă un an fără el, dacă toată viața, toate gândurile astea se învălmășeau în mintea mea, și-apoi pe foile agendei negre, în timp ce prietena mea îmi pregătea patul, cina, baia, și așa reușeam să dorm până a doua zi la prânz.

.....

Au mai trecut zile, săptămâni poate, chiar nu știu; uite că mi s-a rupt și monologul, ...ei, lasă că găsești tu ceva care să completeze peisajul unei minți în pragul demenței. Sunt încă în spital, dar am acces la laptopul personal și forța necesară pentru a scrie. Nu pot să am însă continuitate însă în povestire. Trebuie să mă întrerup, fie și de două ori pe zi. Transpir, din nou abundent, iau medicamente la ore fixe și-mi păstrez mintea încă lucidă scriind. Tot în ore am să-ți împart și viața mea din ultimii ani, căci ea se reduce la o zi, cea mai lungă dintr-un an.

.....

Ca orice artist, nu dorea să se pensioneze așa ușor; juca totuși un rol care cerea multă energie, mai multă oricum decât poate avea un actor trecut de cinzeci de ani, fie el cât de bun; de la o vreme își nota în jurnal, înaintea fiecărui spectacol,

ceva. Când era întrebată ce scrie, aceasta răspundea: „Lasă, că o să aflați voi mâine”. Dar a doua zi refuza să răspundă și-și nota mai departe în jurnal; la fel și-a treia zi și-a patra; la puțin timp actrița a trecut în neființă; apropiații caută jurnalul în speranța că vor găsi în el ceva cu care să încheie seara comemorativă. Singura însemnare pe care actrița se pare că o făcuse în fiecare seară, înaintea marelui spectacol, suna cam așa: „Presimt că am să mor în seara aceasta”. Și fraza se repeta, după cum indica data pe care ea o trecuse acolo, numai în seara spectacolului; de altfel era singurul spectacol în care mai juca. Actrița a murit într-adevăr într-una din seri, după spectacol; și însemnarea pe care o făcuse înainte de spectacol era singura diferită de celelalte; se pare că aceasta se hotărâse: „De mâine o să termin cu acest joc stupid”.

Cam așa îmi imaginez și eu c-am parcurs acest joc stupid, după ce ai plecat tu.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

Subject: **Ora întâi**

M-am întors la București, dar nu la el. Cel puțin nu încă. Nu eram sigură că vroiam să-l mai văd. Nu așa sigură cum am fost cu tine. Și nici să-i spun adevărul despre noi. Nici măcar nu știam dacă merită să afle. M-am angajat ca voluntar la organizația „Salvați copiii”. Îmi plăceau copiii de acolo. Ei te iubesc simplu, sincer, din inimă, fără preludii, fără ezitări, fără priviri pervertite.

Ideea de a face parte dintr-o organizație mondială de

caritate mi-a venit când eram în Maramureș. În mintea mea se reluau din nou contururile imaginii femeii singure, care se pregătește după multe ezitări să-și accepte destinul de femeie pusă în slujba umanității. Apoi a venit ceea ce unii numesc starea fără gânduri și-n aceeași măsură destul de departe pentru ființe duale ca mine, oricum o stare proprie mie, aceea traversată în fiecare secundă de gânduri paradoxale, care tulbură de obicei plăcerea contemplației dar o certifică pe cea a visului. Și am avut parte, în după-amiaza aceea, de două vise.

Primul a fost cu ochii deschiși și a început când am zărit, aproape de mine un om care semăna cu Cristian. Îmi imaginez, din nou, că este chiar el. Întârzii cu privirea asupra celorlalți oameni de pe plajă și odată ajunsă în dreptul ochilor lui, îi arunc o privire scurtă; nu asta îmi propusesem desigur, dar nici nu mă gândisem că acel chip ar putea să-mi și placă; m-am tot jucat, deși, sincer; nici nu știu de unde mai aveam resurse pentru așa ceva având în vedere cât de distructivă a fost pentru mine o astfel de joacă până acum. Mă bucură totuși faptul că am ajuns la o stare de calm în ceea ce privește modul cum concep eu iubirea. E ca și cum am înlăturat din mine o stare pasională ce domina tipul meu de afectivitate și simt cum încep, cred, încetul cu încetul, să împrumut câte ceva din atitudinea lui.

Da, recunosc, întotdeauna când mă îndrăgostesc, iubesc mai întâi trupul. Chiar și cu Cristian a fost la fel, deși el nu știe; mai mult ca sigur crede că sînt îndrăgostită numai de

mintea lui; nu e nici pe departe adevărat.

Al doilea vis a venit după ce-am terminat jocul meu cu bărbatul de pe plajă, care m-a privit insistent toată după-amiaza. Chiar am adormit. Eram obosită și moleșită de soare. Nu are sens să-ți spun visul. Era important doar pentru mine. Iar rostul lui abia acum încep să-l înțeleg.

În loc să mă bucur de mine, de soarele de munte, de vizitele la Săpânța sau la Mănăstirea Bârsana, reluam, fără să-mi propun toate ședințele noastre de până atunci. Cele în care am vorbit doar despre mine sau despre un posibil dar interzis, noi. Tu n-ai fost prezent decât în primele două ședințe.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Ora a doua***

Răsfoiesc acum unul dintre jurnale. Mă mai uit o dată prin el înainte de a-l distruge. Recitesc paginile în care scriu despre primele noastre întâlniri. Cea de-a doua întâlnire, pe care pot să o numesc chiar pe deplin întâlnire în act, mi-a adus aminte de cea din urmă cu cinci ani. A fost un progres. L-am privit în ochi. Același nivel de cooperare. Era ceea ce așteptam de mulți ani, ceea ce credeam că îmi trebuie. Dacă mi-ar fi spus cineva acum zece ani că voi ajunge să dau bursa mea la psihiatru, l-aș fi considerat cu siguranță nebun. Un element pozitiv pentru început era faptul că e genul de psihiatru care știe să facă oamenii să creadă în destinul lor. Aceasta părea să fie cel mai important lucru pentru o ființă ca mine. Pentru

prima oară constat însă egoismul din mine: nu-mi păsa foarte mult dacă lui îi era sau nu indiferent dacă mă îndrăgosteam de el. Pleca întotdeauna de la ceea ce vede că-mi este propriu:

„A cui ești tu?” m-a întrebat la un moment dat. Întrebare pe care bănuiesc că o adresa tuturor pacienților la un moment dat.

„A lui Dumnezeu”.

„Cred că bărbații simt asta când te privesc”.

El o fi simțit-o? Mă întreb în continuare. Și el e bărbat. Și doar m-a privit de la început cu un ochi de bărbat....”

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Ora a treia***

De la a treia întâlnire a aflat că eu sunt Ana pe care a văzut-o prima oară la 15 ani. Și pe la a patra, deja aflasem cuvântul, singurul care m-a doborât, o dată cu sărutul lui. Poate că ești curios să afli în detaliu cum s-au aflat aceste lucruri. Ei bine, unele sunt hotărâtă să le păstrez doar pentru mine. Deși le-am notat și pe acelea, nu le pot spune, nici ție, nici nimănui. Dar sunt altele care mi se par suficiente și potrivite pentru a-ți descrie evoluția mea. Un aspect important se referă la dorința mea, la fel de fascinantă ca și stările de femeie îndrăgostită, de a putea cunoaște oamenii și gândurile lor intime la fel de bine ca el.

„Tu te pricepi să vrăjești oamenii cu cuvintele și asta îmi place” i-am spus într-una din întâlnirile noastre, în momentul în care m-a întrebat de vreau de la el.

Părea surprins și foarte puțin dispus să creadă că-mi poate servi, în plan spiritual, ca model. Și părea la fel de îngrijorat de posibilitatea ca eu să mă pierd totuși în cuvinte. A uitat, desigur, sau poate doar a preferat să ocolească discuția despre riscul de a mă pierde în el.

Nu aș vrea să crezi totuși că discuțiile noastre au fost tehnici mascate de seducție. Unele au fost chiar profunde. Dar oare nu se poate ascunde Dracul și sub chipul gândului celui mai intim despre celălalt? După ce am reușit să-l privesc în ochi și să-i susțin chiar privire, simțindu-mă mai puternică, am avut curajul să-i dezvălui de când îl căutam și cine eram. Ce nu știam încă, dar mă fascina dincolo de privirea lui, era ce puteam să devin, acceptând și iubind foarte mult ideea ca el să fie primul bărbat din viața mea.

„Nu, nu cred că mă pierd totuși în cuvinte”, i-am răspuns într-un final. Dacă accept să scriu mai mult decât să cunosc oamenii, așa cum mă îndemni tu, pot s-o spun că la rădăcina acestei dorințe se află egoismul meu. O fac pentru mine. Mi se pare că ceea ce scriu nu e suficient de bun și că oricum, nu exprimă ceea ce vreau eu să spun. Și mai mă ajută săucid.”

„Să ucizi? Ce să ucizi, Ana?”

„Încerc săucid toate sentimentele astea, toate pornirile mele.”

„Cele negative sau cele pozitive?”

„Pe toate.”

„Toate sentimentele tale?”

„Mai bine spus, pasiunile mele. Știi, multă vreme m-am

întrebat de ce o fi macul floarea mea preferată. Apoi am realizat că îmi seamănă. Pasiunile pentru bărbații din viața mea au fost la fel de vii ca roșul macului. Și-au ars sub flacăra la fel de vie și de roșie a focului, după ce mai întâi au ars în litera de foc. Am ars, în fiecare an, tot ce-am scris în anul respectiv. A devenit un ritual. La sfârșitul fiecărui an, tata știe deja că nu trec în celălalt până nu trec de ritual și mă întrebă: „Să-ți aduc găleata de fier să te mai joci un pic cu focul?”

„Dar cu un băiat de vârsta ta nu ți-ar plăcea să te joci? Și jocul ăsta poate fi frumos, știi?”

„Ba da, să nu crezi c-am trăit numai cu ideea jocului. Am încercat, la un moment dat, să am și relații normale cu băieții de vârsta mea, dar am descoperit două lucruri: că ei sunt imaturi încă și că sunt prea deșteaptă pentru ei. Bărbaților nu le place să aibă în jur o femeie care e mai deșteaptă sau mai inteligentă decât ei. Sunt o ființă prea mare pentru spațiul vital al unui bărbat comod. Tu ești singurul care ar putea să înțelegă ceea ce scriu eu, dar asta deja nu mai contează.

„Nu mai contează?”

„Nu mai contează, pentru că ceea ce vreau eu de la tine e tocmai inversul. Vreau să mă înveți să fiu simplă. De asta am nevoie. Vreau să mă înveți să mă bucur de o frunză, în cădere, fără să-mi mai doresc să știu de unde vine, de ce cade, ce culoare are, dacă e la fel cu alte frunze și, mai ales dacă ăsta e timpul ei de cădere. Am avut întotdeauna obsesia asta a rânduiei. Poate pentru că n-am avut șansa s-o cunosc niciodată cu adevărat. Mi-am construit singură o etică a

rânduiei, și primul meu reper e a găsi pentru fiecare locul pe care și-l caută și pe care trebuie să-l ocupe. Vezi, cum acest „trebuie” umple tot spațiul meu, vital. Trebuie să pot fi și simplă, și totuși nu pot. De cum am intrat aici prima oară, în aerul ăsta unde respiră atâtea alte suflete bolnave, am vrut să te sărut. De-asta îți tot privesc buzele în mișcare, timp de o oră, și în momentul când mă ridic s-o fac, tu crezi că m-am ridicat pentru că vreau să plec, eu îmi aduc aminte de „trebuie” și-l pun la negativ.... E fix. Trebuie să plec?”

„Crezi că sînt mai deștept decât tine?”

„Ești în primul rând mai altfel decât mine. Un alt fel care mă fascinează. Și eu pot să văd mult în tine, mai mult decât îți imaginezi. Și mă mulțumește că, pentru moment, ceea ce vreau eu de la tine se situează pe același plan cu ceea ce iei tu de la mine. Mi-e teamă însă c-am să vreau mai mult. Inteligența mea afectivă de care mi-ai vorbit odată trebuie să se hrănească mereu din ceva nou și tu reprezinți pentru mine mereu ceva nou, în toate laturile tale. Așa am simțit de cum ne-am văzut prima oară. Eram în clasa a noua, eram deșteaptă, cu medii numai peste nouă și o mamă dependentă afectiv de mine, care nu i-a permis fiicei sale să se ducă la banchetul de absolvire.”

„Ana, tu ești Ana de atunci...De ce ai dispărut așa de brusc? Știi cât m-am gândit la tine?”

M-am ridicat de pe canapea. Deveneam prea emoționată și nu puteam ascunde asta cu nici un chip.

„De ce ai fi făcut-o?” l-am întrebat

„Pentru că vroiam să te cunosc mai bine.”

A urmat din nou o tăcere penibilă.

„Eu, timp de cinci ani de zile, ce crezi că am așteptat în afară de momentul când am să am ocazia să te cunosc mai bine. Trebuie să-ți spun însă că simt cum în momentul ăsta ești întruchiparea unui paradox. Prin poziția pe care o ai, acolo, pe scaunul acela, și eu aici, pe canapea, pui un zid între noi. De ce vrei să pierzi tocmai oamenii care ți se oferă? Dacă asta este ceea ce simți cu adevărat, să anulăm distanța asta dintre noi. Vino lângă mine.”

S-a așezat lângă mine, pe canapea și m-a privit.

„Astăzi nu mai am ruj pe buze.”

Poate alte femei, mai viclene, ar fi zâmbit ademenitor, în astfel de momente. Pentru mine, însă, tot ce se petrecea, era foarte serios. La fel de serioasă era și decizia mea, luată atunci, pe loc, de a mă dărui lui, pentru totdeauna. Și tot atunci a venit primul sărut, pasional. Apoi ne-am ridicat amândoi și ne-am sărutat din nou.

„Faci asta pentru mine?” l-am întrebat cu glasul tremurat.

„Pentru sine.”

Ne-am privit intens, nu mai știu pentru cât timp. Nici nu mai contează.

A rămas apoi ceva timp pe gânduri, privind la pieptul meu. Crezând că-mi privește sânii, m-am rușinat și am întors capul într-o parte.

„Nu la sânii tăi mă uitam, ci la crucea ta. Mai bine pleci, acum”, mi-a spus într-un final, cu o voce gravă.

Era, într-adevăr, răvășit.

„Da, am uitat”, i-am spus la plecare, „Nu-ți poți permite să ieși din tine pentru mult timp.”

Și câte astfel de discuții interesante și profunde n-am avut! Și câte întrebări nu au rămas în mine pentru el! Mă durea, în zilele următoare, faptul că îmi promisesem că nu-l mai sun. Mă durea decizia asta. Aveam chiar dureri fizice, care amplificau starea mea de nefericire. Ce bine dacă nu mă mai întorceam în București!

Trecuseră deja patru luni. Și totuși l-am sunat. Dar doream cu adevărat să nu-l mai văd? Îmi era dor de discuțiile noastre despre psiho, Freud și Jung. N-am înțeles de ce se arăta așa de mirat că i-am citit pe amândoi. Nu, pe Freud nu în întregime. Și asta, mă rog, îmi reproșa, printre altele. De ce-l resping, devreme ce nu i-am citit toată opera. Pentru că mă enervează încăpățânarea asta de a găsi în orice împrejurare un complex. Pe când Jung, ei bine, pe Jung poate să fie deja gelos, pentru că lectura lui a fost ca suptul la sânul mamei. O dată ce-l luam în mână, nu-i mai puteam da drumul până nu luam de la el tot ce-mi trebuia pentru ziua respectivă. Dar îmi plăcea enorm să mă contrazic cu el. Continuam să citesc și în absența lui și să-mi pun întrebări singură, ca și cum mi le-ar fi pus el, dar nu era același lucru. Adevărul e că el mă reducea la tăcere mai repede decât mă reduceam eu. Uneori doar printr-un simplu, dar atât de dulce, sărut! Eram cu adevărat îndrăgostită și sufeream. Sufeream enorm!

.....

ședință, că ceea ce vreau este să devin dependentă? O femeie adevărată este o femeie dependentă de un bărbat”, i-am rețezat-o scurt. Apoi ne-am sărutat. Am vrut să-l iubesc acolo, pe loc, printre jucăriile împrăștiate pe salteaua din fața mea, dar, uimire: uitase că eram virgină. Cred că și eu uitasem. Era atât de natural și firesc gestul meu de dăruire atunci și acolo, că probabil i-am dat impresia că eram obișnuită cu el. I s-a părut o descoperire așa de...nu știi, neașteptată poate, încât i s-a tăiat elanul bărbăției. Deși nu mai avusesem astfel de experiențe, mi-am dat seama ce se întâmpla. M-am îmbrăcat și m-am făcut că nu observ.

Am plecat întrebându-mă, firește, cum ar fi trebuit, de fapt, să stea, obiectul. Într-o poziție mai ridicată desigur, gândeam, dar cât de ridicată? Curiozități de femeie în devenire. Îmi răsunau tot drumul în cap, șoaptele lui: „Te doresc!” spuse pe același ton dulce, blând. Aveam în mine mirosul lui, urmele sărutului lui, atingerea lui, consensul de priviri. Dar senzațiile mele erau clar diferite de ale lui.

Nu m-a sunat nici după această întâlnire. Evident, se obișnuise să-l sun eu. Nici nu părea să-i pese când o să fie. Și nici dacă o să fie. Își vedea de viața lui, era fericit în continuare. Iar eu îi scriam, fără să știu nici dacă aveam să-i dăruiesc vreo scrisoare a mea. Mi se făcea dor de tot ce se lega de ființa lui, de la linia buzelor până la privirea lui de nebun. Era absent din viața mea și totuși era în mine, mă invadea și mă fascina în continuare. Vroiam să știu cum o mai duce. Crucea, vreau să zic. Toți avem de purtat o cruce, nu?

Undeva în căutările și frământările ce au urmat acestei întâlniri, simțeam că prietenia cu el mă va distruge într-un final; am simțit-o de la prima întâlnire, de la prima mea reacție de respingere. Am știut că acceptând o a doua întâlnire (pe care a fixat-o fără să mă întrebe măcar, de parcă nici n-aveam dreptul să-mi semnez propria condamnare), accept să merg pe un alt drum, altul decât cel pe care-l alesesem înainte de petrecerea mea de absolvire.

Tot după această întâlnire, am încetat să mai mă rog sau să-l mai caut în vreun fel pe Dumnezeu. Nu peste puțin timp, n-am mai putut nici să scriu. Am încetat treptat să mai cred în mâinile mele dacă nu mai puteam atinge cu ele chipul pe care-l căutasem atâția ani în întuneric.

Ce am să-ți spun în continuare va veni probabil în contradicție cu ceea ce tu ai crezut că știi despre mine. Poate că nici tu, Robert, nu știai și nici măcar nu intuiai, pe vremea când m-ai dorit, că sunt dintre femeile pentru care privirea e suficientă pentru ca dorința să nu mai fie ceva prea abstract, un centru prea departe, un eveniment care se arată doar pentru a se retrage. Înțelegi acum, motivul pentru care am evitat întotdeauna să te privesc în ochi. La fel de adevărat era că mi s-a făcut dor, la un moment dat, să am ce nu avusesem niciodată: o relație normală. Știam că asta însemna să încerc să devin și eu o femeie normală și păream gata să-mi asum orice risc. Însă am simțit când am încercat să am o relație cu un alt bărbat că nu este numai firea mea păcătoasă cea care mă împiedică, ci și faptul că ceva nu-mi dă dezlegare, o prezență

care întrupează, poate, o singură clipă: aceea când mi-a spus că mă dorește doar pentru el. Credeam cu tărie și am continuat s-o fac apoi mulți ani că atâta timp cât sentimentele lui pentru mine continuă să existe, chiar dacă se manifestau atât de rar, nu aveam dreptul să mă gândesc la o relație cu un alt bărbat. Lucrurile păreau destul de simple. Eu îl iubeam pe el și nu mai aveam loc pentru alt bărbat în inima mea, iar el o iubea pe ea și avea loc și pentru mine. Iată un tip de generozitate cel puțin suspectă. Pe ea o iubea probabil total, era toată în ființa lui. Eu nu eram decât o boare de răcoare în zilele prea sufocante de la spital; un vânticel care ar fi vrut să fie furtună, să-i stârnească pasiuni.

Și eu ce era să fac cu prezența bărbatului în mintea mea, cea mai dulce bomboană a Lolitei din mine, al cărei gust am început să-l simt de atunci de la 15 ani? Ce să fac cu acest gust când știam că seara, când aveam să adorm, aveam să port pe buze gustul ei, ca pe cea mai dulce chemare, ispită, la care mintea mea de femeie a poftit vreodată.

Doamne, cât de pline de paradox erau clipele când îl aveam lângă mine! Eu, aparent fata tânără care mai duce bărbatul, aparent, bătrân, un pic în viitor, mă simțeam, de fapt, cu o mie de ani mai în vârstă. El era uriașul meu, cu cap de Apollo, detașat, lucid, el era dorința mea de a da sens la ceea ce eram....

Cumva, simt că ne-am și întâlnit, eu și cristian (scris cu c mic de data asta și fără h), odată, într-un moment care îmi va apărea, poate ca singurul reper, ori de câte ori voi privi în

trecut, căutând o justificare a neputinței mele de a mă dărui total unui bărbat.

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Ora a cincia, a șasea, a șaptea, a opta....***

De întâlnit, am continuat să ne întâlnim, pe la spital. Întâlniri de o jumătate de oră, de cinci și chiar de un minut, atunci când mă anunța că trebuie să plece fie la televiziune pentru vreo emisiune sau la vreo altă întâlnire importantă. Târziu, foarte târziu, am realizat că, de fapt, orice altă întâlnire, cu oricine altcineva, era mai importantă decât mine. Într-una din zile mi-a spus, pentru prima oară, că mă iubește. Știa, totuși, că mă face să sufăr. I-am cerut atunci, nici eu nu știu sub câte forme, să mă dezlege de el. Să am o relație normală, cu un bărbat normal. A tăcut. După un timp, mi-a spus să mă desprind definitiv pentru că mă poate iubi și în absență.

„Mulțumesc sorții mele pentru că am avut șansa să te cunosc în viața asta. Într-o viață viitoare, dacă mi s-ar da șansa să aleg, aș vrea să am o conștiință ca a ta.”, a mai adăugat, tot cu capul puțin aplecat într-o parte, stând pe canapea, lângă mine.

Cuvintele mele, replica ce ar fi urmat acestei remarci senine din partea lui, cu iubirea în absență, a rămas nerostită în aerul care devenea atât de otrăvitor. Din nou și trupul meu se încorda din ce în ce mai mult. Îmi venea să-l sfâșii, dintr-o dată sau să-l iubesc așa cum nu l-am iubit niciodată și apoi, deabia apoi, să-l părăsesc. Dar eram neputincioasă. Picioarele

nu mă ajutau nici măcar să mă ridic și să plec. Să fiu demnă, măcar o dată în viață. Atâtea voci care intrau și ieșeau prin ușa camerei de spital fără să mă atingă cu nimic. Nu mai conta nici o pierdere. Decât a lui. Am plecat într-un final și timp de două săptămâni n-am avut în cap decât cuvintele lui: „Eu te pot iubi și în absență.”

În săptămânile ce au urmat, mă preocupa obsesiv propoziția asta și cel mai înțelept mod în care eu puteam oare să-i răspund. Oare ce fel de iubire puteam să-i ofer în absență? Nu-l puteam iubi și nici urî. Dumnezeu nu mai exista în viața mea nici măcar ca o umbră amenințătoare în lunile de penitență ce au urmat. Continuam să caut, în consistența timpului petrecut până atunci împreună, o clipă, singura de care mă puteam agăța, pe care s-o definesc curată, sinceră, autentică măcar în raport cu mine, cea care eram în esență, și nu o puteam găsi. Mă întrebam câte femei mai pot trăi, păstrându-și totuși o sănătate mintală intactă, cu o relație de un minut pe lună? Oare știa el că eu trăisem până atunci numai în spirit iubisem numai în absență? O iubire în absență ce mă dusesse la obsesii, la frământări și în final la constatarea dureroasă că Dumnezeu nu mai era altceva pentru mine acum decât un simptom nevrotic. Calea pe care cristian mi-o sugera în ultimul timp, calea însingurării, a depărtării de lume eu o abandonasem demult, tot pentru a-l cunoaște pe el mai bine. Nu era el pământeanul pentru care îl părăsisem pe Dumnezeu? La ce bun atunci să mă mint că mă puteam întoarce? În izvoarele murdărite sinele nu mai poate fi regăsit.

Și mai era o altă întrebare ce îmi încolțise în minte încă de la prima întâlnire: să fi fost totul o tehnică bine aplicată de a mă seduce și atât? În cazul ăsta ar merita felicitări. Într-adevăr, trebuie să fii artist și, mai ales, trebuie să știi că mergi la sigur ca să aplici astfel de tehnici ...N-a lăsat-o nici o clipă banalitatea să se instaleze între noi; mi-a creat impresia unei libertăți de alegere, căci știa foarte bine că tocmai oferindu-mi iluzia unei independențe devin mai dependentă; a acționat din umbră, alternând discursul prudent, ironia fină cu mângâieri de catifea sau gesturi pe care știi că alți bărbați nu le-au făcut față de mine; a spus că mă iubește pentru ceea ce sunt, poate pentru că știa că alți bărbați au vrut să mă iubească doar pentru ceea ce-aș fi putut fi și în fine, la toate astea se adaugă tăcerea, o armă sigură, căci, cunoscându-mă foarte bine, știa că absența este cea care mă ajută să construiesc, că ajung să iubesc chiar mai mult în absența celui alt. Normal, câte nu pune o femeie îndrăgostită de la ea! Dar astăzi, astăzi vreau să merg direct la țintă și să afirm, cu o anumită certitudine, că ăsta e el: cel care se autodefinește prin stăpânirea minților celorlalți.

L-am părăsit, într-adevăr, dar am continuat să-i scriu, lui, Dumnezeuului meu mai mic. Nu lui mă închinam de mai bine de un an, și nu mă mai interesa să știu dacă ceea ce fac e bine sau nu? O depresie severă a pus stăpânire pe mine timp de două luni. Singura mea resursă, singura mea dorință, era de a scoate din mine tot ce trăisem, tot ce îmi otrăvisese simțurile: de la dependența mea de felul lui de a fi până la mirosul de

transpirație, pe care-l iubeam în cămăruța de la spital din zilele caniculare de august. Și mai doream ca după tot acest proces, în care-mi luasem scrisul drept asistent, să am din nou dorințe, altele decât cele legate de el. Să scap pur și simplu și definitiv de el și să mi se facă apoi poftă de orice altceva. Pentru moment, cea mai banală și cea mai la îndemână poftă părea totuși atât de departe!

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Ora a noua, a zecea, a unsprezecea***

La ultimele noastre întâlniri, îmi sugera chiar el să încep să trăiesc și pentru mine. Părea să-i fie din ce în ce mai greu să se atingă de mine. Nu mai dorea, dintr-o dată, să mă iubească în calitate de bărbat. Intuia, poate, că eu începeam să nu mai simt nimic la atingerea lui? Singurul fior autentic, pe care l-am simțit în tot corpul, a fost atunci când mi-a sărutat pentru prima oară genele. Gâtul, sânii, sexul, da, fluierile picioarelor, da, toate sunt și ele parte din mine și el părea să le iubească la fel de mult pe cât începeam eu să le resping. Nu mai resimțeam nici o plăcere la atingerea lui. Într-o zi, a părut că știe:

„Tu nu trăiești clipele astea, nu? ”, m-a întrebat. ”Nu-mi spui nici măcar unde-ți place să fii atinsă”.

Am încercat, în zadar, să-mi ascund nevrăirea asta în act.

„Important e că le trăiești tu”, i-am spus, căutând să nu deschid subiectul legat de ceea ce simțeam. Dar pe el nu pot să-l mint, așa că am admis, într-un final că nu mai pot trăi clipele astea de intimitate cu el. În momentul acela a încetat orice apropiere fizică și mi-a cerut să-i explic:

„Realitatea este, cristian, că investesc în timpul ăsta pe care îl avem la dispoziție, multe așteptări. În clipele astea sau poate doar într-una singură, pe care, da, admit, n-o mai pot trăi atunci când totuși apare. Adaugă, desigur, aici, și teama că s-ar putea să nu mai apară. Și dacă totuși vine, clipa asta atât de scurtă, trece pe lângă mine și n-o mai pot gusta, într-adevăr. Ah, Cristian, tu nu mă simți, dar eu sunt deja epuizată când intru pe ușa asta. De fiecare dată. Mă consum atât de mult înainte, alerg de disperată să te găsesc, aici, acolo, prin colțuri de spitale, pe unde ești, numai să te mai îmbrățișez. Am ajuns să obolesc. Mă simt fără vlagă, mă simt bătrână din cauza acestor epuizări. Chiar nu înțelegi oare cât sufăr la gândul că am ajuns cu adevărat o ființă tragică, devreme ce-mi pun speranțe de-o viață într-un minut? În ultimul timp, ne-am văzut o dată pe lună, cred, preț de cinci minute sau, cum a fost data trecută, un minut. Ce fel de act erotic mai vrei să trăiesc eu pentru numele lui Dumnezeu, într-un minut? Sunt abia la începutul vieții mele de femeie.”

Nici nu apucam să-i îmbrățișez și, deodată, punea stăpânire pe mine, ei bine, nu dorința asta sexuală, ca la el, nicidecum, ci o frică teribilă. Mi-era frică să nu-mi doresc imediat în secunda următoare să nu-i mai dau drumul. Când plecam de la el, ființa mea era dominată de o altă frică: să nu ajung să înnnebunesc din cauza acestei obsesii. Din punctul lui de vedere ar fi trebuit să fu mulțumită doar cu ideea că în minutul acela era al meu și numai al meu, dar nu era așa. Aveam nevoie, ca femeie, de mai mult.

Și chiar este cât se poate de adevărat că penultima întâlnire de la spital atât a și durat, un minut, cât să-mi spună că se duce să-și ia copilul de la grădiniță. Ei bine, i-am spus atunci că nu trebuie să-și facă probleme, desigur, că voi face o plimbare și-mi va trece. Ce să-mi treacă, de fapt, mă întrebam, apoi, tot drumul?

„O să fie o plimbare lungă”, mi-am spus apoi, „fără el permanent în gândurile mele”.

Atunci am decis că e mai bine să-l părăsesc decât să înnebunesc din pricina acestor temeri de care habar nu avea. Ca să nu ajung să-mi doresc niciodată mai mult de la el, am decis să-l părăsesc. Atunci, când încă mă mai puteam păcăli cu ideea că l-am avut. Am continuat să-mi vorbesc singură ore întregi. ”O să mă plimb tot așa”, continuam să-mi spun, în fiecare zi, ori de câte ori voi dori să-l mai văd, o să-mi aerisesc creierii și să încerc să-l scot și pe el de acolo în ipostaza asta de amant de un minut atât de umilitoare pentru ființe ca mine și o să mă mint pentru tot restul vieții că decizia de a nu mai vedea un măgar ca el face parte integrantă din estetica vieții mele”.

În afara faptului că mi-a spus cândva, când eu mă hotărâsem să renunț și la el și la tine, că mă dorește doar pentru el și m-a făcut să mă întorc din drum, în afară de asta, nu a greșit cu absolut nimic față de mine. M-a trimis de atâtea ori acasă și de atâtea ori m-am întors! Eu am fost nemernică, de fiecare dată.

Exista un sadism inconștient pe care amândoi îl cultivam în relația asta ciudată și o satisfacție masochistă pe care eu o obțineam din supliciul săptămânii de absență care urma între două întâlniri. El mă ucidea lent, dar sigur, strecurându-mi, de fiecare dată când ne despărțeam, câte un gând plin de venin. Într-una din ultimele întâlniri, mi-a spus, tot înainte să plec cu câteva minute: „S-ar putea, la un moment dat, să vreau mai mult decât ești tu”. Am ieșit fără să-i mai adresez nici un cuvânt, dar am simțit din nou, tot drumul, cum mă descompun. Am ajuns acasă și am început să-i scriu, cu aceeași durere în suflet cu care le-am scris și pe celelalte, ceea ce pot numi, de data asta foarte sigură pe echilibrul piciorului meu sucit de mișcarea bruscă și neașteptată a dansului partenerului meu.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Ora a doisprezecea***

Nu pot împărtăși cu nimeni scrisorile mele către el. Au fost cu zecile și n-am aflat niciodată dacă le citea și apoi le arunca sau dacă le arunca fără măcar să le citească. I-am dat-o și pe aceasta din urmă, personal, așa cum vroiam. Mă gândeam, când am intrat în biroul lui, că mai întâi ar trebui să facem dragoste și apoi să discutăm. Să fim, într-un fel, egali, înainte de a accepta să fiu sclavă. Apoi am renunțat. M-a descălțat de sanda și mi-a mângâiat talpa. Mi-a spus că este un măgar și mi-a cerut voie să stea acolo, la marginea mea.

„Probabil că, din punctul tău de vedere trebuie să avem

toți câte un compartiment al minții noastre rezervat marilor iubiri”, i-am spus.”În creierul tău parcelat, fiecare femeie din viața ta are locul ei rezervat, iar eu, chiar dacă aș ocupa, să zicem, apartamentul prezidențial, sunt colegă de bloc cu alte pasiuni ale tale, care, prezente fiind încă acolo, pot să-ți facă reverența oricând le-ai chema tu? Atunci nu pot să nu mă întreb dacă, în cazul în care una dintre aceste femei ar apărea, într-una din zile, în fața ta și te-ar seduce din nou și te-ar dezbrăca din nou, ai accepta să le iubești atunci fizic?”

A tăcut, încercând să schițeze un zâmbet. Atunci l-am întrebat dacă i s-a mai întâmplat să aibă vreo relație cu vreo pacientă. El mi-a răspuns că s-a întâmplat, într-adevăr, ca multe alte femei să fie atrase de el, dar nu și el de ele. Apoi mi-a șoptit, pe tonul lui blând, zâmbindu-mi:

„De ce-ți bați tu capul cu astfel de lucruri?”

„Pentru că e important să știu dacă mai accepți altă femeie după ce eu te voi părăsi”, aș fi vrut să-i spun.

„Nu știu, cred că te-aș disprețui fantastic, pentru că a accepta o a treia femeie în viața ta ar fi în primul rând o trădare față de tine. Nu vreau să mă gândesc că așa ceva s-ar putea întâmpla, dar mi-am dat seama, atât cât te cunosc, prea puțin față de cât de mulți bărbați într-unul singur poți fi, că tu așa ai procedat cu femeile din viața ta.”

A tăcut din nou.

„Oricum, un lucru este cert, în toată suferința asta a mea: pot să îți aud vocea sau râsul tău, întrerupt întotdeauna la jumătate, dar tot lacrimile mele le gust cel mai bine, iar iluzia

asta, că le-aș putea ucide prin literă e doar penitența pe care trebuie să o suport, pentru că n-am știu niciodată să mă aleg, mai întâi, pe mine. Acum înțelegi de ce râdeam înainte să plec de la tine ultima oară. Râdeam, ca să nu plâng. Nu-i stă bine unei femei să plângă în fața unui bărbat. Hai, continuă-mi lacrima și să trăim cu prietenie drama asta erotică. În fond, câți bărbați au știu să trăiască în mine ca-ntr-o poezie?!”

M-am ridicat, i-am lăsat scrisoarea și am ieșit. Nu pe el îl iubeam cel mai mult în momentul în care mă decisesem să renunț la el, nici pe ea, soția lui, ci pe el, pe copilul pe care îl aveau împreună. Instinctul matern fusese, poate, din nou, mai puternic.

Continuam să mă întreb, după ultima întâlnire de la spital, dacă măcar mai încercam pentru el un soi de respect pentru revelațiile intelectuale pe care le trăisem în prezența lui. Cândva, acest om însemnase pentru mine un adevărat Domn Teste ce părea să transforme pentru Sine tot ce i se oferă. Nu-l idealizez, cum ar spune unii. E doar o constatare, despre un om apropiat sufletului meu, care reprezintă o valoare și trebuie recunoscută în consecință. Cumva încă, energia mea vitală își avea resorturile în gradul de intensitate al gândului lui despre tot ce se leagă de ființa mea. Această dependență nu pot s-o explic. E peste puterile mele.

Au existat și clipe când am avut sentimentul că sunt străină de ființa lui: în timpul lansării uneia dintre cărțile lui, când îl priveam și simțeam că încerca, de fapt, să se sustragă auditoriului. Poate era din cauza emoției; oricum, am avut

atunci certitudinea, că, de fapt, este unul dintre oamenii care îmi scapă printre degete; aceeași percepție pe care o înregistrează creierul meu, în urma sărutului lui, care nu e nici tandru, nici agresiv, dar care trădează clar dorința de a poseda clipa, femeia, atunci și acolo, înainte ca ea să aibă timp să lege clipa aceea de alta trecută. Îmi scapă și clipa asta printre degete, cum îmi scapă și omul care o posedă, iar alegerea îmi aparține: mă pot abandona ei, fără s-o pot trăi neapărat sau o pot refuza, pentru că, oricum, și omul și clipa fac parte dintre evenimentele care apar, doar pentru a se retrage.

.....

Au urmat luni și ani în care muream, cu fiecare zi, în mine. Refăceam istoria femeii damnate. Anulam, în fapt și cu bună știință, istoria personală a unei femei. Nu devenisem decât reversul a ceea ce aș fi putut fi dacă el nu mă dorea.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

Subject: **Apusul și nopțile friguroase**

Acum ziua s-a încheiat, bunul meu prieten. Ziua petrecută cu el, legând orele între ele. Restul au fost ani de absențe, suferințe, chemări, însingurări sau penitențe prost aplicate și întrerupte de ecourile chemărilor lui. Sunt și acum momente în care, înainte a o arunca în abisurile minții mele, mă bucur de ziua cea mai lungă dintr-un an (cred că e 21 iunie), care a cuprins în ea mai toate anotimpurile, mai puțin iarna.

Niciodată nu mi-a fost frig cu el. Dar e timp și pentru îngheț, e timp pentru toate. Totul depinde de cât de multe drepturi ne arogăm fiecare.

Soarele este la apus și va urma noaptea, o nouă noapte albă, singură, cu gândurile și remușcărilor mele. Cum au fost multe astfel de nopți? te întrebi poate. Mă trezeam, uneori, brusc, în noapte. Mă uitam în jur și, din nou, nimeni, în afară de mine și de buzduganul de pernă de pe podea. Îl îmbrățișez în fiecare seară, înainte să adorm, apoi îl dau jos din pat. O fi aceeași oră ca ieri noapte? mă întrebam. Ce contează? Aveam, mereu, aceeași senzație de frig, asta conta. Trebuia să găsesc rapid o soluție.

„Poate o să-mi schimb de mâine pijamalele de mătase albastră, o să-mi iau unele mai groase. Oricum el nu va afla niciodată culoarea pijamalelor mele, n-o să mă îmbrățișeze niciodată noaptea, în pat și n-o să-și treacă nici măcar mâna lui, întotdeauna caldă, peste spatele meu, ca să mă încălzească. Sau poate c-am să dau doar drumul la centrala termică, o să-mi comand și temperatura camerei. Dar ce soluție pot să găsesc pentru noaptea asta, ca să nu-mi mai fie frig?” continuam să mă întreb noapte de noapte.

Erau nopți în care tot ce-mi doream era o atingere omenească, să simt că nu îngheț. Îmi strângeam genunchii la piept, cum am obiceiul, îmi lipeam palmele și mi le aduceam între picioare. Îmi atingeam, uneori, întâmplător, sexul. Simțeam deodată un fior în tot corpul.” Sigur nu e sufletul lui care-mi atinge sexul, deși seamănă cu el” îmi spuneam. Dintr-

odată, îl doream atât de intens; în primul rând prezența lui fizică, mâna lui de bărbat, care să-mi mângâie corpul: fața, gâtul, sânii, sexul; vreau să mă iubesc acum, mai mult ca oricând, cu el. Era mai mult, cred, decât o simplă reactualizare, a dorinței sexuale trezită în mine de prima lui atingere.

Îmi aduceam, fără să vreau, aminte de momentul în care ne-am atins prima oară. I-am dat o piatră, pe care o adusesem de la celălalt capăt al țării, din Maramureș, special pentru el, și, împreună cu ea, o scrisoare. Un gest ritualic, după cum am stabilit amândoi. Mâinile noastre s-au mai atins, în trecere, când i-am mai oferit un cadou, de ziua lui, care trecuse, poate, de mult. În sfârșit, într-o bună zi i-am sărutat buzele, după ce l-am privit și am observat, atât cât îmi permitea emoția care mă stăpânea când citea scrisoarea în fața mea, că devine alt om. Era un gest la care râvneam de atâta timp! ”Faceți asta pentru mine?” „Pentru Sine”. Și din nou alte săruturi pasionale și deodată trezită în mine dorința de a-l iubi atunci, acolo, deși nu știam cum se iubește un bărbat, mai mult decât printr-un sărut, și deși nu știam dacă ce simțeam era sau nu bine.

Uneori îmi ascundeam fața în pernă, dar, mirare, și acolo tot parfumul trupului lui; îl doream și mai mult și mintea începea să-mi umble din nou razna, imaginându-mi c-ar fi fost totuși acolo și eu l-aș fi rugat să mă lase pe mine să-l iubesc de data asta. Să-i mângâi fața, ochii, obrazul proaspăt bărbierit. Cu fiecare atingere a mea...

Alteori alungam toate aceste gânduri, de îndată ce

cele mai multe ori făceam un duș mai rece și ieșeam din baie încercând să mă consolez cu ideea că și omul meu e cât se poate de omenesc și că, devreme ce nu și-a permis concesiia de a se plimba liber numai prin spirit, trebuie să suporte acum tragedia.

Cum nici în seara asta n-am cum să am parte de mângâieri, îmi trebuie doar un gând liniștitor.

Și tu și el veți avea întotdeauna alternativă, fugiți în brațele altei femei, care vă primește, vă îmbrățișează, vă iubește. Eu mă întorc a doua zi în stradă, îmi vine să mă dezbrac și să strig că sînt demnă, că am coloană vertebrală. De fapt am scolioză, sînt strâmbă și-aș vrea să-mi pot vomita creierii, ca să nu mai gîndesc. Dar de ce să descriu eu senzații care respiră aerul morții străinilor? Nici n-aș putea s-o fac, pentru că mentalitatea asta modernă care mă întâmpină în stradă îmi sufocă emoția și transformă discursul meu într-unul ironic. Tocmai de-asta m-am retras aici, la mănăstire. Aici se vorbește puțin și se acordă mult timp rugăciunii.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

Subject: **Zile trăite după rețele...**

Astăzi a fost o zi în care am trăit numai pentru mine. Nu asta mi-a spus să fac? Oricum el n-a fost în stare să-mi oferi nici măcar o zi. De fiecare dată, a fost un soare aprins de o oră, care se grăbea să anunțe apusul. Ce intensitate mai poate avea soarele la apus? De fapt, cred că ceea ce mă determină

acum să scriu din nou sunt cuvintele unuia dintre copiii de la organizație care au rămas la mine peste noapte, pe care mi le-a spus, iarăși ca din senin, într-o seară târziu, văzându-mă tristă și adâncită în gânduri: "Ani, știi că se poate muri de dorul cuiva?" Am oftat, cât o viață de om poate, atât de lung cât e drumul până la Dumnezeu.

Să nu crezi că decizia mea de a-l părăsi a fost lucrul cel mai greu. Nicidecum. Rezistența la toate impulsurile de a răsturna această decizie. Îmi aduc aminte de una din zile în care am alergat prin ploaie, în tot orașul, căutându-l. Înainte, dacă mi se întâmpla să-l visez seara, făceam tot ce puteam ca să-l văd a doua zi. Și acum era prima oară de când mă hotărâsem să nu-l mai caut, chiar dacă s-ar fi întâmplat să-l mai visez.

A doua zi a fost pentru mine, cea mai grea încercare. Trebuia să anulez, odată cu decizia mea, și toate astfel de ritualuri legate de el. Așa că am colindat ore întregi prin oraș, fără o țintă, iar după vreo trei ore de mers, mi-am cumpărat un buchet de flori de câmp și m-am întors acasă. Mi-am adus aminte că aveam o întâlnire importantă de care uitasem. Trebuia să intru în rândul lumii. Vroiam să mai pot crede, în timpul cât străbăteam aceste drumuri care nu mă cunoșteau, că am să mă pot întoarce acasă, să-mi continui viața și să-mi împlinesc destinul, în cazul în care există așa ceva pentru mine și el nu fusese decât un fulger de lumină, să cred că, de data asta, în drumul spre el, am luat-o pe calea cea dreaptă, chiar dacă e mai lungă. Dar vroiam să cred că la capătul drumului

în locul lui am să mă regăsesc pe mine.

Nu aş fi însă cinstită cu tine dacă nu aş recunoaşte că în toate zilele astea de rătăcire nu eram sigură că îl căutam tot pe el sau căutam disperată un semn de la Dumnezeu care să mă ajute să mă caut pe mine, așa cum eram înainte de a-l cunoaşte pe el, atunci când tu plecaseşi de la noi, iar eu credeam că plecând departe de casă, plecasem în căutarea lui Dumnezeu, crezând că voi afla prin ceilalți la ce adresă aş putea să-l găsesc cel mai repede. De ce a trebuit să mă opresc la el, nici acum nu ştiu. Ştiu doar că ceea ce mă copleşea în timp ce traversam străzi necunoscute mie în acea zi: un amalgam de gânduri ce păreau să semene cu cele ce puseseră stăpânire pe mine în timpul plecării în Maramureş, înainte să mă întorc la Bucureşti la el. Şi cel mai dureros dintre gânduri era cel legat de inflexibilitatea atitudinii lui în faţa suferinţei care se citea tot mai des pe chipul meu în ultimele noastre întâlniri. Cum se putea ca atâtea chemări şi jeluiri care au trecut prin mine să nu-l atingă? Şi cu pumnii în piept dacă i-aş fi dat, tot zid sau munte ar fi rămas. Cum se face că poate să țină în palmă, precum Gulliver, atâţia oameni pe care îi iubeşte şi pe mine mă ţinea doar în palme?

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

Subject: **Aş fi putut să fiu o mamă bună....**

Depresia care m-a cuprins în săptămânile ce au urmat era însoţită de milă faţă de mine ca femeie, care timp de atâţia

ani se lăsase înghițită de starea de așteptare, de o stare de pândă continuă și se hrănise cu iluzia unui tip de întâlnire care n-avea să se producă, de fapt, niciodată.

Nu sunt născută pentru a fi femeie, ci doar mamă. Mamă pentru copiii mei de la organizație, mamă pentru părinții mei care vin la mine să le rezolv eu conflictele lor de cuplu, mamă pentru prietenele care mă sună numai când au nevoie de mine pentru că știu că merg întotdeauna la țintă, mamă pentru el, iubitul meu neștiut de nimeni; starea asta m-a ruinat, m-a ucis și m-a făcut de cele mai multe ori dependentă de starea de vis. Noroc că am o resursă în mine (probabil c-o avem toți, nu știu) care-mi dă puterea unei schimbări radicale; o nouă viață, un nou mod de a o trăi.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Despre terapia prin dinamită...***

La mult timp după ce nu mai știam nimic de el, m-am trezit într-o zi, cu un telefon de la soția lui. Mă întreba foarte direct care era relația mea cu soțul ei, întrucât descoperise, se pare, una din scrisorile mele și, evident, o citise.

„Acea scrisoare conține un mesaj foarte intim și doresc să știu dacă este sau nu adresat soțului meu”. ”Da, este, adevărat”, i-am răspuns, „Este vorba de un mesaj intim, dar nu este adresat soțului dumneavoastră. Am fost cândva pacienta lui, iar ceea ce scrie acolo trebuie că l-a ajutat mult

în rezolvarea cazului meu, devreme ce a decis s-o păstreze”.

M-am gândit că niște termeni psihologici ar face și mai credibilă toată povestea, așa că i-am explicat, încercând să mă mențin calmă, despre un tip de tulburare psihotică acută. ”Probabil că soțul dumneavoastră o să vă explice și mai bine” am adăugat. Este, din fericire, un tip de tulburare ce nu necesită o terapie de lungă durată, așa că nu a trebuit să-l văd pe soțul dumneavoastră foarte mult timp. Dintr-o dată s-a calmat. Ba chiar a început să mă compătimizească. Iar eu să mă enervez, evident, așa că am scurtat conversația, întrebând-o de ce m-a sunat tocmai pe mine. Mi-a explicat, de data asta cu o oarecare tulburare în glas, că a descoperit în urmă cu două săptămâni că soțul ei o înșeală și dorea să știe dacă și eu am avut vreo legătură de acest tip cu el.

„Având în vedere faptul că eu nu l-am mai văzut pe soțul dumneavoastră de un aproape un an, cred că vă dați seama că nu persoana cu care....”. M-am oprit. Emoția era prea mare pentru ca eu să pot juca atât de bine toată scena.”

„Ce vă face să fiți sigură că vă înșeală?”

„Din nefericire, am avut chiar certitudinea, printr-o întâmplare petrecută în urmă cu două săptămâni, a faptului că soțul meu mă înșeală.”

„Dumneavoastră îmi povestiți de o scenă petrecută în urmă cu două săptămâni, iar eu nu l-am mai văzut pe soțul dumneavoastră de aproape un an.” i-am zis, încercând să-mi înăbuș plânsul.

„Da, dar nu mai contează. Am vrut atunci să ne despărțim,

dar soțul meu mi-a demonstrat, prin tot ce a făcut apoi, că mă iubește doar pe mine și acum...”.

„Și acum vroiați să fiți sigură că asta nu s-a mai întâmplat și în trecut. Înțeleg...”. Încercam să continui, dar gâtul îmi era deja uscat iar cuvintele, ei, bine simțeam că trebuie să le măsoar, că mai bine o las pe ea să vorbească.

”Soțul meu este un bărbat urât și porc”, a început ea.

„Ca mulți alți bărbați” o încurajam eu. ”Și eu am avut o astfel de experiență foarte curând, deci îmi este cât se poate de proaspătă în minte toată situația”.

Am lăsat-o să se descarce. Spuneam doar, din când în când, ca o un psiholog în devenire ce mă aflu: „Înțeleg”, „Da” sau foloseam tehnica bine învățată de la el, aceea de a repeta ultimele cuvinte ale interlocutorului, determinându-l astfel să se explice sau să povestească mai departe. Și a tot continuat cu povestea asta cam o jumătate de oră sau poate și mai bine. I-am spus doar că detaliile nu mai contează, chiar nu vroiam să știu despre scenele de amor ce se petrecuseră cu două săptămâni în urmă (căci, la urma urmei, dacă mă forțam, puteam să le intuiesc) și nici ea nu părea să mai aibă putere să vorbească. Cert e că, în acea oră, mi-au fost confirmate cele două mari temerile ale mele în legătură cu el: că va veni un moment când își va trebui, poate, să-și încalce promisiunea făcută mie, aceea de a nu mă face niciodată nebună în fața ei. Acum o luasem doar un pic înainte, ajutându-l să facă pasul care avea să mă doară cel mai tare. După ce am închis telefonul, am simțit totul întors împotriva mea. Am crezut că,

odată cu aflarea acestei vești, am să asist la primele semne autentice ale nebuniei mele. Și totuși, lucrurile nu au stat deloc așa. Am simțit, într-adevăr, după ce am terminat cea mai epuizantă conversație din viața mea, un dispreț fantastic: față de slăbiciunea lui, față de acea femeie care îl atrăsese cu farmecele ei, față de mine, față de situația în sine, dar, ciudat, nu și față de el sau de soția lui. Nici urmă de ură. Nici un strop. Dacă aș fi simțit, măcar pentru o secundă, probabil că în lunile următoare ar fi luat proporții și mai mult ca sigur, aș fi înnebunit, așa cum credeam altădată că se va întâmpla.

Am făcut exact ceea ce fac de obicei când oamenii mă rănesc și am dorința imediată de a răspunde cu aceeași monedă. Am fugit, din nou, în teatru. Acolo e singurul loc în care trăirile astea opoziționale sunt îngăduite, ba chiar sunt un fel de esență care face teatrul să fie teatru. Acolo, numai acolo îmi era îngăduit să urăsc. Stai, nu te speria, nici acolo nu urăsc, Doamne, doar mă prefac, joc un rol. Dar pot s-o fac cel mai bine scoțând la iveală demonii din mine, pe care tu nu-i vrei prezenți. Am petrecut ore întregi în fața oglinzii, reprezentându-mi o poveste despre un duel original în care îți convingi partenerul să își renege condiția și apoi îi înfigi un cuțit în inimă, așa, ca să moară damnat. Am făcut-o apelând, de data aceea, la pantomimă. Eram udă flească, dar eliberată. Ucisesem, poate, toți demonii răzbunării.

Alteori am scris alte povești, în aer, dansând. Apelez la orice exercițiu din artă, numai să nu mă întorc la cel care m-a rănit și să-i dau cealaltă palmă. Poate pentru că știu ce palmă grea am? Pentru că știu că l-aș azvârli așa de departe și cu

o asemenea forță aș putea chiar să-l omor printr-o lovitură? Îmi dau seama perfect că nu de gestul în sine fug, deci, ci de consecințele lui. Nu știi de ce însă atunci, imediat ce am închis telefonul, am fost un Zorba al pantomimei. Dintr-o dată, aerul nu mai era prietenul meu. Nu mai mă spălam cu el pe față, ca în diminețile senine de vară. Era rivalul meu, partenerul care mă respinge și pe care trebuia să-lucid. Desigur, aerul era doar partenerul imaginar, cel care mă rănise, mă trădase: rivalul autentic era însă corpul meu. Nu știam cum altfel să mă pedepsesc cel mai bine. Am petrecut ore întregi, în fața oglinzii, cu astfel de exerciții, de dueluri. Nu am avut nevoie de îndrumări. Nu simțeam nevoia să mă mai învețe nimeni sau să-mi spună dacă e bine sau nu. Mă revoltam împotriva propriului corp, mă scuturam de el. Îl uram, pentru prima oară, din tot sufletul. Partenerul meu mă respingea și eu începusem lupta corp la corp cu el. Vroiam să străpung aerul ca să pot ajunge la spațiul meu vital, car era dincolo de cel care mă înconjura în acele momente. Era doar o ceață, un spațiu ce devenea îmbâcsit de dispersiile propriului meu corp.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

Subject: Despre nebunia întru Chris...

Iată-mă ajunsă cu povestirea la a doua cădere a mea. Îngăduie oare, Dumnezeu alt tip de nebunie decât cea întru Hristos?

Credeam că, în momentul în care se întâlnesc, doi oameni care se iubesc, nu mai sînt ființe distincte. Dar se pare că numai el a rămas în mine, și devenea, din cea mai onorată globulă roșie, cea mai nimicitoare celulă albă din sângele meu femeiesc. Se pierdea iluzia pasiunii, dar se întrevedea, din ce în ce mai clar, prin semnele pe care le primeam de Sus, prin gândurile ce au orchestrat toată simfonia din zilele de spital, realitatea morții.

În clipele când îți scriu cu mintea de acum, plec în căutarea altui personaj pe care l-am invitat înăuntru de atâtea ori în nopțile de singurătate de la Craiova și totuși nu i-am deschis niciodată cu inima. Doar cu mintea. Și el știa că poate trece, de fapt, peste încuietori, dar a ales să stea deoparte, să aștepte să-l chem cu inima și nu doar din foaie. Nu mă invadează, cum o făcea celălalt, lăsându-mă copleșită de plăcerea jocului, de context, de emoții, de senzații pe care nu le mai poți refuza. El îmi trimite doar semne.

Câteodată realizez că aș putea scrie o carte întreagă despre acest Cristian Codruț sau, dacă vreau să merg la țintă, despre inversul a ceea ce eu sunt. E ciudat să îți poți imagina întâlnirea cu acest invers, care are și el limite, ca și tine, dar de-a dreptul apreciativ este a putea să-ți imaginezi ultima întâlnire cu bărbatul care te-a făcut să transformi dragostea înseși în dependență. E un cuvânt înspăimântător, care te duce cu gândul la obsesie și alte concepte care sună amenințător; dar cel mai bine este să accepți astfel de cuvinte dacă ele te conduc spre adevăr.

De fapt, și Freud și Jung s-au despărțit la un moment dat, cu toate că se iubeau și se respectau și cu toate că, în chip diferit, au continuat să lucreze în același domeniu. Și noi vom continua să iubim la fel de mult oamenii și să slujim aceleași cauze. Căile pe care vom continua să mergem fiecare s-ar putea să difere un pic. Totul depinde de c&c – conștiință și crez.

From: Analupsihodrac@yahoo.com

Subject: **Prăjitura mea preferată**

Știi testul cu prăjitura? Copiilor care au cerut o prăjitură, li s-a spus să aibă răbdare, încă cinci minute, până termină părinții treaba. Puteau să aleagă: fie să aibă o prăjitură atunci, în momentul când au cerut-o, fie să aibă răbdare, încă cinci minute, și vor primi două prăjituri. S-a demonstrat că acei copii care au știut să aștepte s-au descurcat mai bine în viață. Eu am avut întotdeauna răbdare, am știut să amân, am avut înțelegere și deschidere față de problemele altora. Și în timp ce așteptam bărbatul potrivit pentru mine, într-o seară, făcându-mi-se poftă de prăjitura pe care o așteptam, l-am rugat pe „Marele Cofetar” să-mi spună măcar dacă există ce-am așteptat, dacă e frumoasă și dacă pot s-o am. Mi-a arătat-o, într-un târziu: un fel de șarlotă spumoasă, bine încheată cu povești și ritualuri de împerechere, cremoasă și șerpuitoare ca mângâierile tandre și șoaptele prea fermecător rostite ca să fie adevărate, cu puțină aromă de coniac, doar cât să mă ajute să mă pot deschide toată și dintr-odată. Numai că cireașa,

cireașa roșie și îmbietoare de pe frișcă, avea un sâmbure și sâmburele era acolo dinainte ca eu să văd prăjitura.

L-am alungat pe cofetar și prăjitura a rămas acolo, tot pentru ceilalți; pentru cei care au știut să o ceară înaintea mea și pentru cei care știu să o ceară încă. Mie mi-a rămas aroma, care îmi învie dorința în fiecare clipă a vieții mele.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **cristian cu c mic***

Am fost și încă sunt... mică și trădătoare. Și n-am simțit încă adevăratul gust al remușcării. Mai am mult până acolo, devreme ce încă nu-mi pare rău pentru trădarea mea. Mergeam la biserică, dar îl sfidam în continuare pe Dumnezeu, pentru că nu-mi pare rău de ceea ce am făcut. M-am dus într-o zi să mă spovedesc. Doamne, am avut aceeași reacție de respingere ca atunci când l-am văzut pe cristian! Nici nu îngenunchiasem bine că îmi și venea s-o iau la fugă. Nu știam ce ar trebui să spun. Dar se vede treaba că altcineva se rugase pentru mine și-mi dăduse puterea să merg până la capăt. Când am ieșit din biserică, am aflat cine era. Stătea acolo, în prag și-mi zâmbea dulce."Îngerii se bucură acum de întoarcerea dumneavoastră!", mi-a spus. Nu știam de unde să o iau și apoi eram oricum răvășită."Îmi păreți cunoscută, dar nu mai știu de unde să vă iau". "Sunt mama Roxanei. Ne-am întâlnit tot la spital, nu mai țineți minte? Am stat de vorbă despre ea și

m-ați ajutat atunci cu bani, pentru testul acela de imunitate. Știți că nici un spital nu accepta să-i fac testul fără bani ”. ”Da, da, mi-aduc aminte. Ce mai face Roxana? E bine? ”. ” Este mult mai bine. De atunci, ne rugăm în fiecare zi pentru dumneavoastră și eu și Roxana. Vin în fiecare duminică aici la capela spitalului, sperând să vă regăsesc. Mă bucur mult că v-ați întors ”. Apoi a dispărut în mulțime. N-am mai revăzut-o.

Lucrul la „Salvați copiii” era singura activitate care mă mai ține în viață. Câteodată luam la mine acasă câte un copil. Am o cameră liberă, de când ai plecat tu. Le spuneam povești, ne jucam. Nu mai merg pe la facultate. Mi se pare o profesie atât de departe de idealurile mele! Psihologul nu poate duce decât pe om la om. Ca să nu mai zic că unii fac din om neom. O învățătură, printre atâtea altele, din relația cu un psihiatru este și asta. Să nu-i întrebi niciodată despre lucruri pe care deja le cunoști. Te pot face atât de ușor să-ți schimbi ideile! Ca să nu mai zic de idealuri!

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Am întâlnit ...omul***

Este atâta durere în mine acum, când sufletul meu încearcă să se desprindă din strâmtoare, să-și caute lumina pe un alt drum. Iată c-a sosit și momentul când bărbați, femei sunt toți semenii mei și atât. O mică diferență ar fi. Am o slăbiciune aparte pentru copii.

Gândeam, speram, că am să pot începe totuși de la ceva. Poate, de la gândul unei dimineți înălțătoare și al unui

gest, prin care o lume amenințată de iminența prăbușirii este suspendată sub fiorul trăirii divine.

Mă rugam sau cel puțin mă străduiam să perseverez în rugăciune, dar mintea mea nu putea fi eliberată de obsesia unui gând: susținuse oare versiunea mea? Mă făcuse nebună sau nu? Mai mult decât doream să știu răspunsul la această frământare, îmi doream toate scrierile înapoi, toate scrisorile sau măcar ceea ce mai păstrase din ele. Nu mai doream nici un fel de contact, nici un fel de legătură cu el, nici măcar o singură urmă a mea să fie prezentă în viața lui.

A trebuit să mai fac un drum, de data asta până la el acasă, căci la telefon refuzase să stabilească o întâlnire. Nu era, evident, deloc dispus la o ultimă întâlnire. Dar eu vroiam să recuperez orice urmă a prezenței mele în viața lui, să distrug totul. Să ard scrisorile și tot ce m-a legat vreodată de el. Cu telefonul nu rezolvasem nimic. Mi-a spus că nu mai dispune de ele, apoi s-a grăbit să închidă. Dar nu puteam să las astfel lucrurile. Astfel că am mers, pentru prima oară, la el acasă și i-am vorbit din nou, după mult timp, cu dumneavoastră. Șansa lui, desigur, că a deschis el. I-am cerut scrisorile, toate câte i le scrisesem în acești trei ani.

„Ți-am spus la telefon, nu mai dispun de ele”, mi-a răspuns cât se poate de calm.

„Atunci înseamnă că altcineva dispune de ele. Vreau să știu cine, vreau să știu unde sunt și să le recuperez. Așa cum mi-am asumat riscul de a le încredința unei persoane nedemne de ele, mi-l asum și pe acela de a merge până în pânzele albe să le recuperez”.

„Le-am ars, mai demult”.

Se grăbea, desigur, să intre în casă. Altfel ar fi dat de bănuț.

„Sau poate le-ați aruncat la gunoi, cum ați făcut, de fapt, cu mine?”

„Nu, le-am ars.”

„Și ce era atât de greu să vă asumați un fapt, la fel de obiect ca altele, care nu sunt o trădare față de mine, ci față de soția dumneavoastră, în primul rând?”

A lăsat privirea în jos. Iată confirmarea de care, oricum, nu mai aveam nevoie.

„Ei bine, uite, mi le asum. Îmi pare rău”.

„Mi-ai spus că mă vrei doar pentru tine, pentru ca apoi să vrei să mă vinzi, mi-ai spus că mă iubești, pentru ca mai apoi să nu-ți pese dacă mă pierd, mă înalți, pentru ca apoi să mă reduci ca femeie, în fine, mă renegi și în final mă arunci la gunoi și mă faci nebună. Ce umilință mai mare pentru mine decât să te folosești de mine pentru a-i recuceri încrederea pierdută! Ar trebui să te pot disprețui fie și numai pentru gestul ăsta atât de senin și de grăbit făcut!”

Aș fi vrut să-i spun toate aceste lucruri, dar spațiul discursului meu era, din nou, prea mic. Femeia cealaltă din mine, mama, îmi șoptea că mai bine plec, că trebuie să-l ajut să-și mențină ceea ce a recucерit. Chiar dacă a făcut-o folosindu-se de mine. Pe mine oricum mă pierduse de mult. Așa că de ce să nu folosească tot ce-i pică la îndemână pentru a recâștiga încrederea pierdută a soției? Faptul că nu eu fusesem cauza

pentru care ea-și pierduse încrederea și că, deci, nu avea nici un drept să mă folosească, nu mai conta. Ca de obicei, el era singurul care conta. Așa că l-am ales din nou pe el. Atunci, pe loc. Și nu i-am mai spus nimic. M-am grăbit să plec, nu înainte de a-i spune că am aflat despre trădarea lui chiar de la ea, pe care a făcut-o atât de mult să sufere. Mi-a aprins la plecare o lumină pe alee. "Nu de lumina asta am nevoie, doctore" îmi venea să-i spun, "ci de o alta". Am mers prin ploaie, nu știu cât timp. Știi doar că am colindat ore întregi, continuând să mă rog, fără să conștientizez cuvintele pe care le rosteam în gând.

Simțeam că puterile mă părăseau, dar continuam să merg și să încerc să mă rog. Îmi părea că deja începusem să plutesc. Eram din ce în ce mai dezechilibrată și mă împiedicam tot mai des de trecători. Am intrat la un moment dat într-o biserică, nu înainte de a întreba la ce biserică mă aflam. Vroiam să-mi păstrez totuși mintea limpede, deși începusem să-mi fie tare frig. Mi s-a spus că este Mănăstirea Antim. Continuum să mă rog în gând. Ce confortabilă era poziția asta în genunchi dintr-odată! Mă ajuta să nu mă prăbușesc, căci puterile mă lăsau. Nu-i nimic, continuam să-mi zic. Slăbește doar omul exterior, să-i dea șanse celui dinlăuntru să se nască. Probabil că începusem să mă rog cu voce tare, căci o femeie a trecut pe lângă mine și m-a privit mirată. Mă strângeam toată și-mi simțeam fața roșie, dar continuam să rămân în rugăciune. Mă rugam în primul rând ca Dumnezeu să mă ajute să n-o disprețuiesc pe femeia aceea. Eu care nu am disprețuit pe

nimeni niciodată, disprețuiesc acum un om. Doamne, ajută-mă să nu disprețuiesc! Pe această femeie care n-a fost mai nemernică decât am fost eu în urmă cu ceva timp. Poate că nu greșise nici de data asta el, ci ea, ca și mine, i se oferise de nenumărate ori și el cedase, ca orice bărbat, într-un final.

„Ca orice bărbat care nu poate fi bărbat deplin, vrei să spui, așa cum nici tu nu ai fost o femeie deplină”, a continuat omul din fața mea. Mi-am ridicat puțin capul și mi-am dat seama că în fața mea, pe un scaun, se afla un părinte. Și tot atunci am realizat că începusem, fără să-mi dau seama, să mă rog cu voce tare.

„Tocmai când femeia tinde să se manifeste deplin ca femeie, adică să fie mamă, bărbatul uită să mai fie bărbat adevărat.”

„Înțeleg, părinte, din cele ce spunei, că femeia deplină este femeia care nu uită că este, întâi de toate mamă. Dar bărbatul adevărat, ce este, părinte?”

„Este acel bărbat care trece examenul cel mai greu al bărbăției: să poți opri prin cuvânt o femeie de la păcat și în același timp să nu-i inspire nici o speranță că ai putea să păcătuiești vreodată cu ea. Căci ce greutate este în a atrage o femeie spre păcat când și ea e atrasă de frumusețea bărbătească prin legea firii, însă a o opri prin cuvânt, astfel încât ea, chiar și fiind atrasă spre tine trupește să se împotrivească și copleșită de filosofia ta să se supună ca o mielușea sub sabia cuvântului tău – iată bărbăția care niciodată nu cade. Desigur că este greu de atins un asemenea stadiu, el e specific sfinților.”

Aș fi vrut să-i spun că eu nu trăiesc printre sfinți și că n-am întâlnit în lumea asta în care viețuiesc vreun bărbat care să dorească să urmeze un astfel de exemplu. Că, dimpotrivă, se consideră că bărbat adevărat este acela care reușește să aibă inclusiv pe femeia pe care alții o consideră inaccesibilă. Cu cât mai mare abilitatea și cu cât mai rafinată tehnica de a cuceri, cu atât mai mare bărbăția. Dar el probabil că îmi citea gândurile, așa cum făcuse de când pășisem în biserică, în fața lui, iar eu habar nu aveam:

„Tu după care legi dorești să trăiești, după legile lumii acesteia sau după legile lui Dumnezeu?”

S-a lăsat o tăcere mormântală.

„De ce să disprețuiești?” a început el, fără să-l fi întrebat din nou nimic. ”Dumnezeu te-a disprețuit pentru că l-ai părăsit sau l-ai sfidat de atâtea ori? Nici măcar nu-ți pare rău cu adevărat pentru ceea ce ai făcut. Iată că-l sfidezi din nou și el te primește din nou, în casa lui. Te-a dat el afară vreodată sau te-a părăsit, așa cum fac oamenii?”

„Nu, părinte”, i-am răspuns. ”Niciodată.”

„Când o să-ți pară cu adevărat rău, atunci să te mai duci să te spovedești.”

Am tăcut, din nou, pentru un timp.

„Părinte, cum se formează o conștiință greșită?”

„Atunci când omul își odihnește gândul călcându-și pe conștiință. Iar atunci când își odihnește astfel gândul, pentru mai mult timp, își face o altă conștiință, a lui proprie, o conștiință pe măsura lui, adică o conștiință greșită. Cel mai

mare egoist este acela care se ia după gândurile lui și nu întreabă pe nimeni. Unul ca acesta se autodistruge.”

„Dar eu am iubit un om ...”

„Nu mai folosi cuvinte al căror sens nu-l cunoști încă, m-a întrerupt. Trebuie mai întâi să înveți să trăiești în cuvânt și apoi să-l dai altora. Cuvântul e folositor împreună cu gândul bun, și gândul bun e acela care nu-l uită în nici o împrejurare pe Dumnezeu. Dar când e folosit spre a abate mintea de la Dumnezeu și a trage foloase proprii, cuvântul devine otravă. Ca și cu banul, ca și cu bărbatul. Zic bărbat! Nimic nu mă vatamă. Atâta timp cât cuvântul bărbat nu este în mintea mea cu patimă. Dar dacă lângă cuvântul bărbat mai aduc un gând: „Măi, ce-ar fi dacă l-aș face pe acest bărbat care e legat de o altă femeie să fie îndrăgostit de mine? Ai văzut unde te duce imaginația? Îndată cuvântul bărbat s-a complicat cu patima, cu momeala altor cuvinte prin care atragi bărbatul acela spre păcat. Se poate ca cineva să fie deștept, ba chiar foarte inteligent, dar dacă are voia sa, încredere de sine și iubire de sine, se chinuiește mereu(...) Este nevoie de ajutor duhovnicesc ca să poată înfrunta corect problema și astfel starea sa să se îmbunătățească.”

Părintele s-a ridicat. Înainte să plece, mi-a mai spus: „Zice Marcu Ascetul că trei sunt uriașii careucid sufletul: uitarea, neștiința și trândăvia. Dar mai întâi de toate uitarea. Apoi m-a binecuvântat și apoi s-a îndreptat spre ieșire.”

Un glas din pragul bisericii l-a anunțat: Părintele Daniel e gata să vă însoțească la conferință. Închid și eu biserica și

voi veni după cuvioșia voastră.

Părintele a ieșit și celălalt care îl anunțase a venit spre mine și m-a ajutat să mă ridic.

„Știu, părinte, trebuie să plec.”

M-a condus spre ieșire, ținându-mă de braț și mi-a șoptit la ureche:

„Ține minte ce ți-a spus omul acesta. Nu iese din pustie decât o dată la cinci ani pentru a vorbi oamenilor. Ai avut mare noroc să fii binecuvântată de un asemenea om. Să nu uiți niciodată cuvintele lui.”

Era deja seară când am ieșit din biserică. Am ajuns acasă după udă flească. Mi-era din ce în ce mai rău. Și în loc să mă schimb, am început să scriu. Dar mâna îmi tremura deja. Credeam că ar putea fi primul semn al nebuniei, dar, de fapt, începuseră frisoanele. Și mai târziu a venit și temperatura. Pentru moment nu mă puteam bucura decât că am reușit să ajung totuși acasă. Mi-am făcut un ceai și am luat aspirină și Coldrex, dar în timpul nopții a apărut febra care, așa cum deja știi, cu greu a scăzut în zilele ce au urmat. A doua zi am ajuns repede la aproape 41, dar nu dădeam voie nimănui să se apropie de mine. Ai mei au chemat deja salvarea și continuă să-mi pună întrebări la care refuzam să răspund. Nu puteam să le spun unde îmi petrecusem seara. Îmi ardea tot corpul, mâinile mi se umflaseră ca niște butuci. Plângeam și atât. Îmi răsunau în minte doar cuvintele părintelui de la mănăstire. Mi-era frică și mi-era și frig. Înțelegeam ce taină mare ascund astfel de oameni. Dar nu puteam vorbi cu nimeni și nici nu

puteam scrie nimic în starea în care eram. A trebuit, într-un final, să plec de acasă. M-au luat cu forța și m-au internat chiar în acea noapte.

From: Analupsihodrac@yahoo.com

*Subject: **Departa de lumea dezlănțuită***

Cred că din a doua zi de spital, ai un drum mai clar al evoluției mele. Slavă Domnului, alt spital decât cel în care aș putea să dau cu ochii de vreo fantomă. Febra mi-a mai scăzut treptat. M-a vizitat chiar și un psihiatru. S-a recomandat, dar nu i-am reținut numele. Cică aș fi avut momente de delir și aș fi pomenit ceva de psihiatru. Am vrut să aflu cât de mult m-am trădat, dar nu mi-a spus nimic. M-a informat doar că o să stăm de vorbă doar după ce mă fac bine. ”Ce vă face să credeți că mă mai fac bine? Stau de trei zile aici și nu reacționez la antibioticul ăsta, care am înțeles că e cel mai puternic.” „Ce vă face să credeți că nu vă veți face bine”? a venit răspunsul lui. ”Replică de psihiatru”, am comentat ironic, apoi l-am dat afară. I-am spus să mai vină când o să-l chem eu. ”Pentru moment, sunt alergică la psihiatri”, i-am spus, insistând să iasă afară.

A doua zi am marcat amintirea cuvintelor acestui sfânt părinte. Mi-am tăiat părul cu o foarfecă pe care am găsit-o la baie. M-am făcut urâtă. Să nu cumva să se mai îndrăgostească cineva de mine.

Hai că trebuie să închei. Trebuie să ies de aici. Spațiul

ăsta are un aer prea uscat, prea puțin. Ca și cel de spital, de unde îți scriu, plin de alte neputințe pe care le pot citi pe fețele colegelor de etaj. Am uitat să-ți spun că în cameră cu mine a fost adusă o femeie mută. De fapt, nu e mută din naștere, au adus-o pe secție pentru că refuză să vorbească. N-au avut paturi libere la clinica I și au transferat-o la noi. Eu însă îi vorbesc, îi povestesc și ei câte ceva din cele ce-ți scriu ție. Nu știi de ce o fac. Poate încerc să-mi verific doar auzul, să văd dacă mintea mi-a rămas întregă. Iar a-i vorbi ei, alături de exercițiul de a-ți scrie ție niște scrisori pe care nu știi dacă am să ajung de fapt să ți le trimit (dar dacă voi ieși de aici îți promit că vor ajunge la tine), mă ajută mult să-mi limpezesc gândurile.

.....

From: Analupsihodrac@yahoo.com

Subject: **Am plâns și astăzi...**

...așa cum am plâns și în ziua când ai venit tu la mine la spital. Nici pot exprima bucuria ce am simțit-o. Restul îl cunoști. Acum sunt în afara spitalului. M-am retras pentru un timp tot în Maramureș, la Mănăstirea Bârsana. Sunt găzduită aici pentru o perioadă. Am grijă de educația fetelor de la orfelinat. Abia acum am realizat, se pare, că pot să-i schimb pe ceilalți numai dacă mai întâi mă schimb pe mine. Simt că acum rugăciunea mea începe să fie din nou primită.

Din el, din Dumnezeuul meu mai mic, n-au mai rămas în mine decât mișcările lui efeminate și zâmbetul de heruvim.

Rugăciunea, iată una din preocupările mele pe care aş vrea-o constantă. Dar mai ştiu oare s-o fac?

Acum, când am reuşit, în sfârşit, după multe săptămâni de post, mă întreb dacă el a spus vreodată o rugăciune pentru mine. Nici eu prea multe pentru el. Mai multe pentru rostul lui în lumea asta; are nevoie. Nu credeam, din câte îl cunoşteam, că ar mai avea vreodată o legătură cu altă femeie. Alta, în afară de soţia lui. Pe ea, pe soţia lui, nu am fost niciodată geloasă. Am văzut-o, odată, întâmplător. Am stat la o masă vecină, în timpul lansării cărţii lui, şi am ascultat conversaţia pe care o avea cu o prietenă. Doamne, cât de fragilă pare! Ce voce orgasmică şi afectată! Stă să se frângă, mă gândesc, dacă nu o sprijină el. Pe de altă parte, sunt chiar mândră de el că a ales aşa de bine. N-aş vrea să aflu niciodată de mine şi de Cristian. Nu suport gândul că aş răni un om pe care el îl iubeşte. Şi-apoi, mi-a fost suficient s-o văd o dată ca să ştiu câtă nevoie are de el. Eu pot fi puternică şi fără el. Nu şi ea însă. Are nevoie de impulsuri, de mai multe guri de aer, pentru a putea ajunge la suprafaţa mării; scorpionul de apă îi face curte unei sirene frumoase şi mai apoi, după multe jocuri ale iubirii, se regăsesc acolo, între monştrii marini şi sunt amândoi fosforescenţi şi numai ei ştiu ce mistere împart, când se iubesc, în adâncimile oceanului. El, ca şi alţi bărbaţi asemenea lui, i-a creat impresia că viaţa lor de cuplu se poate trăi ca o poveste. Şi sirena continuă să trăiască în poveste, se lasă încântată de farmecele lui de bărbat cuceritor, de atenţiile lui, de paradoxurile lui prefăcute care se găsesc

numai în povești, de sentimente alunecoase, iar el, de mersul ei de sirenă cu care l-a cucerit, de glasul ei ușor afectat; de imaginea ei fragilă, fluidă, instabilă. Îmi doresc să nu ajungă niciodată să cunoască și monstrul din el.

Pentru mine însă e clar: numai el o poate ajuta să-și mențină echilibrul. Și sincer vorbind, chiar se potrivesc, cel puțin fizic. Seamănă unul cu altul. Cu mențiunea că ea e mai frumoasă. Normal, e și mai tânără și nici nu are atâtea monstruozițări ascunse în ea. Doamne, fă în așa fel încât să nu afle niciodată de ele! Sunt prea grele pentru o ființă atât de fragilă ca ea!

Încerc să aplic aici câte ceva din cele ce am învățat în lucrul la organizație cu copiii. Aici sunt copii mai mari, între 10 și 16 ani, dar mă descurc. Cu ei, cu ce a mai rămas din mine în prezent. Cu bine,

Ana

fascinant și că eram de acord să mergem pe ideea îndrăgostirii creatorului de propria operă. I-am sugerat să ne întâlnim chiar în acea zi dacă putea. Răspunsul a venit imediat. Mi-a sugerat chiar „Cafeneaua actorilor” de lângă Teatrul Național. Am sunat-o pe Alice să-i spun că mai întârzii.

La ora 8 am fost acolo și am avut plăcuta surpriză s-o întâlnesc pe Alice.

„Ce faci aici?” am întrebat-o.

„Aștept pe cineva. Tu?”

„Am întâlnirea de care ți-am zis”.

„Nu mi-ai zis cu cine ai întâlnire.”

„Pentru că nici eu nu știu cu cine. N-o cunosc. E o studentă care mi-a trimis astăzi un scenariu foarte bun și am vrea să discutăm pe marginea lui.”

„Interesant. Și mie de ce nu mi-ai spus. Nu hotărâsem că lucrăm amândoi?”

„Pentru că n-am avut când. Am fost toată ziua ocupat cu cititul. Trebuia să mă decid până la urmă.”

„Trebuia să te decizi...Așadar, ai de gând să decizi singur?”

„Nu, nu draga mea. Însă mereu uit că vrei și tu, de fapt, să te implici. Mi se pare așa de stânjenitor. Nu știu, zău. Da, am uitat, am uitat amănuntul ăsta. Dar uite, dacă vrei, de ce nu rămâi și tu și o să asiești la discuția noastră. Desigur, dacă nu ai altă treabă mai importantă. Apropo, tu cu cine te întâlnești aici? Pe Maria cu cine ai lăsat-o?”

„E la mama. Doarme acolo. Mergem s-o luăm mâine după masă. O să ți se pară ciudat, dar am întâlnire cu unul dintre personaje.”

„Cu unul dintre personaje? Ce personaje? Care piesă?”

„Piesa pe care o vei scrie tu, în colaborare cu Angela Melinescu.”

„Așadar, tot cu ea te întâlneai și tu? De ce nu mi-ai zis? Dar cum ai aflat de ea? De-abia astăzi am primit e-mail-ul.”

„Simplu. M-am întâlnit deja cu ea.”

„Da? Când?”

„Ieri, mi-a răspuns senină. Când am scris piesa. Mai bine spus ieri noapte. Știi, eu scriu mai bine noaptea, când tu sforăi.”

„Vrei să spui că tu ești Angela Melinescu?”

„Acum că ne-am întâlnit, să discutăm.”

Am râs cu poftă, apoi am sărutat-o, tot cu poftă.

„Mi-a atras atenția în primul rând titlul. Spune-mi ce-ai de gând cu piesa. Cum o s-o dezvolti? Acolo mi-ai prezentat doar o schiță.”

„Da, l-am ales în urma unei reflecții intense. Am vrut ca titlul să fie o poartă de deschidere spre o interpretare multiplă a textului, pe care am să ți-l trimit tot mâine seară. Mai am ceva de corectat. Am vrut să fie în același timp abstract pentru că însăși lumea căreia îi dă naștere e una abstractă. Știu, o să-mi reproșezi că personajul principal are două mari lipsuri pentru reprezentativitatea piesei: e prea abstract și nu apare pe scenă. Scrie piesa din umbră. Dar am să încerc să-ți explic mai pe larg. Fiecare personaj este un înger în contrateatru.”

Am continuat să vorbim despre piesă încă o oră, începând cu fascinația pe care mi-o stârnise titlul. Mi-a vorbit cu pasiune,

fără întrerupere, despre viziunea ei legată de starea perfectă în care se desfășoară disciplina teatrală. În concepția lui Alice, ea trebuia să fie una creatoare, deschisă, generatoare de noi valențe teatrale, pe care mișcarea scenică le poate actualiza. La sfârșitul prezentării piesei, făcusem o descoperire tulburătoare. Implicarea profund afectivă a soției mele era evidentă: soția unuia dintre personaje, o regizoare talentată, preferă să rămână cumva în umbra soțului, pentru ca acesta să poată străluci singur pe scenă. Credița că totuși soția sa a fost prezentă undeva în umbra lui și i-a dictat cariera, îl face să se întrebe obsesiv dacă unui actor, pentru a fi perfect, îi trebuie și calități regizorale și îl determină să încerce să-și încununeze cariera cu această piesă de teatru proprie de care este îndrăgostit. Dar bucuria pe care o simțeam în acele momente, legată de faptul că, în sfârșit, soția mea se hotărâse să-mi acorde privilegiul de a lucra împreună la o piesă nouă de teatru, era atât de mare că nu doream s-o umbresc cu nici un chip cu vreo întrebare nepotrivită.

„Să bem o bere în cinstea ta.”, i-am spus. ”Nu-mi vine să cred că ai scris o piesă atât de genială. E o idee...cum să-ți spun, genială. Țasta e cuvântul. Și pseudonimul ăsta, și întâlnirea asta secretă. M-ai dat gata.”

„Ce pot să zic. Am avut o profesoară bună. Cea din umbră. De fapt, e unul dintre personaje. Nu apare niciodată pe scenă, dar de la ea am învățat jocul cu ...preludiul perpetuu.”

A urmat un minut prelungit de tăcere. Totul începea să mi se limpezească în cap.

„Nu pot să cred că te-a influențat așa de mult.”

„Nu mai mult decât pe tine, te asigur”.

„Ești încă îndrăgostit de ea, Robert. De când te-ai întors de la spital nu mai ești tu. Ai început să te ferești de mine. Altădată mă implorai să lucrăm împreună. Mai ții minte? Îmi cădeai în genunchi. Și acum te deranjează că am scris o piesă pe care mi-au inspirat-o însemnările unei bolnave. Înțeleg că ai fost tare îndrăgostit de ea, nu?”

Am tăcut din nou, apoi am încercat să continui conversația pe un ton calm:

„Alice, ai scris o piesă bună. Poate că vom lucra împreună la ea...”

„Poate, acum e poate, altădată era sigur.”

„Cum la fel de sigur era altădată că nu ai de ce să fii geloasă. Tocmai de aceea am încetat să o mai caut pe Ana, să știi dacă s-a însănătoșit sau nu. Nu vroiam ca Ana să intervină între noi.”

„Îți-era teamă?”

„Încă mai îmi este. Dar nu pentru Ana, de data asta, ci pentru tine. Ce să fac ca să înțelegi că tu ești singura femeie care mă interesează?”

„Ai fost sau nu îndrăgostit de ea?” a continuat ea insistent.

„Da, am fost îndrăgostit de ea. Dar asta a fost înainte să fiu cu tine. Știi bine, doar ai stat de vorbă cu ea, când te-a invitat, dacă nu mă înșel, la piesa ei, pe când eram toți trei studenți.”

„La care te-ai dus tot singur.”

„Pentru că tu ai spus că nu te interesează.”

„Da, aici ai dreptate, îmi amintesc. Îmi pare rău, Robert. Nu știi ce-i cu mine de m-am aprins așa de tare. Cred că nu prea știi să reacționez bine când sunt geloasă.”

„Pe cine să fii geloasă? Pe cineva care ți se părea o persoană insipidă?”

„Da, mi se părea, bine spus. Acum am descoperit o femeie periculoasă.”

„Tu nu ești geloasă pe ea ca femeie, ci ca valoare. Ești geloasă pe talentul ei. Crezi că e mai bună decât tine. Să nu crezi că nu știi de piesele tale ascunse. De încercările tale din nopți de insomnie. Spune-mi, Alice, am fost eu vreodată gelos pe tine sau pe misterul ăsta pe care ai vrut să-l păstrezi?”

„Vreau să știi dacă ai mai păstrat legătura cu ea.”

„Nu mai vreau să-ți răspund până clarificăm problemele care te preocupă.”

„Nu-i nimic de lămurit în legătură cu mine. Pur și simplu m-am săturat să fiu dădacă. Am făcut o facultate și, da, consider că sunt talentată și am ce spune lumii.”

„Și te-am împiedicat eu vreodată să te afirmi? Ai uitat de câte ori te-am rugat să-ți lansez sau să-ți continui eu proiectele pe care le începeai și le lăsați neterminate? Cine de cine se ascunde Alice? Eu am muncit mai mult pentru că n-aveam bani, pentru numele lui Dumnezeu. Din ce vrei să trăim? Și așa, n-o ducem prea grozav în ultimul timp, nu crezi? Proiectul ar putea fi o poartă de lansare pentru mine. Nu vreau să-l pierd. Nu acum, când am atâția oameni care mă sprijină. Oamenii la care nu credeam să ajung vreodată.”

„Foarte bine. O să-l facem împreună. Dar mai întâi doresc să-mi spui totul despre Ana.”

„Nu vreau să vorbim despre asta. Mai bine să vorbim despre piesă. Ce crezi că trebuie să facem în continuare?”

„Iar eu vreau să vorbim despre ea.”

„Bine, Alice, dar nu mai e nimic de spus. Și așa sunt mâhnit de atitudinea ta față de toată situația. De ce vrei să mă rănești mai tare?”

„De ce te-a chemat pe tine la spital și nu pe altcineva? Bănuiesc că nu ești singurul ei prieten.”

„Începi să devii sarcastică. Oricine, în situația ei, ar fi apelat la serviciile unui prieten. Poate că eu am fost doar mai răbdător cu ea. E destul de dificil de suportat de la un punct încolo. De când începe cu filosofii ei de viață. Doamne, chiar crezi că sunt din piatră, Alice? Chiar crezi că sunt atât de inuman ca tine?”

„Dar de ce i-ai păstrat însemnările?”

„Pentru că nu aveam eu dreptul să decid ce se va întâmpla cu ele. M-am gândit că poate le va vrea înapoi într-o bună zi. Tu nu ai văzut în ce hal ajunsese. Pentru numele lui Dumnezeu, Alice, era vorba de un caz de meningită”.

Am tăcut din nou. Simțeam un nod în gât și o emoție puternică mă sufoca. Nu mai aveam aer. M-am ridicat de la masă și am ieșit, fără să-i adresez un cuvânt. Eram furios pe soția mea pentru ironiile ei din acea seară, pentru gelozia ei absurdă.

Am ajuns acasă mai târziu decât ea. Mă aștepta cu veioza aprinsă.

„Te-ai gândit vreo clipă că poate tocmai de-asta vrea să stea departe de noi, ca să nu ne facă rău? E o ființă nobilă, așa cum...”

„Așa cum eu nu sunt, nu-i așa?”

„N-am spus asta. Și aș vrea să renunți la tonul agresiv. Am avut destule evenimente care m-au agresat la toate nivelele, crede-mă. Nu vreau, când ajung acasă, să am aceeași atmosferă creată de soția mea.”

„Uite cum o să facem, mi-a zis într-un final. Tu lucrezi cu studenții, le explici ideile, personajul. Tu concepi doar piesa finală. E proiectul tău. Nu lucrăm în același timp. Nici nu vreau să te mai văd un timp. Pe scenă, cel puțin. Eu am să vin după două săptămâni și am să te ajut acolo unde cred că vei avea nevoie, în cazul în care te decizi să accepți piesa mea.”

„Am să mă mai gândesc și am să te anunț. Am să dorm singur în seara asta.”

A fost prima seară în care am dormit fără soția mea. Nu știu ce anume mă făcuse să iau decizia asta. Poate privirea ei rece, poate frazele atât de scurte, de tăioase, zâmbetul ei sarcastic sau poate toate la un loc. Cert este că seara aceea a fost prima seară în care nu am dorit-o pe Alice lângă mine. Am adormit repede, cu doar un somnifer. Numai acum, când sunt departe de ea, am nevoie de două pe noapte.

Am început lucrul către sfârșitul lunii. Scenariile au curs, cu zecile, dar am lăsat vizitatorii site-ului să decidă. Creasem

un program prin care fiecare vizitator al site-ului putea citi piesele și decide topul primelor zece. Piesa lui Alice se situase, evident, printre primele poziții. Dar primeam tot felul de întrebări legate de ea. ”Unde e acțiunea? Unde sînt întâmplările care determinaseră personajul feminin absent de pe scenă, la astfel de atitudini? Cum să puteți pune în scenă o piesă căreia îi lipsește acțiunea? Țsta e doar mobilul fundamental în teatru; și dacă acțiunea nu există, ea trebuie inventată. Rugați-o pe Angela să continue, să dezvolte piesa”. Și eu i le trimiteam lui Alice prin e-mail. Asta a fost colaborarea mea cu Alice timp de două săptămâni. La sfârșitul celei de-a doua săptămâni am primit, tot prin e-mail, piesa completată. Cu mențiunea: „Măine mă întorc acasă. Mariei îi e dor de tine”.

Și s-au întors amândouă iar eu am reluat lucrul. I-am spus că optasem pentru varianta ei de scenariu. Ne întâlneam doar seara și destul de rar luam prânzul împreună. Oricum, cert este că mie îmi apăruse dintr-o dată schimbată: nu mai era așa de grijulie cu mine, devenise nervoasă și irascibilă așa cum n-o cunoscusem niciodată înainte.

Studentții pe care îi selectasem pentru montarea piesei s-au arătat încântați, nu știu dacă din politețe sau și-au exprimat un sentiment adevărat, când le-am prezentat schița de proiect peste alte două săptămâni; Alice a început să asiste la repetiții. Ea spunea că vrea să cunoască esența, să-și cunoască îndeaproape personajul; am apreciat-o pentru asta. Măcar un lucru îl învățase așadar de la mine; anume că e nevoie de timp de meditații și exerciții pentru a intra în pielea unui personaj

„complicat sufletește”, cum spusese chiar ea.

A mai trecut o lună și totul părea pregătit pentru începerea repetițiilor propriu-zise. Unele idei pe care tinerii actori le aveau față de scenariu mi s-au părut extraordinare. Și totuși foarte curând tot ce începusem avea să vină în contradicție cu viziunile lui Alice. Refăceam totul, după placul ei, dar studenții erau bulversați. ”Dumneavoastră, din câte înțeleg, ”îmi spune unul dintre ei într-o zi, „vreți să creați un personaj care la rândul lui creează teatru, nu îl anulează; și tocmai asta nu reușim noi să sugerăm. Trebuie să facem în așa fel încât nebunia ce stăpânește personajul să fie soră cu nebunia absolută a stării de teatru. E totuși un tip de nebunie care pornește din pasiune; nu e neapărat nebunia celui care refuză lumea asta; pentru că mie mi se pare că nici n-o refuză, nici n-o reduce la tipare, nici măcar nu se deranjează s-o recreeze, și-atunci starea ei alunecă, așa cum ați subliniat foarte bine (de fapt nu eu subliniasem, ci Alice) într-una nevrotică permanentă: Nu înțelegeți că dacă vom continua așa trebuie să aducem psihiatrul pe scenă?”

În fine, nici nu mai au importanță acum discuțiile ce s-au iscat pe seama proiectului meu; se subînțelegea că lucrul pe care ei mi-l reproșau în primul rând era că nu știu ce vreau să spun.

„Păi bineînțeles că nu vom ști niciodată ce vrem să spunem atâta timp cât eu spun ce vreau, ca să aud deja învechita replică a lui Alice: ” Nu ce vrei tu contează, Robert, ci ce vrea personajul. Ne trebuie spirit pirandellian. E vorba doar de un personaj în căutarea propriului autor”. Eu mă întrebam aproape

la fiecare scenă cum va fi ea receptată în mintea celuiilalt, iar ceilalți, din tabăra lui Alice îmi spuneau că punerea în scenă este lucrul asupra căruia trebuie să ne concentrăm și să nu ne preocupăm atâta de mesaj; cum că, din contră, cu cât acesta își mărește ambiguitatea, cu atât personajul nostru avea șanse să prindă viață și piesa noastră să devină mai originală. De-abia la două luni de la începerea repetițiilor mi se părea că piesa asta năștea într-adevăr o lumină și că nu ne mai învărtim în cerc. Reușisem, în cele din urmă, să dau naștere, îngerului în contrateatru.

Piesa a avut un mare succes. A fost premiată de către o asociație de teatru interactiv de la Avignon unde am fost invitat pentru o săptămână, să-mi ridic premiul și să joc din nou, piesa.

Cu doar câteva zile înainte să plec, într-una din după amieze, pe la șase, mă aflu pe scenă și mă pregăteam să termin ultima repetiție cu **Înger în contrateatru**, care urma să fie jucată în mai puțin de o săptămână și la Avignon. Katiușa, una dintre cabinierii, s-a apropiat de mine, întinzându-mi un plic. Văzându-mă că nu-i acordam nici o atenție, ea-mi spuse, întinzându-mi-l din nou:

„Trebuie să mă asigur că-l citiți?”. Ca să scap de ea l-am luat și am început să-l citesc în fața tuturor.

Acum îmi aduc perfect aminte de amănuntul ăsta și de toate celelalte detalii care trecuseră cu doar câteva minute pe lângă mine neobservate. Am și acum scrisoarea ei lângă mine; e totuși o mare distanță între momentul acela, când continuam să stau prostit, cu plicul în mână, nemiștiind ce să cred și clipa

asta, când scrisul acesta mic și aproape indescifrabil devine și mai mic, aproape că dispare, cu fiecare oră ce se scurge afară, în stradă, în camera mea de la etajul acestui hotel, și în mine. Întunericul pătrunde tot mai repede în cameră, șterge treptat fiecare formă și orice urmă a identificării; și scrisul ei e primul care se grăbește să dispară, deși nu e nici pe departe cel mai întunecat dintre obiectele care se găsesc în această cameră.

Atunci însă nu puteam să simt literele decât foarte mari, imense, aproape ieșind din pagină:

Dacă mă iubești la fel de mult cât îmi urăsc eu umbra, vei arde tot. Acolo, în flăcări, unde strălucește lumina demonului în toată splendoarea, este esența lor. Lasă marea, care ne-a adus împreună, să stingă focul. Atunci când ți-am încredințat povestea mea, era în mine doar nevoia de a mă asigura că prin acest gest, eu nu mai acord importanță trecutului. Acum am înțeles că el are importanța lui și nu poate fi uitat așa de repede. Eu încă ardeam în mine când început să-ți scriu, deși buzele îmi erau aproape reci. Nu știam dacă mai scap sau nu cu viață.

*Cred că ai înțeles deja că nu am fost, nici eu pentru el și nici el pentru mine, diapazonul pentru Dumnezeu. Dar am spart oglinda, Robert. Sunt acum mai mult decât o minte logică. Atunci când lutul din care am fost alcătuită era topit pe jos, știi ce nu a încremenit? Puterea de a iubi în continuare. Cumva, **a iubi** și **a ierta** au devenit sinonime. Dacă dorești să scrii cândva o piesă de teatru pornind de la ceea ce ți-am scris, te rog, fă-o fără mine. Arde tot, iar apoi primește îmbrățișarea*

mea fără cuvinte și nu uita să le lași celorlalți ceea ce noi toți avem tot timpul: libertatea de a alege. Ana

Prima idee care mi-a venit în minte după citirea biletului a fost că totul fusese, într-adevăr, o poveste, dar inventată. Dintr-o dată, aveam sentimentul că mă trezisem dintr-un vis în care Ana mi se înfățișase așa cum o făcuse în scris, dar care acum dispăruse din nou din viața mea. Nu am simțit nevoia să reiau ceea ce tocmai citisem. Pur și simplu am lăsat foaia acolo unde o citisem și am plecat din teatru să mă ocup de cele necesare pentru plecare. Erau o mulțime de acte de întocmit, scrisori și faxuri cărora trebuia să răspund înainte de a pleca din țară.

M-am retras pentru cinci minute într-o fostă cabină, care devenise biroul meu de ceva vreme, pentru a-mi strânge acele câteva lucruri care-mi rămăseseră acolo și a-mi lua cu mine și alte schițe la care aveam să lucrez în cazul în care aveam timp. Stăteam, la un moment dat, cu ele în brațe și nu mă hotăram ce să fac. Să le iau și să-mi țin mintea ocupată sau să încerc, dimpotrivă, să mă bucur de câteva săptămâni de vacanță, în liniște? Katiușa se tot ținea după mine, ca de obicei, să mă ajute dacă aș avea nevoie de ea și a intrat de nenumărate ori, chipurile, să mă asigure că va păstra biroul în ordine, chiar dacă îl va ocupa altcineva, până aveam să mă întorc. Când să plec m-a întrebat, așa aplecată cum era asupra unui scaun și cu spatele la mine, dacă plecarea mea avea legătură cu plicul pe care îl promisem în acea zi. Întrebarea ei m-a făcut și pe mine

să mă opresc în ușa. Nu mă gândisem că o astfel de întrebare mi-ar fi putut fi pusă. Atunci mi-am adus aminte că ea fusese cea care mi-adusesese plicul și că era normal să-mi pună o astfel de întrebare.

„Persoana care mi-a dat plicul a insistat să mă asigur că-l citiți și m-am gândit că trebuie să fi fost ceva foarte important”.

De-abia atunci am realizat ce se petrecea. Și până să am eu timp s-o mai întreb ceva, ea, simțindu-se poate prost pentru indiscreția ce o comisese, mi-a explicat imediat:

„V-am întrebat pentru că mi s-a părut tare ciudat ca un om care are de transmis un mesaj așa de important, să nu vi-l dea personal sau să vi-l spună. Dar, mă rog, i-o fi fost rușine să între așa sau poate nu se cade la ele, cine știe. Eu nu zic nimic, știți mai bine poate, aveți de-a face cu tot felul de oameni...”

S-a întors apoi din nou cu spatele la mine și și-a văzut de treabă ca și când nici măcar n-o mai interesa răspunsul meu; ba chiar a părut că nici nu mă mai aude, căci începuse să se plimbe dintr-o cameră într-alta, cu o mătură în mână.

N-o să uit niciodată tonul cu care Katiușa mi-a vorbit atunci; pentru prima oară femeia asta mi-a atras atenția la mișcărilor ei; le făcuse doar de ani de zile, în fața mea, dar eu nu le iau luasem în seamă. Acum însă, prima imagine care o am în minte ori de câte ori deschid caietul cu însemnările mele de la teatru e imaginea Katiușei trebăluind prin cabina mea, povestindu-mi câte în lună și în stele, venind la un moment dat spre mine cu un plic și obligându-mă să-l deschid; aducându-mi aminte mai apoi de el tot în timp ce eu mă pregătesc să plec.

Acum realizez că ea-mi vorbea în timp ce făcea treabă, și chiar dacă nu avea o treabă anume își găsea, pentru că asta e felul femeilor simple, să spună lucruri mari, în vârtejul lucrurilor; văd mirarea de pe fața ei legată de femeia care-i dăduse plicul pentru că nu venise să mi-l aducă personal; dar, mai ales, n-am să pot uita expresia feței ei, când s-a întors spre mine, aproape indignată de cascada de întrebări ce i le pusesem de îndată ce mi-am dat seama că ea fusese singura care o văzuse și putea să-mi spună cum arată.

„Deci tu Katiușa ai văzut-o, poți să-mi spui cum arată, să-mi spui măcar dacă e frumoasă sau nu, cum ți s-a părut ție adică...trebuie să te fi uitat la ea când ți-a dat plicul, doar ai spus că e ciudată. Katiușa, tu mă auzi?”

Dar Katiușa tocmai plecase din cameră, așa că o aștept să se întoarcă. O iau de mână ca s-o trezesc, să-și dea seama că vorbesc totuși cu ea, pentru că pare să fi uitat deja de existența mea acolo. Ea mă privește întrebător.

„Katiușa, te-am întrebat dacă era sau nu frumoasă. Trebuie să știi dacă era frumoasă”.

Dar Katiușa se întoarce la treabă, continuă să măture și fără să mă privească, îmi răspunde cu tonul ei dintotdeauna:

„Nu știu. Era o călugăriță.”

„Despre asta e vorba? Despre faptul că eu par mai important decât tine?”

„Nu, nu asta am vrut să spun. Nu, e altceva, dar am să-ți povestesc când mă întorc. Acum trebuie să plec până la mama.”

„N-ai să pleci nicăieri, i-am spus pe un ton hotărât luându-i geanta. Trebuie să-mi spui numaidecât ce te-a apucat. Ce e cu toate afirmațiile tale idioate? Auzi, că trebuie să iau premiul singur? Păi eu cui crezi că va trebui să mulțumesc în primul rând acolo, pe scenă?”

S-a lăsat o pauză penibilă. Ea a adăugat, într-un final. Alice începuse să se plimbe prin cameră. Era din ce în ce mai tulburată. Dar simțea poate că își pierde doar echilibrul, căci ideile, nu. Avea destule, legate de Ana și de mine, dar refuzase să discute ceva cu mine. Și poate nici acum n-ar fi făcut-o dacă nu o forțam eu.

„De fapt, ca să fiu sinceră până la capăt, că tot nu ai vrut să amâni discuția pe mai târziu, ea m-a ajutat, într-un fel, să iau decizia asta de a nu te însoți.”

„Poate, vrei totuși, să-mi explici și mie la cine este „ea”.

„Ana, prietena ta secretă.”

„Cum ar fi putut Ana să te facă să iei o astfel de decizie devreme ce nu v-ați întâlnit?”

„Nu trebuie să vezi neapărat omul ca să te influențeze să iei o decizie.”

Eram de-a dreptul, șocat. Vorbeam cu o femeie în care nu mai recunoșteam nimic din Alice, soția mea, de până în acel moment.

„Alice, ce se întâmplă cu tine? De unde toate ideile absurde? Doamne, de unde toată discuția asta fără nici un sens?”

„Tu ai vrut să știi motivul adevărat pentru care am decis să nu te însoțesc. Ei bine, mi-am dat seama te-am stânjenit destul în activitatea ta de creație a piesei.”

„M-ai stânjenit?” am țipat. Începeam să devin de-a dreptul isteric.” Alice, cum adică m-ai stânjenit? Știi bine că am scris piesa pornind de la scenariul tău. Tu întotdeauna mi-ai dat libertate să-mi afirm ideile. Nu am avut aceleași idei de regie, dar asta e altă treabă.”

Începusem să mă plimb și eu prin cameră. Eram tensionat. Nu știam ce să înțeleg din atitudinea soției mele.

„Robert, nu este cazul să faci atâta tam-tam din toată povestea asta. Pur și simplu vreau să te duci singur și să te bucuri...”

„Tocmai încerc să-ți spun că nu vreau să mă bucur singur de succesul meu, Alice. Vreau să-l împart cu tine. Nu vrei să mergi, înțeleg. Dar dă-mi un motiv obiectiv, nu asemenea explicații filosofice. Doamne, parcă ai fi Ana. Numai ea îmi aduce argumente din astea”, am exclamat eu.

Nu-mi mai puteam controla nici o reacție. Oricum, mi se părea o discuție în dodii, o prostie.

„Păi și chiar dacă lucrurile ar sta așa, nu mă poți învinovăți, nu? De ce nu admiti că, de când te-ai întors din seara aceea de la spital, de la ea, ai devenit altul? Te-ai comportat cu mine ca și cum aș fi fost rivalul tău tot timpul. Femeia aceea însă

„Îți era din ce în ce mai apropiată. Iar eu, soția ta, nici nu mai existam.”

„Deci despre asta e vorba? Despre gelozia pe o Ana de care nici măcar nu mai știam nimic din seara aceea?”

M-am îndreptat spre ea și i-am luat capul între palmele mele, apoi am privit-o în ochi:

„Alice, din ziua când Ana a fost transferată la un alt spital, eu n-am mai văzut-o. Înțelegi? Astăzi am primit o scrisoare de la ea, pe care mi-a dat-o Katiușa, una dintre cabinieri. Eram pe scenă și repetam. Pe Ana, îți jur, n-am mai văzut-o, din ziua aceea. Mă bucur doar că este bine. Pot atâta să fac?”

„Ce îți scrie în scrisoare?”

„Îmi cere să ard toate însemnările ei. Și, într-un fel mă bucur că am aprobarea ei. Asta aș fi făcut și eu cu toate abstractizările ei. Probabil că tot ce scrie acolo s-a petrecut numai în mintea ei. Poate că acum e internată în alt spital.”

„Vrei să spui că tu nu crezi că ea a avut o relație cu acel doctor? Cât de puțin o cunoști! Ar fi vrut să aibă o relație și cu tine, chiar dacă erai și tu, ca și el, însurat. Nu prea avea importanță pentru ea. De ce crezi că te-a chemat tocmai pe tine la spital?”

„Pentru că Ana e o ființă singuratică. Pentru că nu avea încredere în Celia.”

„Pentru că vroia să-ți demonstreze câtă încredere avea în tine. Pentru ca mai apoi...”

„Tu crezi că unei femei care zace pe patul de spital cu temperatură de 40 de grade îi arde de demonstrații? Spune-mi, Alice!”

„Tot ce îți spun, Robert, este că te-ai schimbat de când această femeie a intrat din nou în viața ta. Iată, acum ai aflat că s-a făcut bine, poate vei vrea s-o vezi sau poate te va căuta ea pe tine...”

„Dacă ar fi vrut să mă vadă, crezi că-mi mai trimitea scrisori? Poate că încearcă, de fapt, să se desprindă de trecut și a vrut să se asigure că nu mai rămâne nici o urmă. Alice, Ana nu ne-ar face rău niciodată. Mai degrabă ar suferi ea decât să ne facă nouă rău. N-ai reușit s-o cunoști cât de cât?”

„O, nu atât de bine dragul meu, ca tine, care ești în continuare fascinat de ea, de tot ce îți propune ea ca subiect. De ideile mele ai ținut cont poate, așa, din politețe.”

„Alice, ești absurdă. Cum poți face astfel de afirmații? N-am avut niciodată nici o legătură cu ea. Fizică, vreau să zic.”

„Dar nici eu nu-ți vorbesc de legături fizice. Mi-am dat seama perfect, devreme ce era încă virgină când a terminat-o cu tine. Altceva mă preocupă, din relatările ei. Despre asta vroiam să-ți vorbesc. Dar poate mai bine lăsăm pe altă dată. Când te întorci.”

„Nu, Alice, în nici un caz. N-am de gând să mai las nici un gând al tău nelămurit. Am crezut că ți-am explicat totul în legătură cu Ana. Am recunoscut că la început mă îndrăgostisem de ea, la mare, dar apoi au început ciudățeniile ei.”

„Pe care le-ai iubit și pe astea. Atât de mult că le-ai adus pe scenă.”

„Acum devii de-a dreptul absurdă. Ești geloasă pe un personaj!”

„Nu, Robert, mai bine discutăm când vii acasă.”

„Ce te face să crezi c-am să mai vreau să plec?”

M-am îndreptat din nou spre ea.

„E altceva care te frământă. În afară de gelozia asta neîntemeiată.”

„Nu e deloc neîntemeiată.”

„Ba da, ți-am spus absolut tot ce s-a petrecut între mine și Ana. Nu ți-am ascuns niciodată nimic. Ți-am spus că astăzi a fost prima oară când am mai primit vești de la ea. Vrei să vezi scrisoarea? Este la teatru. Ai să descoperi o Ana mai înțeleaptă decât înainte, dar la fel de ciudată. Spune, vrei s-o vezi?”

„Nu, nu vreau să văd scrisoarea. Vreau să știu ce a vrut să spună, în scrierile ei, prin incidentul cu tine. Scrie că la un moment dat, de Crăciun, l-a sunat pe Crisul ei să-i zică „La mulți ani” și el i-a răspuns: „Și vouă la fel”, replică ce i-a adus în minte incidentul cu Robert. La care incident se referea?”

Am tăcut, încercând să-mi aduc aminte. Da, avea dreptate, așa îl numise Ana. Incident.

„Incidentul acela se referea la întâlnirea pe care am avut-o și eu la un moment dat cu el și la discuția care a avut loc.”

Am tăcut din nou. Nu vroiam să discut despre asta. N-ar fi avut nici un rost. Mă rugam ca Alice să nu mai insiste. Dar, ca de obicei, Alice a făcut invers decât m-aș fi așteptat. I-am spus pe un ton blând, împăciutor:

„Alice, nu vreau să vorbesc despre asta. Nu vreau să vorbesc despre el. În primul rând pentru că nu cred că l-aș vorbi de bine.”

„Dar nici nu-ți cer să-mi vorbești despre el, ci despre incident.” La mulți ani” și vouă, adică ție și Anei. Pentru ce, Robert? Ana se pare că uitase mai repede decât el.”

„Pentru că tocmai el nu știa că totul fusese un incident, o întâmplare nesemnificativă, dar el nu știa de asta. Numai eu și Ana știam că nu e adevărat, nu și el.”

„Că nu e adevărat ce, că tu și Ana ați avut totuși o relație? Haide, Robert. E timpul să discutăm deschis. Am stat atâta la distanță, am ajuns să nu mai mă pot întoarce în casa mea cu plăcere pentru că un incident din trecutul soțului meu nu-mi dă pace.”

„De-asta ai luat-o pe Maria și ați plecat? Pentru că nu-ți dădea pace incidentul ăsta?”

„Printre altele.”

„Printre altele. Auzi, mai sunt și altele. Și când aveai de când să le discutăm?”

„După ce te întorceai, Robert. Nu vroiam să-ți umbresc bucuria plecării și a victoriei.”

„Să lăsăm ironiile, Alice. Vreau doar să înțeleg de ce te ascunzi de mine. Atâta timp cât eu nu fac asta. Continui să scrii pe furiș, să pleci de acasă fără să spui adevăratul motiv...”

„Să nu ne îndepărtăm de la subiect, dragul meu. Plecarea mea de acasă are o explicație. Nu pot să stau în casă cu soțul meu care îmi scunde faptul că a avut cândva o prietenă care se întoarce la el, într-un mod ciudat, cum îi stă, de altfel bine, și-l vrea înapoi. Uite, pe scurt, motivul plecării mele. Îți dau posibilitatea să alegi. Să te răzgândești, în cazul în care n-ai

Adevărul era că mă interesa mai mult să știu pe mâinile cui apucă decât să o vreau pentru mine, dar se pare că discuția asta e inutilă. Oricum nu ești dispusă să mă înțelegi.”

„Să te înțeleg, Robert? Ce să înțeleg? Că ai vrut să te logodești cu altă femeie în timp ce erai cu mine? Asta îmi ceri tu să înțeleg?”

„Nici măcar nu-ți mai cer să înțelegi nimic. Probabil că Ana ți-ar fi explicat lucrurile mai bine decât mine.

„Poate că chiar vreau să mi le explice. Știi cumva unde pot să dau de ea?”

„Nu, nu știu. Și oricum, cred că motivul adevărat pentru care faci ceea ce faci este că nu mai vrei să stai aici, în casă cu mine. Te legi de un lucru ne semnificativ, de o întâmplare fără noimă, care s-a petrecut cu nu știu câți ani în urmă și pe care am uitat-o de a doua zi.”

„Dacă ți-aș spune mâine că Tavi mi-a făcut avansuri în timpul studenției, că m-a cerut de nevastă înaintea ta, ți s-ar părea un lucru fără noimă?”

„Nu este pentru nici unul dintre noi fără noimă. Pentru tine e confirmarea faptului că ești o femeie frumoasă, dorită de mai mulți bărbați, iar pentru mine e semnificativă pentru că îmi dovedește încă o dată în plus că mă iubești, devreme ce nu ai acceptat. Știam, oricum, că te place, dar, mă rog, nu știam că a mers așa departe.

„Poate că nu a mers, poate că ți-am dat doar așa, un exemplu, ca să vezi că și eu aș fi putut să accept și alți bărbați lângă mine.”

„Bine, atunci hai să te întreb altfel. M-ai auzit tu vreodată, de când ne-am căsătorit, pomenind de Ana? Alice, Ana nici măcar în mintea mea n-a mai fost prezentă. Am mai păstrat legătura doar cu Celia care mi-a telefonat să mă cheme la spital. Ce Dumnezeului, știi bine toate astea. La ce bun toate aceste supoziții?„

„Mă simt trădată, Robert, chiar dacă tu spui că nu mai înseamnă nimic pentru tine. Mă simt trădată pentru faptul că atunci când erai cu mine, mai doreai și altă femeie.”

„Aveam 20 de ani, Alice. Nu știam prea bine nici cine sunt eu. Și tu m-ai speriat, la început. Chiar din prima seară. Să te trezești, brusc, că o femeie frumoasă, ți se dăruiește, ție, pentru prima oară, și că te vrea, pur și simplu. Că te vroia de mult. Doamne, habar nu ai cât m-ai speriat atunci, Alice. Orice bărbat s-ar fi speriat. Mi se părea că vrei doar să te joci cu mine. Nici acum n-am scăpat de teama asta, Alice. Ce faci tu acum, te joci cu mine, cu conștiința mea?”

Tăcea. Continua să plângă ușor.

„Sau poate doar cu a mea. Nu știi, Robert. Tot ce știu acum e că mă bucur că pleci, că pot să stau singură. Nu pot să te însoțesc. Dar o să vorbim la telefon sau...poate am să-ți scriu și eu, nu știu. Însă, te rog, lasă-mă acum.”

„Plec în câteva zile”, i-am mai spus.

„Eu am să scriu. Am să termin cele două piese pe care le începusem când am rămas însărcinată cu Maria.”

„Ești sigură că nu vrei să vii cu mine?”

„Da.”

S-a ridicat și m-a privit în ochi. Mai bine n-o făcea, pentru c-am simțit în momentul ăla, când m-a privit, c-aș putea să declanșez o ceartă violentă care ar fi dus în mod sigur la o despărțire definitivă.

De atunci nu mi-a mai vorbit aproape de loc până la plecarea mea. Eu n-aș fi vrut să plec și să las lucrurile așa, însă ea nu mi-a mai dat nici o șansă. Nu știam ce să înțeleg din atitudinea ei. Era poate în continuare geloasă și refuza să discute. Îi spuseseam doar că n-am avut nimic cu Ana, ce altceva puteam să-i mai spun? Cine știe, poate ea a interpretat tăcerea mea din acele zile ca un semn de vinovăție din partea mea. Sau poate mă credea incapabil să înțeleg? Oricum nu mai conta pentru că Alice nu numai că nu s-a mai obosit să-mi vorbească până la plecarea mea, dar nici măcar n-a încercat în vreun fel să mă împiedice să plec, așa cum m-așteptam s-o facă.

prin care îmi spunea că totul e bine. Că fusese minunat în excursie și că se apucase de scris. Spunea, de asemenea, că îi pare rău pentru gelozia ei exagerată pe o femeie care, de fapt, o încurajase să scrie. Cel mai ciudat mi s-a părut însă faptul că soția mea alesese să-mi scrie, pentru prima oară, în detaliu, despre arta sa și despre transformarea ce se produsese în ea. Relua, în scrisorile pe care mi le-a trimis, idei implicite din piesă: legate de obsesia artistului total, cel care alege să-și trăiască o experiență sau poate toată viața ca și în propria operă de ficțiune, de jocul periculos pe care noi artiștii îl jucăm nu numai cu personajele noastre și ci cu conștiința noastră. Nimic despre noi sau despre ceea ce ne leagă, cum ar fi, de exemplu, fiica noastră, Maria. Îmi împărtășea, în chip ciudat, numai grija ei față de următoarea propoziție, de următoarea replică a personajului, și de ceea ce aduce cu ea în mintea ei.

„Poate o distrugere lentă dar sigură a tuturor sentimentelor, un limbaj care ucide toate percepțiile ordinii reale a lucrurilor?” îmi spuneam mie, care începusem să mă simt, o dată cu momentul plecării mele din țară, personaj în propria viață, întrebându-mă dacă soția mea mai avea de gând vreodată să mi se adreseze și în calitate de soție sau mamă sau îmi va vorbi încă mult timp, așa cum nu făcuse deloc până atunci, despre ideile ei artistice. Descopeream, pe măsură ce citeam scrisorile lui Alice către mine, minunarea copilului care descoperă lumea cu alți ochi. Și pe mine, stând în colțul meu în fiecare după-amiază în camera de hotel, care devenea un colț al unei scene imense și jucându-mă cu jucăriile mele din teatru; cea care-

mi ocupa tot spațiul era, evident, spectacolul vieții noastre de cuplu, spectacolul schimbărilor și întorsăturilor bruște pe care le cunoscuse în ultima vreme, fără participarea mea, iar personajul pe care nu reușeam să-l pun niciodată în scenă era ea, soția mea.

Îmi părea că cea care mă împiedică cel mai tare să văd lucrurile în limpezimea lor era cealaltă, Ana, cea care devenise, fără ca măcar s-o știe, motiv de conflict în familia mea. Vedeam în ea când o infinitate de subiecte, când nici unul. În esență, amândouă aceste femei îmi deveniseră, dintr-o dată, inaccesibile și impersonale.

Sunt și momente când realizez, în unele nopți mai liniștite, că se prea poate ca toate acestea să mi se întâmple dintr-o fidelitate prea mare față de conștiința mea, iar altele când, încercând să pun ceva pe hârtie, ca acum, găsesc o plăcere nebună în a mă juca cu personajele mele, care se conturează pe profilele celor două ființe.

O singură scrisoare a soției mele a fost însoțită de un desen al Mariei pe care se pare că mi-l trimisese la insistențele fetei. În P.S. mă informa că stă la mama ei cât ea lucrează. Ceea ce era însă cel mai ciudat era faptul că toate scrisorile le încheia cu formula „Cu dragoste”, singurul cuvânt din toată scrisoarea care aducea, într-un fel tipic, ce-i drept, o urmă de afecțiune.

Însă scrisorile primite de la soția mea în luna cât am stat la Avignon au fost cea de-a doua revelație. Prima n-a fost legată de soția mea, care mă făcuse să sufăr enorm prin atitudinea ei, ci de Ana. Fără să-mi propun, avea să mă aștepte o escală în

nordul țării. Un coleg care mă însoțea era actor la teatrul din Târgul Mureș și trebuia să trecem pe acolo în prima zi pentru a pune la punct câteva detalii legate de programul ce ne aștepta Avignon. Mi-am adus aminte de Mănăstirea Bârsana și de mesajul Anei scris probabil pe fugă, căci astfel, gândesc că mi-ar fi scris mai mult, cum avea obiceiul. Oare chiar se călugărise și ea fusese cea care îmi adusese scrisoarea? Gândindu-mă la ce i se întâmplase în ultimul timp, și mai ales la minunea ce Dumnezeu o făcuse cu ea cruțându-i viața, nu mă surprindea deloc o astfel de perspectivă. Ceea ce mă făcea să încerc să-i fac o vizită era imposibilitatea mea de a mi-o imagina în haine de călugăriță. Mi se părea, la urma urmei, mai mult o excursie amuzantă, fără un temei serios. Așa că am refuzat invitația colegului meu de a lua cina cu el în oraș și am plecat, în schimb, cu mașina lui în nordul țării.

Am intrat pe poarta mănăstirii și am fost întâmpinat de câțiva copii. M-am gândit că sunt probabil copiii de la orfelinat de care îmi vorbise Ana. Erau trei fete de vreo 12-13 ani, îmbrăcate destul de prost, dar curățele. Au alergat către mine și m-au întrebat, fără să mă salute, dacă sunt în vizită. Le-am spus că, de fapt, venisem să mă interesez de cineva care avea grijă de ele. Crezând că este vorba de maica stareță, s-au grăbit să-mi spună că era plecată în acea după-amiază cu mașina până în oraș, iar apoi m-au întrebat dacă am adus ceva și pentru ele. Le-am spus adevărul, că nu venisem pregătit pentru a le vedea pe ele, ci pe cea care avea grijă de ele. Mi-au întors brusc spatele și s-au înțeles între ele, printr-un semn al lor,

încotro s-o apuce. Le-am întrebat, în timp ce se îndepărtau, dacă mai era și altcineva care avea grijă de ele cât era maica stareță plecată.

„E înăuntru”, mi-au răspuns, arătând cu degetul o așezare în spatele curții, către o persoană care se vedea în depărtare.”E trimisă de la o organizație. Și e mai bună decât maica Teodosia”, au adăugat îndepărtându-se. Așezarea pe care mi-o arătaseră fetele era situată undeva paralel cu chiliile și putea fi o casă de oaspeți, căci am observat, pe măsură ce m-am apropiat de ea, că era mai nouă și mai frumoasă decât chiliile. Am ocolit-o mai întâi. Mă gândeam că cineva m-ar putea vedea și ar ieși afară să mă conducă la Ana. Au trecut însă minute întregi și tot ce am putut percepe era liniștea unei după-amieze la o mănăstire obișnuită, tulburată doar de zăngănitul tălăngilor unor vaci ce se zăreau nu departe de curtea în care mă aflam. Cele trei fete ajunseseră și ele aproape de vaci și stăteau de vorbă împreună cu o a patra, care fusese probabil să aducă vacile de pe pășune pentru muls. Când am intrat, am descoperit că prima încăpere a construcției care presupusesem că ar fi o casă pentru oaspeți era o bucătărie, iar în mijlocul ei se afla o femeie cu părul scurt, îmbrăcată obișnuit, care aducea foarte mult la statură cu Ana. Stătea pe un scaun, cu spatele la mine, aplecată asupra unei găleți. M-am apropiat mai mult, fără să spun nimic. Era ocupată cu decojitul cartofilor. I-am spus bună ziua și m-am oprit cam la trei metri de ea. Când s-a întors, mi-am dat seama că era chiar Ana, care se ridicase și se pregătea să mă întâmpine, deloc mirată, cu un zâmbet senin și o îmbrățișare, cât se poate

de maternă. S-a scuzat pentru faptul că avea mâinile murdare, dar nu s-a oprit din treabă, s-a așezat la loc și m-a invitat chiar să o ajut în cazul în care nu mă grăbeam. Dacă mă grăbeam, desigur, s-a anunțat pregătită să mă asculte, dar a continuat să curețe cartofi. S-a scuzat din nou, spunându-mi, cum probabil credea că știu, că la mănăstire este întotdeauna treabă de făcut și cum maica stareță era plecată și una dintre surorile de la bucătărie avea și ea nevoie să plece în oraș, se oferise, evident, să-i țină locul.

„Știi ce am învățat să fac de când sunt aici? Ceva ce acasă, la București, nu făceam niciodată. Să fac treabă și să mă rog în același timp. Despre starea asta permanentă de rugăciune, uite, nu știam dacă nu ajungeam aici. Poți să citești câte cărți vrei despre ea, dar dacă nu rămâi aici ceva timp să o practici, nu-ți folosește la nimic.”

„Probabil că pentru asta ai și venit aici, dar nu conștientizai.”

„Poate. Oricum, cei de la organizație m-au trimis aici ca să am grijă de niște fete de la cămin. Să le învăț să se comporte mai frumos, să vorbească corect. Iar doctorul mi-a recomandat odihnă, așa că...”

„Păi și de ce nu te odihnești? Pentru un om care a fost între viață și moarte, nu crezi că încerci să te refaci prea repede?”

„Asta fac, de fapt, deși nu pare. Depinde doar de ce înțelegi tu prin refacerea mea. Faptul că am ales să mă înconjur de oameni care mă odihnesc nu înseamnă oare că mă odihnesc? Ai uitat că și tu ești unul dintre ei? Dar hai să vorbim despre

tine, despre piesă, despre scrisoarea pe care ți-am trimis-o prin măicuță, când a venit la București. Când a aflat că era așa de importantă, s-a oferit să mi-o ducă personal. Sunt toate așa de săritoare. Aș vrea să...

”Știu,” am întrerupt-o eu, „Ai vrea să știi dacă ți-am distrus e-mail-urile. O s-o fac, îți promit. Mai lasă-mi un pic de timp. N-am avut timp nici măcar să le recitesc.”

„Nici să n-o faci. Ocupă-te de alte subiecte. Uite, eu, de exemplu, am început prin a spune, din nou, povești copiilor de aici. Îi ajut să învețe să se exprime. Au bietele fete rătăcite de pe aici atâtea trăiri, acum, la vârsta pubertății, dar nu au habar că ceea ce simt acum, toate transformările astea, sunt normale. Ele sunt obișnuite să li se spună, ori de câte ori spun ceva nepotrivit pentru cei de la centru, că sunt nebune. Și știi care e păcatul? Că nici una dintre ele nu prezintă nici urmă de retard sau dezechilibru. Pur și simplu nu știu ce să facă cu sentimentele lor.”

A continuat să-mi vorbească despre copiii ei de la orfelinat și despre poveștile pe care le spusese tuturor de-a lungul anilor. O priveam, așa cum stătea aplecată asupra găleții, în fața mea, și o descopream din nou alta. Pentru câteva minute m-am înșelat, crezând că devenise simplă și pioasă, ca măicuțele de acolo și mă pregăteam s-o întreb dacă și ea avea de gând să se călugărească, dar n-am întrerupt-o. Povestea cu o voce atât de caldă, atât de liniștitoare. Împrumutase parcă din blândețea maicilor de acolo și din stilul lor de a povesti, căci însăși relatarea ei despre activitățile cu copiii devenea o poveste

interesantă, fie și numai prin felul în care era spusă. Era atât de mare diferență dintre Ana disperată și tulburată din scrisorile ei și cea blândă și senină care-mi povestea acum despre educația unor copii orfani.

„M-am gândit de ce ar putea să le placă așa de mult poveștile mele” a continuat ea. ”Diferă doar puțin de poveștile din „Tezaurul cu povești”, singura carte pe care aș mai recomanda-o, dar și aceasta nu ceva rețineri, din câte cărți de povești se găsesc acum pe piață. Diferă acolo de unde urechile copiilor nu se mai pot desprinde de poveste. Acolo unde personaje sunt chiar ei. Trebuie să recunosc că nu sunt tocmai originală, multe dintre ele sunt prelucrate după cele pe care li le-am citit deja. Dar ce-i impresionat cel mai mult erau episoadele în care eroi ca ei puteau înfăptui lucruri mărețe: o casă numai a lor, o prietenie sau un întreg război doar printr-un cuvânt sau printr-o privire. Unele povești sunt de-a dreptul triste, trebuie să-i obișnuim și cu suferința și cu pierderea, dar ceea ce ne face să nu fim niciodată triști la sfârșitul poveștii, sunt fazele de umor pe care le introduc în povestea în care ei sunt personaje. Râdem cu toții, ne amuzăm și uităm. Uitarea, știu cât de necesară este uitarea pentru noi toți, care avem nevoie să ne simțim puternici, să digerăm bine mâncarea pentru a dormi liniștiți seara și a nu visa urât, să ne simțim iubiți și să uităm cât mai repede că celălalt ne-a rănit. Vrei să uiți pentru ca iluzia unei noi vieți, în fiecare dimineață, să fie posibilă. Crezi, prin urmare, sau cel puțin preferi s-o ții o vreme așa, că mântuirea e uitarea.

Câteodată, mi se întâmpla să vină pe la mine câte o prietenă cu nu știu ce probleme existențiale. Povestea ei mă înduioșa, ca oricare alta a oamenilor încercați de neputințe, dar ceea ce mă întrista era că vroia înapoi tot o poveste. O cunosc. Nu vroia să fie zguduită. Vroia o poveste despre încrederea în sine, despre cât de puternică a fost ea cultivându-și propriul egoism și cât de puternică ar putea fi dacă eu o să-i spun și ei o poveste, care să fie eventual cealaltă jumătate a poveștii ei. O completare cu happy-end, așa cum am obișnuit-o să-i transform poveștile ei adevărate și triste de viață. Vrea ca de fiecare dată, să mă arunc eu în luptă, să fiu lovită și a doua zi să mă întorc la ea cu soluția uitării.

Mă înduioșam din nou și din nou înțelegeam; vroia și ea, ca ceilalți, să doarmă bine, să digere bine cina pe care tocmai o servise și, mai ales, vrea și ea să uite. O trimit departe de lume, să fie singură, să se gândească mai bine la ea, dar ea vrea uitarea, vrea o poveste despre lumea de aici, cu ea personajul puternic.

Și-atunci, în clipa aceea, m-am decis. Oamenilor trebuie să le dai ceea ce cer, în formele pe care le cer. Și dacă Dumnezeu te ajută să mai strecori pe ici pe colea câte ceva din ceea ce vrei tu, poți și tu dormi liniștit la noapte. Astfel am început să povestesc altfel...

„Până și cartofii îi tai pe fiecare altfel, la lumina unei noi conștiințe...” am încercat eu să glumesc. Dar se pare că gluma mea filosofică nu prea i-a plăcut, căci preț de un minut a tăcut, continuând să taie cartofii.

„Știi, ceea ce fac e un fel de terapie pentru mine. Încerc să mă întorc, chiar dacă știu că n-o mai pot face deplin, la una dintre lumile pe care mi-a fost dată s-o cunosc când eram copil, atunci când în visul meu de copil apăruse lupoaica albă și-mi arătase ceva ce abia cum înțelege că-mi era menit să cunosc. Astfel se face că, până acum, viața s-a redus, pentru mine, la două lumi: a îngereștilor povești și a îngereștilor cete, cum le-ar numi măicuțele de aici; amândouă atât de frumoase, că nu o poți cunoaște pe una fără ca cealaltă să nu ți se pară lipsită de temei. Din nefericire pentru mine, ca muritoare, le-am cunoscut pe amândouă și-am crezut că pot trăi în ambele. Ba chiar, la un moment dat, am avut de ales. Am înțeles acum că privilegiu este atunci când hazardul alege pentru tine să-ți ofere ceea ce puțini oameni au parte să cunoască și fatalitatea pentru noi, muritorii este atunci când îl sfidăm, alegând-o pe cealaltă. Ba chiar ai îndrăzneala să faci comparații. E ca și cum ai compara un segment cu o linie dreaptă. Uiți, pur și simplu, că segmentul e cel care se obține dintr-o dreaptă, punându-i limite. Invers, însă, alegerea e fatală. Nu poți să faci din lumea poveste o parte din lumea adevărată și reală, singura care întruchipează imaginea perfectă: cea a Divinității. Nu mai poți obține dintr-un segment o dreaptă, oricât ai întinde limitele lui.”

Deja începeam să regret faptul că o lăsasem să continue. Începea, din nou, cu filosofiele. Vroia să pară simplă de acum în ochii mei, dar cred că nu-și dădea nici ea seama că deja îmi expunea una din teoriile ei. Vocea îi devenise din nou gravă, puțin răgușită și tot ce începuse să-mi spună nu mai făcea parte

din șirul lucrurilor pe care până acum le amestecase cu tăiatul cartofilor. Dintr-o dată, s-a oprit din treabă, s-a ridicat și s-a dus spre fereastra camerei, cu spatele la mine. Scena începea să-mi devină cunoscută, iar eu puțin tensionat, la amintirea ultimei scene asemănătoare care se petrecuse în camera mea cu ceva ani în urmă. Ana încerca din nou, cu toate resursele sufletului ei să fie sinceră față de ea.”

„Până la 23 de ani am trăit înconjurată de lumea îngerilor. Apoi am ajuns la el, bărbatul pe care l-am tratat ca pe Dumnezeuul meu. Unul mai mic, desigur; dintr-o dată, n-am mai știut să citesc semnele. Și tot dintr-o dată, am început să dedic tot ce-am făcut lui. Tot ce-mi oferise până atunci meditația ascetică a fost lăsat în umbră. Dumnezeu însuși a rămas în uitare. Să ajungi să-l citești pe Lacan, să te retragi, precum Heidegger, în pădure, încercând să despici, o dată cu lemnul, și esența ființei și a fiindului; să crezi că poți pune tot ce ai descoperit în anii de studiu și căutări în slujba unei singure cauze, care implică și un altul, diferit de tine, întrupat în ființa celui iubit; să crezi că dragostea, așa cum scrie în Biblie, mută munții din loc și împreunează mințile și sufletele pentru ea, cauza pe care n-ai căutat s-o definești niciodată, nici s-o reduci la un principiu sau un concept, ci doar s-o împlinești; nu e nici sentiment, nici forță, deși le cuprinde pe toate la un loc și își găsește singura justificare în împlinirea celuilalt.

„Eu cred că vorbești, de fapt, despre un soi de dependență față de acest bărbat, pe care, poate că da, l-ai așteptat o viață, așa cum o facem toți care credem că există o jumătate a noastră, dar...”

„Da, Robert, am fost o femeie dependentă de un bărbat. Una dintre sutele de mii poate de alte femei dependente de alți bărbați. Dar cine poate deveni independent fără să cunoască mai întâi dependența? Poate un copil să meargă dacă până la vârsta mersului în picioare nu este ajutat să-și dezvolte mușchii pentru mers? Nu este mai întâi sprijinit, ajutat? Nu este mai întâi dependent? Cel puțin la nivel psihologic, o femeie dependentă de un bărbat este în primul rând o femeie care iubește prea mult; nu atât pe sine, cât pe cei pe care ar dori să îi schimbe, în speranța că aceștia îi vor alunga temerile sau obsesiile.

„Admiți, în sfârșit, obsesiile tale în legătură cu el...”

„Nu în legătură cu el, ci cu mine. Îți vorbesc despre obsesia mea că nu pot fi iubită, că eram ignorată de el sau de tine, că totul avea să mă distrugă mai devreme sau mai târziu. Sau despre obsesia lui legată de senzualitate. Nici nu mai știu de care din ele. Dar cred că cea mai mare era aceea cum puteam eu să-l ajut să-și învingă propriile slăbiciuni. Soluția nu este să scapi de această dependență, așa cum gândesc unele femei care, crezând că negând-o, scapă de obsesiile care le urmăresc de fapt, căci odată ce există, o dată ce este a ta, e parte din tine. Și ca orice parte din ființa omenească, trebuie să-i găsești esența și utilitatea în viața ta. Chiar și cele mai grele și mai rele lucruri care ni se întâmplă în viață pot fi privite, uneori, cu seninătatea trăirii unei experiențe care a avut un rost în viața noastră, fie și prin faptul că doar ne-a maturizat.”

„Ce păcat că acum am venit aici și tot fața asta matură din tine mi-o arăți. Chiar nu-mi vine să cred că mai știi să fii

și copil. Cu mine ai fost tot timpul numai matură, niciodată nu te-ai jucat. Și nici o poveste măcar nu mi-ai spus.”

„Ai dreptate. Iată că încă îți vorbesc despre durerea mea și nici măcar nu te-am lăsat să-mi spui pentru ce ai venit aici.”

„Am venit aici doar să te văd. Și dacă încă vorbești despre durerea ta, înseamnă că ea este încă acolo. Și între noi fie vorba, e un alt mijloc de a mă ține la distanță. Așa se face că nu am apucat nici măcar să-ți spun că îți stă foarte bine tunsă. Din câte îmi amintesc, nici schimbarea asta nu e întâmplătoare.”

„Da, îți amintești bine. Și, da, durerea este încă acolo, încă puternică. Mi-am dat seama care este diferența între a fi alături de un bărbat și a continua să-i slujești lui Dumnezeu și a fi alături de un bărbat și a-i sluji numai lui. Îți asumi mai apoi toate greșelile, dar durerea rămâne o vreme, nu poate să dispară așa ușor.”

„Șansa unei noi vieți mi-a dat-o tot un copil. Știi că a conceput un copil cu soția lui în aceeași perioadă în care a început relația cu mine? Îți vine să crezi că viața lui de familie continua nestingherită și eu n-am știut nimic până la nașterea lui? Am înțeles atunci că într-un fel, paradoxal, ca toate legile fundamentale ale firii omului, care este însuși o excepție, dragostea mea pentru copiii cărora le spuneam povești, m-a salvat. Și tot atunci am înțeles că cel mai fericit e omul în care iubirea nu moare niciodată, care înțelege că ea apare de fiecare dată sub forme noi; poate doar o floare, o mandală sau un om.”

Când s-a întors, avea din nou ca atunci, fața udată de lacrimi. M-a îmbrățișat și mi-a spus că se bucură mult, mult de tot că am vizitat-o.

„Când a venit măicuța aceea la București să-mi aducă scrisoarea ta, am crezut că ai fost tu și te-ai călugărit. Mi se părea nu mai puteam fi niciodată prieteni. Că gestul ăsta ar pune o barieră clară între noi. Și așa, mi-a fost tare greu să vin aici. Nu sunt așa credincios ca tine.”

A făcut un semn că vorbisem în plus, apoi și-a șters lacrimile cu dosul palmei, și-a șters mâinile cu un prosop.

„Ai mai scris ceva de când ai venit aici?”

„Am început să scriu o carte despre oamenii cărți. Descriu tipuri de personalitate prin analogie cu tipurile de cărți pe care le avem la dispoziție. Evident, tot de noi create. Tocmai aici îmi pare fascinant subiectul pe care l-am ales. Că așa cum putem schimba conținutul a ceea ce scriem, cred că ne putem schimba și noi fiecare înlăuntrul nostru. Știi de unde mi-a venit ideea?”

„De unde?”

„Mai ții minte muta care era lângă mine la spital? Ei bine, mi-au rămas în minte mișcărilor ei atât de ciudate din cap. Parcă ar fi vrut să-și rostească suferința cu ajutorul trupului, căci cuvântul n-o ajuta. Avea momente când mișca din cap într-o parte și-n alta ca și cum ar citi rândurile unei cărți prin aer. Dacă ai fi pus-o într-o arenă, ai zice că urmărește un meci de tenis de câmp destul de dinamic. Mie mi se părea, din contră, că citește în aer, rândurile care compun cartea vieții ei. Se oprea uneori, pentru câteva secunde, apoi relua aceeași mișcare. Un fel de pauză între capitole. Din când în când ridica palmele alternativ și le punea în dreptul feței, apoi pe barbă și își ștergea fruntea cu un gest rapid. Mișcărilor acelea trădează, într-un fel,

întoarcerea paginii. Nu mă puteam abține să nu mă întreb ce zicea gâtul ei, săracul, de asemenea exercițiu. Motorul acestei acțiuni stranii, care este? Mă întrebam. Ce ziceau articulațiile corpului ei și eu sau medicii nu înțelegeam? Și continua să țină ochii închiși. N-o puteam privi prea mult. Începea să mă doară și pe mine gâtul”.

A făcut o pauză. S-a îndreptat din nou către fereastră și a privit afară.

„Adesea îmi pun întrebarea dacă există un invariant al tehnicilor folosite în diversele arte. Și mă gândeam la arta lui ca având ceva comun cu arta „pescuitorilor de suflete”.”

„Despre care el vorbești? Dumnezeu mai mic sau cel mare?” am întrebat-o, încercând să glumesc.

„Despre cel mare încă nu am îndrăzneala să vorbesc. Încă îl caut. Dar cel mic, ei bine, cel mic este încă o preocupare constantă a inconștientului meu. Îmi place să cred că afereza e una dintre tehnicile care i se potrivește, ca psihiatru. El încearcă să înlăture din ființa omului care îi stă în față și îi încredințează mintea un surplus de materie cenușie. Asta ca să denumesc, într-un fel, materia din care e modelat psihicul nostru, ceea ce-i împiedică pe ei să lase lumina să strălucească dinlăuntrul lor: frustrări, disfuncții, obsesii, imagini. E un fel de Socrate care îi moșește pe ceilalți și înlătură fetusul care zace în fiecare dintre ei. Cu imaginile astea două în minte am început să scriu, despre oamenii-cărți; pacienții lui sunt, de exemplu, cărți în care unele pagini sunt inversate și trebuie găsită ordinea lor, altele lipsesc de-a dreptul și trebuie completate cu lumina lui, iar coperta I

și II, începutul și sfârșitul vieții „coperta I, starea de fapt din placentă, iar coperta II cuprinde concluziile lui referitoare la evoluția lui: aprecieri, critici și, de asemenea, parafa, împreună cu criticile de rigoare de la lectorul de sus. Și întrebările care se pun mai departe, temă pentru o altă carte, poate, privesc viața aceluiași suflet, dar într-un alt trup. Una dintre ele poate fi cât de multe performanțe are în relația cu respectivul pacient, fără să intre în conflict cu El, cel mare. Cred că îți dai seama că dacă o privești ca pe o competiție, se știe sigur cine câștigă; totul e o chestiune de timp, pe de o parte, și de cât de multe drepturi ne arogăm, ca să-l citez, pe de altă parte. Probabil că împlinirea lui ar însemna ca pacientul-carte să se întoarcă la el fără nici o rezoluție de sus, doar cu felicitări.

„S-a întâmplat până acum?”

„Nu știi, n-am apucat să-l întreb câte cazuri de succes a avut. Știu doar de victime. Semnele cred că se pot citi încă pe fața mea.”

„Pentru cei care le pot citi?”

„O, crede-mă că maicile de aici, unele fără nici o școală, le-au citit destul de bine.”

Una dintre fete a intrat fără să se mai uite la mine, a luat-o de gât, a sărutat-o pe obraz și i-a transmis că maica Eugenia o cheamă, dacă dorește, să asiste la mulsul vacilor. Se pare că Ana își anunțase dorința de a asista la tot ce se chema viață de mănăstire. Oare dorea să facă și ea pasul ăsta și vroia să afle tot ce presupunea muncă în comunitate? Dar se pare că Ana era prea obosită după această discuție, căci refuză invitația,

punând-o să repete pe fată cu exactitate scuza politicoasă pe care avea s-o transmită maicii. După ce fata plecă, nu înainte de a-i mai aplica o pupătură zdravănă pe obraz, am întrebat-o dacă se gândește să se călugărească.

„Nu sunt făcută pentru viața de aici. E prea tare aerul de aici pentru mine.”

A tăcut, de parcă orice altă justificare ar fi fost în plus și, într-un fel, poate chiar era.

„Știi ce am observat eu la tine, în toți acești ani? Că cu cât te străduiești să devii mai simplă, cu atât te chinui mai mult.”

„Nu sunt nici rece, nici fierbinte, ci sunt căldicică, nu? Și pentru asta tot cad atunci când mă mint că...”

„Spune-mi și mie o poveste” am întrerupt-o, presimțind că ceea ce ar fi urmat avea să fie o altă teorie la fel de complicată, eventual despre dedublarea personalității.

„Hai afară”, m-a îndemnat ea.”Am să-ți arăt locul unde m-am oprit când am sosit aici. Era așa o seară frumoasă!”

Am mers cam două sute de metri suind dealul ce se înălța din curtea bisericii și ne-am oprit lângă un copac. Într-adevăr, de acolo, totul semăna cu un colț de paradis. Era un fel de grădiniță cu multe flori și arbuști de diferite mărimi și modele.

„Din fericire, aceasta este una din porțiunile de pășune unde nu se poate ajunge cu vacile. A semănat aici Dumnezeu o grădină a Edenului. M-am gândit că dacă umblă pe aici numai Eve, să aduc măcar o dată și un Adam. Așa că te-am adus”.

Ana zâmbea din nou, după mult timp. Ne-am așezat la umbra copacului, unul lângă celălalt și am privit cerul. Am stat

așa minute în șir, apoi ea s-a întors spre mine:

„Era odată un câine bleg. I se spunea așa pentru că mergea mereu pe cărările muntelui așa cum merge o femeie bleagă să se dăruiască unui bărbat, crezând că așa îi demonstrează acestuia că îl iubește. Citat din memorie. Poate afli tu autorul într-o bună zi. Eu nu mai citesc beletristică demult. Într-o zi trece pe acolo un cioban care se îndură de privirea cea bleagă a câinelui și se hotărăște să-i găsească un stăpân. Și-l întreabă:

”Tu n-ai avut stăpân?”

Și câinele răspunde: „Ba am avut, și încă doi. Unul e deasupra ta și-a mea și el m-a trimis aici în lume. Într-o zi, văzându-mă trist pentru că nimeni nu mă înțelegea, m-a îndrumat către un alt stăpân, un cioban dintre ai voștri. Și-am întrebat într-o zi stăpânul, așa cum e înțelept să procedezi față de un mai mare:” Oare prostie-i să gândesc că-ți aparțin?”

„Nu e prostie”, răspuse acesta. ”Tu ai doar grijă să mă vezi mai rar și să păzești casa mea și grădina sufletului meu de departe”.

Numai că într-o zi, femeia lui se îmbolnăvi de gânduri rele și obștea mea dădu vina pe mine pentru gândurile rele ale femeii.

„Mi-a spus femeia stăpânului tău să vii degrabă la ea. Poate că ai mușcat-o și ai fost turbat”, îmi spuse fratele cel mare.

„Trebuie numai decât să îndrepti răul ce ai făcut. Nu-i bine, dacă tu ești turbat, să aduci turbare și în casa care te-a primit. Du-te și fă ce ai de făcut”, îmi spuse mama, totdeauna

săritoare să liniștească pe cei din jur.

„Fii înțelept cum ai fost și până acum”, mă sfătui tata, care credea întotdeauna în împăcarea dintre oameni și dobitoace.

”Să nu mai vii acasă până ce n-oi îndrepta răul ce l-ai făcut. Du-te de te caută!” îmi spuseră toți în cor și mă dădură afară din casă.

Așa că am mers la femeie și i-am spus că eu am lătrat așa pentru că sufăr de turbare. Dar că nu trebuie să-și facă griji, pentru că n-am mușcat-o nici pe ea, nici pe bărbatul ei. Femeia păru să mă creadă și să mă înțeleagă, însă stăpânul închise lada cu bunătăți și poarta de la grădina unde eu păzeam florile alese ale sufletului său. Așa că am plecat în munți, departe, să-l caut pe celălalt stăpân, care m-a trimis la el și să-i cer sfatul.

„Și acolo de gât ce-ți atârnă?”

„E un răvaș pentru stăpânul care m-a părăsit, în cazul în care cineva se întoarce acolo, în lume, să i-l dea din partea mea.

„Iaca eu mă duc acum, acolo, în vale. Ți-l pot duce eu, de mi-i spune unde îl găsec”.

„Ai să-l recunoști ușor. E om ales, ca și tine, plin de daruri și blândețe. Te primește în casă și de ești om bun și de ești om tău. Te cercetează și te binecuvântează cu o privire blândă, dar întotdeauna voioasă și dornică să afle de la tine lucruri noi. Uneori știe deja multe din lucrurile pe care i le spui, dar tace și te ascultă până la sfârșit. De ești neliniștit, te liniștește doar atingându-te, te vrei sfat bun, îți zice de mai multe și te lasă pe tine să alegi apoi calea care ți s-ar potrivi. Pe vremea când

eu am plecat, avea grădină frumoasă, cu mulți pomi roditori și fructe în pârg. Copiii lui se jucau acolo. Eu doar pe unul vedeam. De celălalt aflat-am după ce s-a născut. De-aș fi știut de dinainte, poate păzeam mai bine și grădina lui și cugetul meu. De-l vei vesti înainte, se poate să nu vrea să te primească, așa că cel mai bine este să te duci direct. Dă-i această carte și mai spune-i așa: că de aici, de departe, văd grădina lui și mai bine. Chiar de mi-a slăbit vederea, ochii minții sunt încă vii și păzesc la fel de bine grădina cea plină de bunătăți. De i se va părea vreodată că vine prăpădul și-o distruge, să nu se teamă. Întotdeauna când în vale e vreme rea, în munți e vreme bună, și-am s-o trimit de-aici să-i înflorească din nou grădina”.

Și ciobanul plecă promițându-i că-i va vesti celuilalt cioban despre el.

„Când m-oi întoarce, de te mai găsesc, te iau cu mine la stână și te înfrățesc cu ceilalți câini ai mei”, mai spuse ciobanul. Câinele multumi, îi dădu răvașul, de care se despărți cu greu, căci îi fusese singurul tovarăș atâta timp, și plecă mai departe. Știa, de fapt, că nu se va mai întâlni curând cu nici unul dintre acești ciobani, pentru că alesese să rătăcească în natură, departe de oameni și mai aproape de cer. De fapt, uitându-se acum în zare, simți o mare ușurare și fu uimit să constate că niciodată cerul nu i se păruse mai aproape.

Și coborî ciobanul în vale și merse de-l căută pe celălalt cioban, așa cum îi promisese câinelui cel bleg. Merse direct la el, așa cum îl povățuisese acesta. Îl găsi mulgând oile, alături de nevasta lui, care-i aducea gălețile, fără să-l scape din ochi. Și

stătu o vreme ciobanul lângă ei, cumva mai în umbră, fără să intre în vorbă, ca să vadă de este acesta omul pe care îl caută.

În tot timpul cât stătu el acolo ascuns, observă că nevasta sa era tot timpul după el, când veselă precum o copilă care se bucură că-i sunt toate jucăriile lângă dânsa și nu lipsește nici una, mieroasă și pisicoasă cum le stă bine femeilor viclene, când plângăcioasă și certăreață, că bărbatu-su petrece mai mult timp cu oile sale decât cu dânsa. Și ciobanul tăcea și răbda toate acestea, pentru că știa că femeia lui are suflet bun și-l iubea, dar așa o învățase el, să nu-i lipsească niciodată nimic. Așa îi promisese de când o luase de nevestă și acum căuta să-și țină toate promisiunile față de dânsa. Și deasupra tuturor, o iubea și dânsul, că de-aia o luase de nevestă. Uneori însă femeia se îmbufna, pentru că nu toate oile aveau lapte și-l întreba pe bărbatu-su: „Ce folos să mai cercetezi aceste oi blegi care nu dau lapte. Păzește-le doar pe cel care dau lapte și pe mine care-ți dau copii!” „E adevărat că n-au lapte, dar au ciulini” îi răspundea acesta cu voce blândă, jumulind ciulinii, unul câte unul, și lipindu-i de dânsa. Și se juca cu ea, lipindu-i ciulini de rochie până o acoperea. Și femeia și se împotrivea și se amuza de ghidușiile ce i le pregătea bărbatul.” Ciulinii aceștia te vor apăra astăzi, cât eu am să lipsesc, de orice alt bărbat sau fiară care ar vrea să pună mâna pe tine. Și te găsesc când am să mă întorc fără ei pe tine, am să cred că m-ai înșelat. Vezi la ce sunt buni ciulinii?” îi spunea bărbatul râzând și prinzând-o de după mijloc. Și o liniștea iar pe femeia cea geloasă și se juca cu ea iubind-o, acolo, printre oi. Atunci înțelese ciobanul că

nimerise bine, la omul cel blând, și se apropie, pe seară, de stână cu scrisoarea de la câinele cel bleg.” Bună seara, omule, iaca am o scrisoare pentru tine de la un câine bleg ce l-am găsit prin munți.

„Bună să-ți fie inima, călătorule. Dă scrisoarea femeii mele. Și de va găsi ea trebuință s-o citească și eu, o voi citi”.

Ciobanul înmână scrisoarea femeii și plecă mai departe. Femeia citi scrisoarea, apoi merse la bărbat și-i spuse acestea: „Câinele cel turbat îți trimite mesaj cum că a turbat și mai rău. Ar fi mai bine nici să nu mai citești. Dacă te îmbolnăvești și tu ca mine de gânduri rele? Bărbatul nu spuse nimic, o ascultă mai departe în povestirile ei și continuă să mulgă oile.

Avea deci, bărbatul acesta multe calități, dar avea și el o boală, că doar om era: nu se lua decât după propriile gânduri, unele chiar având drept singur temei o prea mare iubire de sine. Dar aceasta n-o știa femeia lui, care credea că tăcerea lui însemna numaidecât o încuviințare a ziselor sale.

Oare pierdere sau câștig să fi fost faptul că ciobanul n-a citit niciodată mesajul câinelui? Nici el poate nu știa prea bine și erau zile în care se mai apleca asupra acestei frământări, dar întotdeauna îmbrățișările femeii lui și behăitul oilor blege îl făceau să uite de grădina sufletului lui, rămasă fără pază. Ca de obicei, considera propriile gânduri ca pază suficientă pentru orice.

Iată ce-i scrisese câinele cel turbat stăpânului său milostiv:

„Îți mulțumesc că mi-ai deschis porțile grădinii sufletului tău atunci când rătăceam. Poate că va veni o zi când ai să-ți

aduci aminte și de câinele credincios, care nu s-a supărat pe stăpân pentru că a uitat să îi dea să mănânce. Se gândește că poate își merită soarta, poate că părăsirea se face întru binele lui, poate că nici hrana nu era tocmai cea trebuincioasă sau poate că nu era pentru el.

În absența stăpânului, se freacă de scaunele pe care acesta a stat, se tânguie, postește, se roagă să învețe cum să se mai roage, apoi se bucură de lumina fiecărei zile ca și cum ar fi prima dintr-o nouă viață. De se va întoarce stăpânul, se va întâmpla, poate, să fie tot într-una din zilele acelea de post, când nu va putea să se mai ospăteze cu dânsul la aceeași masă, dar îi va săruta mâinile și fruntea pentru că și-a adus aminte de el. Și-atunci poate, luminat de înțelepciunea acelor zile de post, îi va putea spune stăpânului că nu suntem în viața asta numai ceea ce ne aducem aminte despre noi, ci și spre ceea ce tindem. Poate că la întoarcere, stăpânului îi va fi chiar greu să-l recunoască: e slab, tras la față, dar, ciudat, chiar dacă nu l-a mai spălat nimeni de ani de zile, gura nu-i mai miroase și corpul răspândește chiar mireasmă plăcută. Va înțelege atunci stăpânul, poate, că sluga lui credincioasă a plecat de mult din lume aceasta și trăiește acum într-una în care lucrurile se explică de la sine, unele chiar prin simpla înfățișare.

Desigur că se prea poate ca lucrurile să nu stea chiar așa, dar important este că stăpânul așa le percepe. Poate că pielea câinelui nu e tocmai albă, poate e doar cafenie, dar privirea câinelui are o așa putere asupra stăpânului că poate schimba la acesta însăși modul cum este perceput.

Deja și el își vede stăpânul cu alți ochi. Știe, așa cum a știut-o dintotdeauna, că este omul cu daruri multe, alese, dar care trebuie să părăsească femeile neputincioase, pentru a nu pierde altceva, cu mult mai de preț: harul.”Păzește-ți, iubitele, darul, ca să nu-ți fie luat harul!” îi spune zâna cea bună. Puțini oameni reușesc să tempereze un nebun numai atingându-l! Tocmai pentru că femeia cea rea e vinovată de toate cele, ea, ispita mereu prezentă, tot ea trebuie să fie și cea care se roagă cel mai mult”.

Și mai avea stăpânul acesta o calitate care a făcut câinele să-i fie mereu credincios: smerenia.

Înainte să mă ridic și să plec, i-am luat mâna întinsă deasupra ierbii și i-am sărutat-o în semn de mulțumire.

urmă atâția alții, din existența mea, a noastră. Cât de aleasă expresia a ceea ce posezi, dar, din păcate, nu ai. Nu am decât o existență cel puțin comună cu a ei, dar nu o pot defini ca fiind „a noastră”. Sunt căsătorit, cu o altă femeie, pe care o iubesc, avem împreună o fetiță, pe care o iubesc la fel de mult. Chiar ea, Ana, una dintre prietenele mele, ea însăși mi-a spus că mă privește ca pe un bărbat împlinit. Cine știe, poate de asta n-a putut să se apropie prea mult de mine. Citeam pe buzele ei, așa cum stăteam și o priveam la spital, că și ea începea să înțeleagă. Viața ei o are, dar nu o posedă niciodată. Eu, cel ce posedă, nu o voi putea avea niciodată, cu atât mai puțin pe ea, ca femeie....

Dacă aș fi putut să fac ca astfel de gânduri să ia chipul unui fapt petrecut, aș fi avut umila satisfacție c-am reușit s-o fac să simtă gustul victoriei. Fruntea i-ar fi devenit poate pentru o clipă senină. Trebuie să recunoaștem că până la 20 de ani fruntea femeilor nu pare niciodată încărcată de gânduri; și totuși eu, de când o cunosc eu n-am văzut decât o figură îngândurată. De fapt nici nu contează vârsta; cred că ceea ce vreau doar să aflu, de fapt, este ce anume din ființa ei m-a făcut să-ncep s-o iubesc chiar.

Dar să nu pierdem povestea care ni se cere în seara aceasta. Mai e puțin timp până întru în emisie. Lumea de-aici din studio se precipită pentru începerea emisiunii mele; vor neapărat să le vorbesc despre piesa pe care am venit s-o prezint aici. A avut succes, și de parcă orice succes trebuie neapărat să aibă o explicație, mi-au dat o listă de întrebări înainte de intrarea

în emisie. Vor, printre altele, să le explic ce m-a determinat să îmbin motivele din atâtea piese pe care le-am primit. Cineva mă anunță că mai am două minute până intru în direct. Și trebuie să spun deja despre următoarea poveste. Despre un bărbat îndrăgostit. Sper doar să nu mă întrebe cât de reală e povestea. Titlul? Prima problemă care se cere rezolvată trebuie să fie cea a titlului, întotdeauna decisiv pentru asigurarea audienței și îmblânzirea juriului. Poate am să le spun că povestea ar fi putut să fie simplă, o poveste despre eu și tu, dacă nu ar fi fost el. Care el? Omul pentru care ea m-a părăsit? Lor nu știu cum să le traduc titlul ăsta; chiar nu știu să-l adaptez; tot ce știu este că timp de o oră trebuie să le vorbesc. Va trebui să aleg, într-un minut. Personajele? Sunt construite demult, acum se joacă, deja, în mintea mea. Am încă o dată, în toată învălmășeala de gânduri ce-mi trec prin minte, senzația că am greșit. Ea ar fi trebuit, de fapt, să decidă, dacă am dreptul să scriu sau să vorbesc despre această întâmplare. Sau poate numai ea avea dreptul să scrie despre cele petrecute. Personajele care se construiesc însă acum în mintea mea sunt deja altele. Dar iarăși, ei nu trebuie să știe despre asta.....

Oricum ar sta lucrurile, mă simt, acum, în fața poveștii ei, ca în fața unui examen de admitere, pe care tocmai l-am picat, pentru c-am confundat subiectul. Mai bine să le dau acestor oamenilor, acestor ascultători care stau cu urechile ciulite să vadă de ce un românaș a reușit să scrie o piesă mică cu un impact așa de mare, ceea ce vor. Ei mă fac să mă întorc din nou... la mine, cel de acum cinci ani. Nu știu pentru cât timp.

XXV. Nu știu ce anume mă împinge să nu pot dormi, din nou, de o săptămână încoace. În momentul în care iau din nou stiloul în mână, da, atunci o știu aproape sigur de ce o fac și îmi pare că e suficient. Tot în astfel de momente mi-e frică să spun că am iubit-o. Mi-e frică de această tăcere ce mă-nconjoară și pare că nu mă aprobă, ci mai mult mă încolțește, mi-e frică de mine cel care sunt în astfel de clipe și de fiecare cuvânt pe care mă pregătesc să-l scriu și nu știu pe care să-l pot alege pentru început. Poate ar fi mai bine să încep cu ceea ce pot afirma cu siguranță. Cum s-a născut această piesă. Cu legătura care există între el și Ana. N-am s-o pot niciodată defini cu precizie, indiferent cât de adâncă ar fi pasiunea mea pentru adevăr și nu pentru aparențe. Este peste puterile mele.

Dacă reușesc să dorm în noaptea asta! Îmi e tare greu când Alice, soția mea, nu mai e aici, cu mine, să-mi dea liniștea necesară. Măine, poate mâine am să pot suporta mai ușor gândul, că port în mine sentimentul eșecului, pretutindeni unde m-aș duce, pe străzile imense ale unui oraș, care îmi străin, dar care are singurul avantaj că mă situează departe, măcar în spațiu, de toate lucrurile și oamenii pe care i-am iubit.

Astăzi, mai bine zis în noaptea asta, când mă păcălesc că mă odihnesc pe marginea succesului meu, stând de vorbă cu tine, curiosul meu spectator, pot să te asigur de un sentiment care mă copleșește și în același timp îmi dă forța necesară pentru a nu da drumul stiloului din mâna roșie și cuprinsă și ea de febra scrisului care a pus din nou stăpânire pe mine: știu că

miile de neuroni care au murit astăzi în mine, spre deosebire de alte mii care s-au prăpădit în alte zile și nopți dinaintea acestora, au murit fericiți. Da, am ajuns să pot fi fericit. Va trece, desigur și starea asta, ca și altele ale vieții de aici. Dar important este că m-am întâlnit cu ea, cu Ana. Dar nu, nu te teme, nu se va naște o nouă poveste despre mine și ea, fie și numai pentru că momentul ăsta nu-l pot trăi în prelungirea lui. Și de aș vrea s-o mai iau pe Ana și s-o strâng puternic în brațe, n-aș ști unde s-o caut. Am întâlnit-o pe scenă, unul dintre amanții ei neștiuți, pentru care se făcea frumoasă în fiecare seară și dincolo de ea, în brațele care aplaudă și poartă succesul piesei mele mai departe, în altă țară și altă cultură, departe însă de ea și de frământările scenei, la care altădată îi plăcea atât de mult să asiste.

Știu doar că m-ar fi putut iubi dacă n-ar fi fost întâlnirea cu tine, Cristian, care erai în mintea ei înainte ca eu s-o întâlnesc. Da, e poate un păcat și mai mare ca ea să fie frumoasă ca întotdeauna, și nu eu sau tu să fim cei care o vor iubi. Desigur că nu vrei să știi de ce. Vrei să fugi, ca întotdeauna, atunci când știi că și altul ar putea-o avea pe Ana. Vrei să fii laș, să faci lucruri la care te pricepi doar foarte bine. Vrei să te poți întoarce fericit la somnul tău, bucurându-te că pe tine nu te mai chinuie astfel de spaime existențiale și nici n-ai nici o șansă atâta vreme cât te-ai grăbit să dai soluția problemei și să-ți petreci tot restul timpului încercând să te convingi că ai ales soluția cea mai bună. Dacă așa stau lucrurile, află că te înșeli. Nu ești nici tu principal, ca și mine, dar ne forțăm să părem

așa. Dar e timpul să devenim. E timpul să respectăm principiul legat de povestea pe care El a lăsat-o pe pământ. El, bărbatul care stă acum ascuns după altar să vadă dacă ne mai aducem aminte de promisiunile pe care le-am făcut-o în urmă cu ceva ani, când ne-am căsătorit, fiecare cu soția lui. Nu face nimic, deocamdată, stă doar ascuns după altar, să vadă dacă suntem tari pe pozițiile pe care ne-am autoproclamat. Am uitat sau nu?

Nu-i așa că nu mai înțelegi nimic? Că te-am pierdut pe undeva și că nu mai ai chef să suporti alte rânduri pe același preludiu, care chipurile, are menirea de a te introduce în atmosfera poveștii, dar, ghinion, te-a pierdut deja pe undeva, pe la jumătate? Ești obosit, poate. Ai avut mulți pacienți, ai avut deja de-a face cu prea multe povești pe ziua de azi despre oameni cu sufletul împovărat de neputințe și nu mai vrei să te întorci în trecut. Ai dreptate, nici eu nu mai știu sigur acum, când febra începe din nou să crească, ce ar fi mai bine să fac cu tine, cu mine sau cu noi.

Dacă aș fi avut certitudinea că a fost vorba de iubire, nu aș fi ajuns niciodată să scriu despre povestea asta, așa scurtă, intensă și deja consumată; poate cea mai parfumată pipă pe care ai a fumat-o vreodată, dragul meu Cristian. Scris cu *h*; întotdeauna, atâta timp cât ai fost în ea, Cristian, Dumnezeuul ei mai mic, ai fost scris cu *h*.

Și voi, dragii mei spectatori, care ați văzut acum piesa și ieșiți din sală cu fețele triste, și voi, neobosiții mei critici care n-ați apucat să ieșiți încă din sală, dar v-ați format deja o părere, voi toți care stați acum, în brațele Anei, alegeți

fiecare din povestea ei care variantă vă place cel mai mult: cea arhetipală, și veți afla ce se naște din pământul udat de apă sau cea modernă și veți afla cum își sfâșie cuvântul creatorul. Dar cea mai fascinantă e cea teologică, nu-i așa părinte, care nu te-ai hotărât încă dacă vei merge până la capăt cu povestea? De ce să n-o faci? E educativă pentru toți ce se vor duce ca ea la spovedanie și îți vor povesti cum se poate înfățișa demonul într-un înger de lumină sau cum se pedepsește simularea nebuniei; alt tip de nebunie decât cel care îngăduie Dumnezeu. Câte variante, atâtea unghiuri din care poate fi privită sau jucată povestea ei, mai mult decât a mea. O las în grija celorlalți oameni. Sunt sigur că nimeni nu mă va scuti de varianta profesiei sau vocației, cum îmi place s-o numesc. Accept toate condamnările și eu însumi nu mă voi scuti de vreuna. Pentru procurorul de la Curtea Supremă nu va fi probabil decât o gerontofilă, condamnată și de soție, care nu își va putea acuza totuși soțul de adulter, căci nu va divorța, nu din prea multă mândrie, ci pentru că el va ști să se umilească și să plângă amarnic, ca de fiecare dată, în fața ei, moment în care ea deabia atunci înțelege; din păcate nu neputințele lui sau cât de monstru poate fi un bărbat ca el, ea crede, sărmana, că atunci, când el plânge la picioarele ei, o iubește cu adevărat; nimic mai dostoevskian decât o astfel de scenă de familie. Psihologul care se pregătește să-și ia licența va fi desigur fericit că a găsit un subiect fascinant legat de complexul Electrei, relația dintre o ea mai tânără și un el mai bătrân, de care s-a atașat doar pentru că acesta împărtășea ceva din trăsăturile tatălui sau ale

bunicului ei. Pentru studentul la master de la Litere va fi un discurs împânzit de tehnici care se sparg în figuri, pentru cel de la Politehnică, un subiect de-o seară la o bere cu prietenii în care e compătimită, vai, și o să-i tragă lui câteva înjurături că n-a știut să fie bărbat ca lumea; ce să mai zic de cel de la Teologie, care va găsi o impietate pasajele în care voi descrie cum ajunge sexul cu o străină pe pragul de a despărți un cuplu; și ce să mai zic de acei critici nihiliști sau de pesimiștii care nu știu să vadă niciodată partea bună a unei cărți ca aceasta decât ca penibilă de la un punct încolo. Pentru unii dintre aceștia va fi sentimentalism ieftin, pentru alții poate doar un back-up al scrișorilor călugăriței portugheze; cât despre dintre cei care o vor fi vizitat în locul de unde am pierdut-o eu din ochi, ei bine, pentru aceștia pot băga mâna în foc că vor fi primii care vor trăda.

În fine, câte curente, atâtea interpretări, câți ochi atâtea gunoaie care o să-i împiedice să-mi urmărească povestea până la capătul ei, care se află dincolo de carte, în lacrima de la capătul fiecărei pagini, care se întoarce pentru a ajunge acolo, la izvoarele murdărite, unde, vorba Anei, sinele nu mai poate fi regăsit. Dar cel mai mândru am să fiu de tine, studentule în anul întâi la Litere, care ai înțeles, hermeneut în fașă, că cel mai mult e vorba de arta manipulării prin cuvânt. Și te felicit dacă ai puterea de a mă abandona în mijlocul frazei, încercând să-i convingi pe alți cititori că știi care e cuvântul care a dat-o pe spate, singurul cuvânt care a legat-o de el pentru tot restul vieții, dar a dezlegat-o de coarda credinței. Da' ce, parcă

alpinismul ăsta e un sport care poate fi practicat de oricine?

Nu, nu te teme, spectatorule special, oaspetele de onoare al insomniilor mele creatoare, nu voi schimba povestea, promit; și nici tu să nu-ți schimbi libertatea de a o părăsi pe Ana sau de a o urmări până la capăt. O singură condiție am, numai una singură, înainte să accept să o dau pe Ana pe mâna ta; aceeași pe care i-a pus-o și ea lui: să nu o faci niciodată ne bună în fața ei, a prietenei tale; a soției, în cazul lui. El i-a promis, fără cuvinte, că n-o s-o facă și totuși a făcut-o. Chiar dacă nu mi-a spus-o niciodată, cred că acest gest, mai mult decât oricare altele, a fost cel care a rănit-o cel mai mult.

Ea dansează acum și pentru tine, așa cum ar fi și de ziua ta, pe muzica Enyei pe care o pregătise special pentru ziua aceea și care continuă să ne țină acum îmbrățișați. Ai să te tângui, poate, pentru că ai să crezi că este dansul lebedei, al muribundeii; nu te grăbi, cu concluziile, când nici măcar n-ai apucat să o placi; eu sunt deja îndrăgostit, din nou, devreme ce nu mai mă pot desprinde de ea. Nu, nu de Ana, ci de povestea ei.

O să te miri, poate, dar am găsit-o tot scriind în ziua când am văzut-o pentru ultima oară la spital. O altă scrisoare, către mine. S-a întrerupt din scris și mi-a spus că începuse să scrie crezând că nu mai vin. Dar n-a apucat să mi-o dea. Se simțea din ce în ce mai rău și se grăbea să danseze pentru mine.

N-am regăsit, însă, printre foile ei, vreo scrisoare pentru mine. Probabil că rămăsese pe pat și se pierduse o dată cu mutarea ei de la un spital la altul. Și chiar dacă aș fi regăsit-o,

ar mai fi putut Ana să conceapă o scrisoare mai fascinantă decât ultima către Crisul ei?

Și totuși amân și eu, nu știu de ce, scrierea acestei piese. Amân și eu începutul scenariului, așa cum mai amâna și ea despărțirea definitivă de el. Deocamdată încerc din nou să mă bucur, de prezența bunei mele prietene, de zborul unei ființe pe care o credeam incapabilă de iubire, de inimaginabila ei forță de a trece peste orice obstacol pentru a ajunge acolo unde o așteaptă celălalt, de se dăruie fără a cere nimic în schimb, o forță pe care numai pasiunea adevărată ți-o dă.

S-a ridicat și a încercat să danseze pentru mine. Iată clipele, atât de fascinante, când Ana dansează pentru mine, deși puterile o părăsesc. Aș vrea să-ți scriu și eu, frumoasa mea. Poate o vedere, de aici de departe, înainte de a-mi lua adio de la tine. Încep să fiu derutat. Nu mi s-a mai întâmplat, o dată ajuns aici cu personajele, să nu știu care va fi urmarea. Un gând îmi spune c-ar ieși o altă piesă bună, care ar sta alături de celelalte într-un volum intitulat „Despre dragoste și alți demoni”, iar altul că trebuie să arunc totul în foc și să termin astfel povestea. Să mă apropii de tine așa cum mi te-ai oferit tu. Cum continui să o faci, iar eu te privesc, la lumina focului, cum îmi zâmbești. În toate felurile în care știi să o faci. Încep cu primele însemnări, din prima zi de spital, înainte de a te întâlni cu el. Pe astea vroiai să le ard primele, nu? Apoi trec și la celelalte. Pe astea, însă, mai bine una câte una. Ce fac eu Ana, mă apropii de tine în timp ce tu pleci? Dintr-odată, te văd înconjurată de atâta lume! Nici nu mai încap în cameră, atât

de mulți sunt. Aerul devine închis. E un fum alb, ca cel de pe scenă dinaintea apariției dansatoarei. Poate e prea mult fum? Sau e doar ceața dinaintea dimineții? Nu mai ai loc nici să respiri. De-abia acum te văd cât ești de frumoasă, când te ridici și dansezi pentru mine. Nu pot să te urăsc niciodată și nici să te condamn c-ai reușit să fii completă. Ai simțit din nou că-ți lipsește ceva, te-ai ridicat și-ai început să dansezi. Te miști însă tot după melodia lui, un Paganini modern, care-ți dictează pașii, din celălalt colț. Te privesc pentru că vreau să învăț de la tine cum să întâmpin ziua de mâine, și cum să o întâmpin din nou pe ea, pe soția mea, când mă întorc acasă. Aș vrea măcar să știu, acum când pașii tăi plutesc în aer, pe mine cum mă întrupezi în tine. Mă identifici cu el sau sunt doar calea care te-a adus acolo unde a început și el să te dorească?

Fereastra se deschide brusc și o rafală de vânt îmi zboară foile care-mi mai rămăseseră în mână; într-o secundă tot covorul e invadat de ele. Sar de pe scaun. Îmi dau seama că mă aflu la etajul 11 al hotelului din Avignon și că mă pierd în amintiri, în scene de dans, printre foi scrise și nescrise și că nu am terminat treaba pe care o începusem. Mă grăbesc să ridic foile de pe jos și le arunc, de data asta, pe toate, deodată, în foc. Apoi mă așez pe pat, cu fața în sus.

Încercând să mă relaxez, ajung treptat la o stare de veghe vecină cu somnul profund, când respirația-mi devine regulată, și, fără să-l chem, un parfum îmi invadează nările; gândul mă duce atunci la parfumul de scenă pe care ea-mi spunea că-l simțea când stătea aproape de scenă invadându-i obsedant toată

ființa; era sigur o urmă din esența parfumului ce pătrunsese în corpul ei; nu putea să fie deci, decât o urmă din corpului ei; știa că nu mi se poate da decât așa, ca o umbră plutind în decorul camerei mele care-și rostește rolul șoptindu-l, fără cuvinte, în urechea celuiilalt; urmărește poate expresia privirii mele, care devine din ce în ce mai lacomă și mai insinuantă, mereu nedumerită de felul în care o astfel de ființă alesese să-și facă apariția, ca cel mai straniu personaj pe care-l găsisem vreodată într-o piesă de teatru, dar de a cărui prezență nu mă puteam îndoii; dacă vreau s-o înlătur, să fiu sigur că cel puțin pentru o perioadă n-am să-l mai simt, nu trebuie decât s-o chem în camera mea pe Alice, soția mea. Dar de unde s-o iau pe Alice? Acum, mai mult ca niciodată, vreau doar privirea soției mele. Dar aş putea oare s-o privesc în ochi? Nu mi-ar spune și ea, că nu mă pot întoarce cu adevărat la ea decât după ce-i găsesc acestui personaj locul definitiv pe scena vieții mele?

Mă așez din nou la masa de scris. Nu știu sigur decât titlul și motto-ul noii mele piese de teatru, despre un bărbat îndrăgostit, care va apărea într-un volum, alături de cealaltă piesă. Undeva, poate chiar în centrul scenei, va sta simbolul alegerii ei: pasărea albă, pierdută cândva în lacrima nevăzută a supunerii.

Așa cum mintea ei schizoidă a fost tot timpul și continuă să fie împărțită în trăiri contradictorii și piesa va fi, cu siguranță, în două părți. Viața lui va fi separată de a ei. Vor fi ca două linii paralele și nu se vor mai întâlni niciodată. Între cele două părți am să introduc o scenă cu doi draci, care fac un pariu. Unul spune că poate să întâlnească cele două linii paralele.

„Cum o să faci tu asta?” întreabă celălalt.

„Dacă-ți spun, faci azi doar ce vreau eu?” vru să știe primul drac.

„Fac, fac ce vrei tu, numai spune-mi cum faci tu să unești două linii paralele.”

„O fac pe prima, care vrea să traseze calea către Dumnezeu, să creadă că cealaltă e harta cea bună”.

Scriu cu litere mari, italice, la mijlocul rândului: *În căutarea oglinzii sparte*. Mai jos, puțin în dreapta: *Singurul, parfumul de scenă, a rămas sensul semnului ei*.